

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Audit pohledávek a závazků
The Audit of Receivables and Payables

Student: Bc. Jana Nakládalová
Vedoucí diplomové práce: Ing. Jana Hakalová, Ph.D.

Ostrava 2011

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Jana Nakládalová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Téma: **Audit pohledávek a závazků**
Audit of Receivables and Payables

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika auditu
 3. Teoretické aspekty auditu pohledávek a závazků
 4. Praktické aspekty auditu pohledávek a závazků
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KRÁLÍČEK, V. *Zákon o auditorech*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 140 s. ISBN 978-80-7357-464-2.
MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.
STEJSKALOVÁ, I.; ROLÍNEK, L. *Manažerský audit v malých a středních podnicích*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 160 s. ISBN 978-80-7357-406-2.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jana Hakalová, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010
Datum odevzdání: 29.04.2011

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„ Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci mimo přílohu č. 1 vypracovala samostatně. “

V Ostravě 11. 4. 2011

Bc. Jana Nakládalová

„Chtěla bych tímto poděkovat vedoucí diplomové práce Ing. Janě Hakalové, Ph.D. za pomoc a cenné rady při zpracování diplomové práce.“

OBSAH:

1. ÚVOD	3
2. CHARAKTERISTIKA AUDITU	5
2.1. OBECNÉ SEZNÁMENÍ S OBLASTÍ AUDITU	5
2.1.1 Význam, cíl a obecné principy auditu	5
2.1.2 Auditorské služby a legislativní úprava auditu	6
2.1.3 Povinnost ověření účetní závěrky auditorem	8
2.1.4 Auditorské oprávnění a zkouška	9
2.1.5 Práva, povinnosti a nezávislost auditora	11
2.1.6 Smlouva o povinném auditu a její náležitosti	12
2.2. OBECNÉ SEZNÁMENÍ S AUDITORSKÝMI POSTUPY	12
2.2.1 Činnosti, které předchází uzavření smlouvy o provedení auditu	13
2.2.2 Předběžné plánovací procedury.....	14
2.2.3 Sestavení auditorského plánu	14
2.2.4 Vykonání auditu	15
2.2.5 Závěr a zpracování zprávy auditora	16
3. TEORETICKÉ ASPEKTY AUDITU POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ	19
3.1. TEORETICKÉ ASPEKTY AUDITU POHLEDÁVEK.....	19
3.1.1 Obratová předvaha, nadhodnocení pohledávek a ověření konečných zůstatků ..	21
3.1.2 Výběr vzorku pro testování položek	24
3.1.3 Konfirmace	25
3.1.4 Věková struktura pohledávek	26
3.1.5 Popis jednotlivých testů, které se používají při auditu pohledávek	27
3.1.6 Závěr testování pohledávek	34
3.2. TEORETICKÉ ASPEKTY AUDITU ZÁVAZKŮ	34
3.2.1 Obratová předvaha, podhodnocení závazků a ověření konečných zůstatků	37
3.2.2 Stanovení velikosti testovaných položek.....	39
3.2.3 Konfirmace	39
3.2.4 Věková struktura závazků.....	40
3.2.5 Popis jednotlivých testů, které se používají při auditu závazků	40
3.2.6 Závěr testování závazků	47
4. PRAKTICKÉ ASPEKTY AUDITU POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ	47
4.1. PRAKTICKÉ ASPEKTY AUDITU POHLEDÁVEK.....	47
4.1.1 Obratová předvaha a její ověření se saldokonty auditora	47
4.1.2 Konfirmace	48
4.1.3 Test následných plateb	49
4.1.4 Test věkové struktury pohledávek	49
4.1.5 Test faktur vydaných	50
4.1.6 Test dobropisů	51
4.1.7 Test ostatních pohledávek	52
4.1.8 Test poskytnutých záloh.....	53

4.1.9.	<i>Test dohadných účtů aktivních.....</i>	<i>54</i>
4.1.10.	<i>Ostatní testy související s auditem pohledávek.....</i>	<i>55</i>
4.1.11.	<i>Závěr testování pohledávek.....</i>	<i>56</i>
4.2.	PRAKTICKÉ ASPEKTY AUDITU ZÁVAZKŮ.....	56
4.2.1.	<i>Obratová předvaha a její ověření se saldokonty auditora.....</i>	<i>56</i>
4.2.2.	<i>Konfirmace</i>	<i>57</i>
4.2.3.	<i>Test následných plateb</i>	<i>58</i>
4.2.4.	<i>Věková struktura závazků.....</i>	<i>58</i>
4.2.5.	<i>Test faktur přijatých.....</i>	<i>59</i>
4.2.6.	<i>Test dobropisů</i>	<i>59</i>
4.2.7.	<i>Přecenění.....</i>	<i>60</i>
4.2.8.	<i>Test přijatých záloh.....</i>	<i>60</i>
4.2.9.	<i>Test ostatních závazků.....</i>	<i>61</i>
4.2.10.	<i>Test dohadných účtů pasivních.....</i>	<i>61</i>
4.2.11.	<i>Závěr testování závazků</i>	<i>62</i>
5.	ZÁVĚR.....	63
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	65
	SEZNAM ZKRATEK	
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
	PŘÍLOHY	

1. ÚVOD

Audit účetních výkazů v České republice nemá zatím takovou dlouhodobou tradici ve srovnání s jinými státy. Počátek historie auditorských služeb se datuje k roku 1989. Od té doby tato oblast prošla velkým rozšířením, výstižným definováním pojmů a právním vymezením. V posledních letech došlo k značnému rozšíření počtu auditorů a auditorských společností.

V současné době dochází k tlaku na snižování cen auditorských firem za poskytování jejich služeb, jelikož firmy, které se vzpamatovávají z důsledků krize, usilují o úspory a snaží se nalézt takovou auditorskou společnost, která pro ně provede auditorské služby za nižší cenovou hranici.

Oblast auditu je nesmírně zajímavá, atraktivní, rozmanitá a aktuální činnost, které bych se chtěla v budoucnu věnovat, proto jsem si zvolila pro zpracování diplomové práce téma audit pohledávek a závazků.

Cílem práce je obecně charakterizovat oblast auditu, vymezit základní pojmy, které souvisí s auditorskou činností a především detailně popsat jednotlivé procedury týkající se auditu pohledávek a závazků, a to jak z teoretického, tak i praktického pohledu.

Diplomová práce se skládá ze tří částí. První z nich je zaměřena na obecné seznámení s oblastí auditu, vymezení základních pojmů týkající se auditorských služeb, auditorů a auditorských společností, příslušné legislativy, práv a povinností souvisejících s auditorskou profesí a především zákonem stanovených kritérií, které vedou k povinnosti auditu účetních závěrek u obchodních společností a dalších podnikatelských subjektů. Dále obsahuje seznámení a teoretické vysvětlení dílčích etap zahrnující auditorské postupy při ověřování účetní závěrky, a to od činností, které se činí před uzavřením zakázky, přes plánovací procedury, provedení auditu až po závěrečné práce a vydání zprávy auditora.

Další část je věnována teoretickým aspektům auditu pohledávek a závazků, v níž se zaměřuji na problematiku nadhodnocení pohledávek a podhodnocení závazků, případných chyb, které k nadhodnocení a podhodnocení vedou a především na postup při auditu pohledávek a závazků a na podrobný popis a vysvětlení jednotlivých testů, které se při

ověřování těchto rozvahových položek používají. V této části se objeví důležité auditorské procedury, jako je ověření saldokonta na podpůrnou dokumentaci, konfirmace, testování věkové struktury pohledávek, testování dobropisů, faktur přijatých či vydaných, dohadů atd.

Praktická část je zaměřena na provedení auditu auditorskou společností. Zobrazuje fiktivní účetní údaje o transakcích fiktivní auditované společnosti a provádění auditorských prací auditorem. Zahrnuje zejména názorné předvedení výběru reprezentativního vzorku pro testování, vysvětlení a provedení jednotlivých testů věcné správnosti vztahující se k pohledávkám i závazkům a v neposlední řadě interpretaci zjištěných rozdílů mezi údaji evidovanými v účetnictví a skutečnými transakcemi.

Diplomová práce vychází zejména z platného zákona o auditorech, zákona o účetnictví, etického kodexu a dostupné odborné literatury týkající se oblasti auditu.

Mojí snahou bylo popsat auditorské postupy výstižným způsobem, který bude srozumitelný pro odborného i laického čtenáře a maximalizovat univerzálnost popisovaných postupů a principů.

Při zpracování diplomové práce jsem použila metodu popisu, analýzy a komparace.

2. Charakteristika auditu

2.1. Obecné seznámení s oblastí auditu

2.1.1. Význam, cíl a obecné principy auditu

Význam auditu účetní závěrky

Jeho podstatou je ověření individuálních nebo konsolidovaných účetních závěrek, řádných i mimořádných a výročních zpráv. Činnosti auditora během provádění auditu jsou zaměřeny především na přezkoumání hospodaření účetních jednotek, ověřování účetních záznamů, dokumentů a jiných ekonomických informací. Provádí ho externí nezávislý auditor nebo auditorská společnost prostřednictvím svých zaměstnanců a to na objednávku od vlastníků firmy, tj. u individuálních účetních závěrek nebo vlastníků skupin firem, tj. u konsolidovaných účetních závěrek. Posláním auditu je zvýšit věrohodnost a spolehlivost účetních závěrek, které zveřejňuje vedení firmy. Takto ověřená ÚZ má význam pro spolehlivé rozhodování ostatních obchodních partnerů, kteří jsou v obchodním styku s danou firmou, dále potenciálních investorů nebo bank. Výsledkem auditu je názor auditora, zda účetní závěrka naplňuje obecné zásady účetnictví.

Auditor při výkonu auditu je povinen ověřit, zda v dané účetní závěrce a výroční zprávě jsou uvedeny významné údaje, které naplňují věrné a poctivé zobrazení majetku, jeho zdrojů krytí, výnosů, nákladů a výsledku hospodaření dané firmy. V rámci své činnosti je auditor povinen řídit se všemi platnými zákony a předpisy, které se k této oblasti váží a výsledkem jeho práce je zpráva auditora, obsahující jeho názor na vypracovanou ÚZ. Jeho názor však nezaručuje absolutní správnost účetní závěrky, spíše upozorňuje na významné nesprávnosti uvedené v ÚZ.

„ Audit účetní závěrky představuje její ověření nezávislým auditorem. Výsledkem tohoto zkoumání je vyjádření názoru (výrok auditora), zda zkoumaná účetní závěrka (tj. účetní výkazy a příloha) podává věrný a poctivý obraz majetkové a finanční situace účetní jednotky k datu, k němuž je účetní závěrka sestavená.“¹

Cílem auditu účetní závěrky je umožnit auditorovi, aby vyjádřil svůj názor, zda je účetní závěrka vyhotovena ve všech významných oblastech v souladu s používanými účetními zásadami a platnými právními předpisy. Výrok auditora napomáhá k důvěryhodnosti účetní

¹ MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.

závěrky. Výrok auditora nepředstavuje jistotu ohledně budoucí životaschopnosti účetní jednotky, ani jeho osobní názor na výkonnost.

Obecné principy auditu

Při provádění auditu je auditor povinen dodržovat etické podmínky vyplývající ze zákona o auditorech a z etického kodexu, který vydala Komora auditorů ČR. Auditor plánuje a vykonává audit s profesionálním skepticismem a s vědomím, že mohou existovat nebo nastat okolnosti, které způsobí, že účetní závěrka je podstatným způsobem zkreslena. Je nutné, aby auditor vždy hledal důkazní prostředek nebo informace, které potvrzují tvrzení firmy, a nepředpokládá, že toto tvrzení musí být nutně správné.

Auditor je fyzická osoba, které bylo vydáno oprávnění provádět auditorskou činnost, a to od Komory auditorů České republiky. Jedná se o nezávislého externího odborníka, který není v žádném spřízněném vztahu s auditovanými firmami. Je zapsán v seznamu auditorů ČR.

Auditorskou společností je obchodní společnost, která je zapsaná v seznamu auditorských společností vedeném Komorou auditorů ČR podle zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech. Jménem auditorské společnosti mohou auditorské služby poskytovat pouze statutární auditoři.

2.1.2. Auditorské služby a legislativní úprava auditu

Auditorské služby představují:

1. ověřování účetních závěrek nebo konsolidovaných účetních závěrek a výročních zpráv nebo konsolidovaných výročních zpráv,
2. ověřování dalších skutečností podle zvláštních právních předpisů, např. zprávy o vztazích mezi propojenými osobami, zahajovací rozvahy při přeměnách společnosti, zprávy o hospodaření bank, hlášení o obezřetném podnikání bank pro ČNB a další.
3. ověřování jiných ekonomických informací v rozsahu stanoveném smlouvou např. prověrka účetní závěrky, ověřování účetní závěrky zpracované podle jiných než tuzemských předpisů (např. IAS), ověřování splacení základního kapitálu, ověřování ekonomických skutečností podle zvláštních požadavků klienta a další.

Auditor je při provádění auditu povinen ověřit skutečnost, že:

- účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu s použitými právními předpisy a účetními standardy,
- výroční zpráva nebo konsolidovaná výroční zpráva je v souladu s účetní závěrkou či konsolidovanou účetní závěrkou.

Odměna za práci auditora

„ Odměny za poskytnutí odborných služeb se stanoví dohodou mezi auditorem a klientem. Přitom je nepřípustné stanovit cenu jako podíl na výsledcích činnosti klienta nebo její výši odvozovat ze znění výroku auditora. “²

Legislativa auditu

Auditorská profese a činnost auditorů vyžaduje právní úpravu, jelikož je náročná jak po stránce teoretické, tak i praktické. V této oblasti je třeba mít znalosti jak o auditu, tak i o daních, účetnictví, právu, ekonomii, informační technologii a financích. Výsledek práce auditora slouží především jako kritérium spolehlivosti jak pro firmu, u které byl audit vykonán, ale zejména tzv. okruhu uživatelů, například investoři, dodavatelé, banky atd. Kdyby neexistovala právní regulace tohoto povolání, mohlo by v extrémních případech docházet i k tomu, že firma, u níž je audit vykonáván, bude usilovat o neúplné provedení auditu, aby mohla skrýt určité skutečnosti a auditorovi zaplatit za mlčení. Z toho vyplývá, že důležitost právní regulace má význam zejména pro ochranu veřejného zájmu. Právní úprava auditu se vyvíjela od konce osmdesátých let a prošla řadou změn. Nejvýznamnějším prostředkem této úpravy je *zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech* v platném znění, který vymezil základní pojmy, stanovil pravidla pro výkon auditorské profese, kvalifikační požadavky na auditora, dále práva a povinnosti auditorů a stanovil orgány a působnost Komory auditorů ČR.

Auditoři se při výkonu práce řídí i dalšími zákony a právními úpravami, například:

- zákonem 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláškou 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví,
- zákonem 230/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákonem 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (zcela nová právní úprava po implementaci směrnic Evropských společenství),
- zákonem 189/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o

² HAKALOVÁ, J. *Účetní závěrka a auditing*. 1. vyd. Brno: Tribun EU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-7399-144-9.

změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů,

- směrnice Evropského parlamentu a Rady (2006/43/ES) o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, atd.

2.1.3. Povinnost ověření účetní závěrky auditorem

Obchodní zákoník a zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví vymezuje povinnost auditu v § 20 – Ověřování účetní závěrky auditorem. Akciová společnost podléhá auditu, v případě, že ke konci rozvahového dne účetního období, za nějž se ÚZ ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího dosáhne nebo překročí alespoň jednoho ze tří níže uvedených kritérií. Ostatní účetní jednotky, jimiž jsou myšleny kapitálové společnosti, družstva, osobní společnosti (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost) i podnikatelé, podléhají auditu, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za nějž se ÚZ ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, dosáhnou či překročí dvě ze tří zákonem stanovených kritérií.

Účetní jednotky, které mají povinnost ověření účetní závěrky auditorem, sestavují účetní závěrku v plném rozsahu.

Tab. 2.1. - Kritéria, která vedou k povinnosti auditu u akciových společností³

1.1.1 účetní období	2.1.1 účetní období
úhrn rozvahy brutto více než 40 mil. Kč	úhrn rozvahy brutto více než 40 mil. Kč Povinnost ověření ÚZ
čistý obrat více než 80 mil. Kč (tj. výše výnosů snížená o prodejní slevy a dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená dvanácti)	čistý obrat více než 80 mil. Kč Povinnost ověření ÚZ
průměrný počet zaměstnanců více než 50	průměrný počet zaměstnanců více než 50 Povinnost ověření ÚZ

³ MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.

Tab. 2.2. - Kritéria, která vedou k povinnosti auditu u ostatních účetních jednotek⁴

1. účetní období	2. účetní období
úhrn rozvahy brutto více než 40 mil. Kč a čistý obrat více než 80 mil. Kč	úhrn rozvahy brutto více než 40 mil. Kč a čistý obrat více než 80 mil. Kč Povinnost ověření ÚZ
úhrn rozvahy brutto více než 40 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců více než 50	úhrn rozvahy brutto více než 40 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců více než 50 Povinnost ověření ÚZ
čistý obrat více než 80 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců více než 50	čistý obrat více než 80 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců více než 50 Povinnost ověření ÚZ

Akciová společnost a ostatní účetní jednotky *nejdou povinny mít auditorem ověřenou ÚZ*, která je *sestavená v průběhu konkursu*, a to po dobu po sobě nepřetržitě jdoucích 36 kalendářních měsíců, ode dne, kdy nastaly účinky prohlášení tohoto konkursu. Dále není povinnost ověřovat ÚZ v případě, že *došlo ke zrušení konkursu* a to z důvodu nepostačujícího majetku dlužníka pro uspokojení věřitelů. Účetní závěrka, která je sestavena ke dni předcházejícímu den, kterým *nastanou účinky schválení reorganizace*, opět nesignalizuje povinnost ověření auditorem. Účetní jednotky si mohou nechat ověřit účetní závěrku i v případě, že ve sledovaném období nesplňují podmínky k provedení auditu. V tomto případě se jedná o tzv. *dobrovolný audit*, který zabezpečuje kontinuitu v ověřování a jeho přerušení a opětovné zahájení nese riziko nesprávností neověřovaných zůstatků převzatých z předcházejícího účetního období. Auditor v tomto případě buď vyjádří výhradu k neověřovaným zůstatkům, nebo zpětně ověří převzaté zůstatky.

2.1.4. Auditorské oprávnění a zkouška

Vydání auditorského oprávnění

Komora auditorů ČR vydá auditorské oprávnění osobě, která splňuje následující podmínky:

- způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost,
- získání vysokoškolského vzdělání,
- absolvování odborné praxe v pozici asistenta auditora, a to po dobu alespoň 3 let,
- složení auditorské zkoušky,

⁴ MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.

- složení auditorského slibu,
- žádné nedoplatky na daních, odvodech a pokutách,
- dále žádné nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění a na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- dřívější uložení zákazu této činnosti nebo vyškrtnutí ze seznamu auditorů v důsledku porušení kázně, či předpisů atd.

Auditorská zkouška

„Auditorskou zkouškou se ověřuje odborná úroveň teoretických znalostí uchazeče a schopnost jejich využití v praxi. Auditorská zkouška je obvyklým nástrojem zajištění kvality vstupu do profese.“⁵

Pro její složení je nutné vykonat postupně dílčí zkoušky v českém jazyce, písemnou formou. Auditorská zkouška musí být dokončena do 3 let ode dne konání první dílčí zkoušky. Podrobnosti týkající se organizačního zajištění této zkoušky stanoví zkušební řád, který je vnitřním předpisem Komory auditorů ČR. Ve zkušebním řádu jsou stanoveny podrobnosti k podání žádosti o vykonání auditorské zkoušky, počet a obsah dílčích zkoušek, výše poplatku za přihlášku, která nesmí přesáhnout částku 6 000 Kč, způsob hlasování zkušební komise, průběh a hodnocení zkoušky. Pokud je určitá část auditorské zkoušky vykonána v členském státě a osoba se začne ucházet o dodělení zkoušky v ČR, podá žádost o uznání této části a o shodě rozsahu a obsahu zkoušky rozhodne Komora. Hodnocení dílčích částí auditorské zkoušky vykonává zkušební komise, která se skládá nejméně ze tří členů. V komisi musí být auditori a odborníci z právní a ekonomické oblasti. Auditorská zkouška je zaměřena na oblasti účetnictví, zejména účetní teorie a zásady, právní požadavky vztahující se k účetní závěrce, mezinárodní účetní standardy, provádění auditu a profesní znalosti, profesní etika a nezávislost, daně, řízení rizik a vnitřní kontrola, manažerské účetnictví a další oblasti. V případě splnění podmínek je auditor nebo auditorská společnost zapsána do seznamu auditorů, který vede Komora auditorů ČR. Tento seznam je veden v elektronické podobě a v českém jazyce. Je veřejně přístupný.

Seznam auditorů obsahuje údaje o jménech, příjmení, rodných číslech, adresách bydliště auditorů nebo místech podnikání auditorských společností včetně jejich obchodní firmy, právní formy, jejich identifikační čísla, a pokud jsou stanoveny, tak i údaje o orgánech této společnosti. Dále obsahuje informace o datu vydání auditorského oprávnění, a o tom zda auditor provádí auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo jménem

⁵ HAKALOVÁ, J. *Účetní závěrka a auditing*. 1. vyd. Brno: Tribun EU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-7399-144-9.

auditorské společnosti. V případě, že byl vydán dočasný či trvalý zákaz výkonu této činnosti, musí být tato skutečnost opět zaznamenána v seznamu auditorů.

2.1.5. Práva, povinnosti a nezávislost auditora

Auditor je oprávněn požadovat při provádění auditorských činností od auditované firmy přiměřenou součinnost, spolupráci, poskytnutí potřebných dokladů a dokumentů, informace a vysvětlení potřebná k řádnému provedení auditu. Dále je auditor oprávněn požadovat přístup jednak k informacím, které vedou věřitelé, dlužníci i banky o účetní jednotce, která podléhá auditu, ale také přístup k výkonu inventarizace majetku a závazků či mimořádné inventarizace. V neposlední řadě mezi práva auditora patří právo požadovat odměnu za vykonanou auditorskou činnost.

Auditor je povinen zejména dodržovat vnitřní předpisy Komory, auditorské standardy vydávané Komorou, mezinárodní auditorské standardy, dále je povinen spolupracovat s Radou při výkonu veřejného dohledu nad auditem, platit povinný příspěvek na činnost Komory a nenařizovat změny a opravy údajů, které jsou vykázány auditovanou firmou. Pokud auditor při provádění auditu zjistí skutečnosti, u níž se lze domnívat, že vedou k naplnění skutkové podstaty hospodářského trestného činu, trestného činu proti majetku nebo úplatkářství, je povinen tuto skutečnost písemně nahlásit statutárnímu i dozorčímu orgánu auditované firmy. V situaci, kdy auditor u firmy, která podléhá státnímu dozoru nebo dohledu ČNB, zjistí skutečnosti, které mají negativní vliv na její hospodaření, mohou ohrozit její neomezené trvání, mohou vést k odmítnutí výroku nebo auditor zjistí, že došlo k porušení jiných právních předpisů, opět je povinen tuto skutečnost písemně nahlásit orgánu státního dozoru nebo orgánu ČNB. Tato povinnost se vztahuje i v případě existence vztahu ovládajících a ovládaných osob. V souvislosti s potřeby výkonu dozoru ČNB, vzniká auditorovi povinnost poskytovat této bance podklady a informace, které se týkají provedení auditu. Auditor je především povinen zachovat mlčenlivost o skutečnostech, které se týkají auditované firmy a o skutečnostech, které nejsou veřejně známy. Auditor může být zproštěn mlčenlivosti Komorou auditorů ČR nebo auditovanou firmou. Pokud nastane situace, že v průběhu zakázky dojde ke změně v osobě auditora, musí být novému auditorovi umožněn přístup ke shromážděným informacím a podkladům, zjištěných předchozím auditorem.

Nezávislost auditora

Auditor při výkonu své činnosti musí dodržovat platné právní předpisy, vnitřní směrnice Komory, auditorské standardy a etický kodex. Při provádění auditu musí být auditor nezávislý na auditované firmě a nesmí se podílet na jejím rozhodování. Nezávislost auditora je

ohrožena, pokud auditor poskytuje dlouhodobě služby auditované firmě a je na příjmech z této služby závislý, dále v případě, že existuje přímý nebo nepřímý obchodní, finanční, pracovněprávní vztah mezi auditorem a auditovanou společností, nebo dochází ke skutečnostem, jako je kontrola vlastních služeb, propagování vlastního zájmu, správa majetku, upřednostňování některých osob nebo jiné skutečnosti, které jsou v rozporu s etickým kodexem, atd. Pokud existují skutečnosti nasvědčující ohrožení nezávislosti auditora, měly by být tyto skutečnosti uvedeny ve spisu auditora.

2.1.6. Smlouva o povinném auditu a její náležitosti

*„Pokud má účetní jednotka, která je právnickou osobou, povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem nebo konsolidovanou účetní závěrku ověřenou auditorem, určí auditora její nejvyšší orgán. Nemá-li účetní jednotka nejvyšší orgán nebo auditora tento orgán neurčí, pak ho určí dozorčí orgán této účetní jednotky.“*⁶ Po určení auditora dochází s uzavření smlouvy o povinném auditu mezi auditorem a statutárním orgánem. Takovýto smluvní vztah může být jednostranně ukončen auditovanou firmou pouze v případě, že auditor neprovádí povinný audit v souladu s příslušnými právními předpisy, nikoli z důvodu rozdílnosti postojů k účetním řešením a auditorským postupům. Pokud jedna ze smluvních stran (auditor, auditovaná firma) hodlá odstoupit od smlouvy, oznámí své rozhodnutí Radě a to včetně řádného odůvodnění. Smlouva o auditu by měla obsahovat ustanovení týkající se cílu, předmětu a rozsahu auditu, uvedení osob odpovědných za audit, dále harmonogram auditorských prací, schválení formy komunikace s ÚJ, prohlášení vedení ÚJ o odpovědnosti za vedení účetnictví a sestavení ÚZ, dále uvedení výše odměny za audit, účast specialistů při auditu, účast zaměstnanců klienta a v neposlední řadě ustanovení o povinnosti vedení ÚJ zajistit auditorovi přístup k veškerým záznamům, dokumentům a jiným informacím, které jsou nezbytné k vykonávání auditorských procedur apod.

2.2. Obecné seznámení s auditorskými postupy

Základní podmínkou auditorských postupů je dodržování zákona č. 93/2009 Sb. o auditorech, ve znění pozdějších předpisů. Při provádění auditu auditorskou společností či nezávislým auditorem je nutná komunikace s klientem, tj. podnikem u kterého je audit vykonáván, aby bylo dosaženo správného, efektivního a včasného výsledku. Od klienta je vyžadováno předložení potřebných dokumentů a podkladů souvisejících s auditem ÚZ a určitá spolupráce a součinnost v průběhu této činnosti. Jelikož celý tento proces je velmi náročný a obsáhlý, je

⁶ HAKALOVÁ, J. *Účetní závěrka a auditing*. 1. vyd. Brno: Tribun EU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-7399-144-9.

vhodné, aby si auditor postupně vypracovával tzv. spis auditora, který plní funkci důkazního prostředku, v případě konfliktních situací, v němž uvádí vykonané činnosti a postupy. Spis by měl obsahovat zejména plán auditu, účetní závěrku, výroční zprávu, smlouvu o provedení auditu, kopie dokumentů, které vystihují podstatné skutečnosti zjištěné během provádění auditorské zakázky a další podklady.

*”Činnost auditora je odbornou činností, kterou auditor vykonává zcela samostatně a nezávisle. Je při ní vázán zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy, statutem komory a řády stanovenými komorou. Je povinen ji vykonávat svědomitě”.*⁷

Činnosti, které jsou nutné pro řádné provedení auditu:

1. Činnosti, které předchází uzavření smlouvy o provedení auditu,
2. předběžné plánovací procedury,
3. sestavení auditorského plánu,
4. vykonání auditu,
5. závěr a zpracování zprávy auditora.

2.2.1. Činnosti, které předchází uzavření smlouvy o provedení auditu

Auditor by měl zvážit, jaká rizika jsou spojena s provedením zakázky a na základě jejich posouzení se rozhodnout, zda zakázku přijme.

Rozhodování závisí na identifikaci rizikových faktorů, které zvyšují rizikovost dané zakázky, například:

- složitá organizační struktura v potenciální auditované firmě, neprůhledný způsob rozdělení pravomocí, časté střídání vedoucích pracovníků,
- specifické komplikované obchodní transakce a transakce s propojenými osobami,
- neexistence vnitřního kontrolního systému,
- citlivost na změny v odvětví, ve kterém se firma pohybuje či na změny v legislativě,
- výrobní cyklus, zastarávání technologie, velké konkurenční prostředí,
- a další.

Dále je pro začátek spolupráce vhodné stanovit podmínky zakázky, a to písemnou formou, s uvedením cílů, rozsahu zakázky, míry odpovědnosti auditora a vedení firmy, očekáváníí auditované společnosti.

⁷ MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.

2.2.2. Předběžné plánovací procedury

Mezi předběžné plánovací procedury patří:

- *identifikace oblasti podnikání klienta,*
- *porozumění kontrolnímu prostředí* – jenž je dáno postojem vedení firmy, stylem řízení členů vedení a způsobem delegování pravomocí na podřízené pracovníky. Účinnou metodou kontroly je srovnání skutečných a plánovaných výkonů, systém kalkulací a rozpočtů s ohledem na finanční výkaznictví.
- *seznámení s účetním systémem, podle něhož jsou zpracovány údaje promítnuté v ÚZ a transakčními cykly,* které ve firmě probíhají, a to zpracování objednávek, expedice, fakturace, zpracování pohledávek a přijatých plateb, závazků a jejich úhrad, atd.
- *vykonání předběžných analytických procedur,* kde se auditor zaměřuje na sledování a změny použitých účetních metod, prověření podezřelých transakcí a zejména na srovnání zůstatků běžného a minulého účetního období, popřípadě analyzuje rozdíly.
- *posouzení plánovací hladiny významnosti* – je důležitou činností, jelikož účetní závěrka ověřená auditorem, nezaručuje bezchybnost informací v ní obsažených, ale v podstatě dává klientům záruku, že případná chyba není významná a nebude mít vliv na klientovo rozhodování týkající se podnikových aktivit.

2.2.3. Sestavení auditorského plánu

Auditor si nejprve vytvoří svůj pracovní postup, který zahrnuje dílčí úkony:

- *stanovení rizik na úrovni účetních zůstatků a potenciálních nesprávností* – tzv. potenciální nesprávnosti obvykle vznikají v oblasti ocenění, což se projeví v ÚZ, a to tím, že jsou dané informace buď nadhodnocené, nebo podhodnocené.
- *plánování auditorského přístupu* – v této fázi je auditor schopen určit riziko zakázky, spolehlivost vnitřních kontrol a tudíž rozhodnout o zvolení potřebných testů.
- *plánování testů vnitřních kontrol* – návrh testů vnitřních kontrol zaměřuje auditor na získání dostatečně důkazních informací o efektivnosti vnitřní kontroly během celého období, na které se provedení auditu vztahuje a dále sleduje, zda je účetnictví v souladu se zákonem a obecnými zásadami účetnictví.
- *plánování testů věcné správnosti* – určuje významné nesprávnosti, které mohou mít vliv na ÚZ a nebyly odhaleny vnitřními kontrolami. Tyto testy jsou plánovány ve třech úrovních. Nízkou úroveň testů volí auditor pouze v případě, že podle testů vnitřní kontroly je zřejmé, že je vnitřní kontrola dostatečně spolehlivá a neexistuje riziko potenciálních nesprávností. Vysoká úroveň se odvíjí od vysokého rizika

nesprávností a střední, od nedostatečné spolehlivosti vnitřních kontrol. Po stanovení úrovně testů, naplánuje auditor způsob vykonání těchto testů. Volí mezi detailním testem věcné správnosti, analytickým testem nebo jejich kombinací.

Detailní test spočívá v ověření zůstatků jednotlivých účtů, rozsah prověřovaných položek auditor plánuje podle možného rizika, a to prověřením všech položek, vybraných položek nebo určitého vzorku položek. Testuje-li vybrané položky týkající se pohledávek, roztřídí pohledávky podle stejných charakteristik, třeba pohledávky po lhůtě jejich splatnosti a tyto pohledávky testuje zvlášť. Pokud auditor plánuje použití tohoto testu, musí vymezit zůstatky testovaných účtů, stanovit jak bude položky testovat, zda všechny, vybrané nebo vzorek položek, určit mezní hodnotu tolerovaného rozdílu s ohledem na hladinu významnosti a vyvodit závěry pro následný postup.

Analytický test se provádí u opakujících se podobných operací. Ve své podstatě tento test porovnává skutečnost a plán, vytipovává konkrétní zůstatky účtů, u nichž se provádí, stanoví očekávané a předpokládané hodnoty a jejich případné rozdíly v návaznosti na hladinu významnosti.

2.2.4. Vykonání auditu

Po dokončení plánu auditu a projednání, dochází k jeho uskutečnění, což představuje realizaci určitých činností, nutných k provedení auditu.

- *vytváření testů spolehlivosti* – jedná se o testy pro ověření dostatečné spolehlivosti vnitřní kontroly. Testy spolehlivosti se realizují pomocí přímé nebo nepřímé metody. Přímá metoda souvisí s účastí auditora např. při inventurách, spočívá v přímém pozorování, na rozdíl od nepřímé, která je založena na diskusích s pracovníky, pověřenými kontrolou.
- *vytváření analytických testů věcné správnosti v návaznosti na plán testů věcné správnosti* – při plánování těchto testů auditor stanovil očekávané hodnoty u zůstatků jím vybraných položek, k nimž určil mezní hodnotu tolerovaného rozdílu v návaznosti s hladinou významnosti a vyhodnotil případné rozdíly. V této fázi se zaměřuje na závěr těchto testů. Usiluje o zjištění, že u určitých vykázaných položek se nevyskytují významné nesprávnosti, porovnává skutečné a plánované hodnoty, nebo zůstatky běžného období s minulým.
- *vytváření detailních testů věcné správnosti v návaznosti na plán testů věcné správnosti* – auditor vychází ze svého plánu, kde již stanovil zůstatky všech zaúčtovaných položek, vybraných položek či vzorků položek. V této části se zejména zaměří na

jejich podhodnocení nebo nadhodnocení. Mluvíme-li o podhodnocení, tak se jedná o situaci, kdy potenciální chyby vznikají jako důsledek chybného zaúčtování některých položek, a to buď do nesprávného účetního období, v nižší částce nebo nezaúčtování vůbec. V případě nadhodnocení opět došlo k těmto chybám, především k zaúčtování ve vyšší částce. Jak již bylo zmíněno, auditor při testování zůstatků má tři možnosti:

- a) výběr vzorku – používá se statistická metoda (systematický, kumulovaný a náhodný výběr) a nestatistická metoda (výběr položek podle auditorova úsudku).
 - b) vybrané položky – auditor vychází ze svého profesionálního úsudku. Pozornost věnuje velikosti vybrané položky vzhledem k hladině významnosti a neobvyklosti položky k ostatním položkám.
 - c) všechny položky – tato metoda je velmi náročná, časově i obsahově. Používá se spíše u malých firem s menším počtem provedených účetních operací během ÚO.
- *vyhodnocení výsledků analytických a detailních testů věcné správnosti* – pokud auditor na základě testů zjistí nesprávnosti a to známé či pravděpodobné, je povinen o nich informovat vedení firmy a požadovat provedení nápravy.
 - *zaměření na posouzení účetní závěrky* – nyní auditor věnuje pozornost účetní závěrce jako celku, kdy se především zabývá srovnáváním účetních položek obsažených v účetních výkazech za běžné a minulé účetní období.
 - *zaměření na posouzení výroční zprávy* – povinností auditora je ověřit, zda výroční zpráva byla vypracována pravdivě, úplně, srozumitelně, jednoznačně, přesně, zda odpovídá požadavkům plynoucím ze zákona a neobsahuje významné nesprávnosti.

„Výroční zpráva informuje o účetní jednotce, o průběhu minulého období a vytváří předběžný obraz budoucího vývoje. Obsah této zprávy je vymezen zákonem o účetnictví. Podstatou je ověření souladu mezi účetní závěrkou a výroční zprávou, nikoli věcná správnosti údajů ve výroční zprávě.“⁸

2.2.5. Závěr a zpracování zprávy auditora

Mezi závěrečné práce auditora patří shrnutí závěrů, posouzení následných událostí a získání prohlášení od vedení společnosti. Završením celého procesu je vydání zprávy auditora.

- *shrnutí závěrů auditora obsahuje především* - počáteční informace týkající se firmy, jejího vedení, vnitřní kontroly, rizika zakázky a vývoj auditu od plánování po jeho provedení, dále úroveň účetního systému, softwaru a využívání směrnic. V rámci provádění závěrů k auditu by měl auditor dále posoudit úplnost informací o

⁸ KAČR; DELOITTE. *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

skutečnostech po datu ÚZ, o účetních metodách a rozložení položek, které jsou uvedeny v příloze, uvést problémy, které nastaly během auditu, jejich řešení, úpravy, které byly provedeny v ÚZ, vyjádřit se k udržení schopnosti nepřetržitého trvání účetní jednotky v dohledné budoucnosti a v neposlední řadě vést konečné jednání s vedením firmy o průběhu auditu, zjištěných skutečnostech, případných nedostatcích a představit návrh odpovídajícího výroku.

- *posouzení následných událostí* - účetní závěrka sice obsahuje informace odpovídající stavu majetku a finanční pozici ÚJ k rozvahovému dni, nýbrž její sestavení a ověření nastává později. Může se stát, že ve firmě dojde k události, která podstatně ovlivní údaje v ÚZ.
- *získání prohlášení vedení společnosti* – které obsahuje vyjádření firmy o tom, že je firma odpovědná za ÚZ, že poskytla pro provedení auditu všechny potřebné informace a při průběhu auditorské činnosti žádné informace nezatajila a nezkreslila, dále potvrzuje, že v ÚZ jsou obsaženy veškeré transakce, které ve sledovaném období proběhly a že v účetní závěrce jsou zohledněna budoucí rizika a ztráty, které byly ÚJ známy k datu jejího sestavení, a že auditorovi umožnila nahlížet do všech právních dokumentů, zápisů z jednání orgánů firmy a ostatní podkladů související s ÚZ, atd.

Zpráva auditora

Završením celého procesu provedení auditu je zpráva auditora. Tato zpráva prezentuje názor auditora na ÚZ a VZ. Zpráva je určena nejen vlastníkům společnosti, ale i dalším subjektů, jako jsou např. obchodní partneři, investoři, banky, nebo leasingové společnosti, kteří na základě tohoto dokumentu nabývají jistoty, že se mohou na údaje v ÚZ spolehnout.

Zpráva má stanovenou strukturu a její součástí je ověřená ÚZ. Zpráva auditora obsahuje:

- a) název, který vystihuje, že se jedná o zprávu o provedení auditu nezávislým auditorem,
- b) příjemce zprávy, tudíž auditovaná firma,
- c) úvodní část, která obsahuje vymezení auditované ÚZ, rozvahový den, běžné účetní období, prohlášení odpovědnosti auditora a vedení společnosti,
- d) údaje o auditorovi, jméno, sídlo, číslo osvědčení, pod kterým je zařazen v Komoře auditorů ČR,
- e) odkazy na předpisy, podle nichž byl audit vykonán,
- f) část pojednávající o rozsahu auditu, tj:

- popis podstaty auditu a auditorský postup,
- dílčí součástí je sdělení auditora, že audit byl naplánován a proveden tak, aby s přiměřenou jistotou účetní závěrka neobsahovala významné nesprávnosti,
- ve zprávě je dále uvedeno, že bylo v průběhu použito všech předložených důkazních prostředků, bylo ověřeno dodržování obecných účetních zásad a používání účetních metod a postupů,
- g) část věnující se vlastnímu výroku auditora,
- h) datum vystavení této zprávy,
- i) podpis auditora, atd.

Zpráva auditora se člení na:

a) zprávu bez modifikace:

- výrok bez výhrad – pouze v případě, že účetní závěrka je v souladu s platnými předpisy, je sestavena správně, průkazně, úplně bez nedostatků. Tato skutečnost však neznamena, že firma dobře hospodaří (může být i ve ztrátě, či v úpadku), ale pojednává o tom, že firma splňuje zásady účetnictví.

b) zprávu s modifikací:

- výrok bez výhrad se zdůrazněním skutečností – ÚZ sice neobsahuje významné nesprávnosti, ale auditor chce upozornit, že je zde možnost ohrožení zásady nepřetržitého trvání ÚJ v dohledné budoucnosti. Auditor je povinen tuto skutečnost zachytit v odstavci pod výrokem.
- výrok s výhradou – vydá auditor v případě, že účetní závěrka obsahuje nesprávnosti, i když nejsou zcela zásadní. Výhrada nutně nemusí znamenat nesprávnosti, spíše je vyjádřením auditorovi nejistoty týkající se některých skutečností.
- výrok záporný – vydá auditor, pokud účetní závěrka obsahuje nesprávnosti a to značného významu. Většinou se jedná o důsledek nevhodného použití účetních metod, postupů a odhadů.
- odmítnutí výroku – jedná se o formu výroku, který auditor vydá v případě, že jeho omezení při provádění auditu ve firmě bylo natolik značné, že nelze vyjádřit jeho názor na věrný a poctivý obraz auditované účetní závěrky.

3. Teoretické aspekty auditu pohledávek a závazků

3.1. Teoretické aspekty auditu pohledávek

Předmětem této části jsou pohledávky z obchodních vztahů, poskytnuté zálohy, dobropisy, pohledávky za propojenými osobami, dohadné účty aktivní a ostatní pohledávky.

Pohledávka je právo jedné osoby (věřitele) na plnění určitého závazku (dluhu) osobou druhou (dlužníkem). Pohledávky se vykazují v rozvaze na straně aktiv. V účtové osnově jsou zachyceny v účtové třídě 3. Příslušenstvím pohledávky jsou úroky, úroky z prodlení, poplatek z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním. Pohledávky rozlišujeme podle doby splatnosti na krátkodobé (doba splatnosti do jednoho roku) a dlouhodobé (doba splatnosti je delší než 1 rok). Toto rozlišení je důležité pro prezentaci pohledávek v účetní závěrce. Kromě členění podle doby splatnosti, členíme pohledávky dle účelu, a to na pohledávky z obchodních vztahů (tj. pohledávky za odběrateli), dále na pohledávky za zaměstnanci (jejich spoření, manka a škody, pojistné, zálohy na služební cestu, atd.), pohledávky z titulu úvěrů a půjček (a s nimi spojenými úroky), pohledávky za finančními institucemi (např. náhrada škody od pojišťovny) nebo pohledávky k podnikům ve skupině, pohledávky za upsaný základní kapitál a další.

Kontrola pohledávek ze strany auditora se především zaměřuje na:

- schválení prodeje na fakturu odpovědným pracovníkem,
- poskytování slev a jejich schválení odpovědným pracovníkem,
- dodržování časové řady faktur a dobropisů, zaúčtování dobropisů při vrácení zboží,
- plnění objednávek v daném časovém pořadí v souvislosti s fakturami,
- spárování objednávek s fakturami, testování správnosti použitých účtů,
- následnou platbu pohledávky a ujištění se, že platba se vztahuje k pohledávce uvedené v saldokontu odběratelů k datu srovnání,
- nezaplacené pohledávky a jejich kontrola s podpůrnou dokumentací,
- významné sporné zůstatky, celkové součty na soupisu pohledávek,
- analýzu pohybů na účtech pohledávek během účetního období,
- výši pohledávek odepsaných do nákladů během účetního období,
- ověření zda počáteční zůstatky v obrátové předvaze souhlasí s konečnými zůstatky minulého účetního období,
- zaúčtování faktur do období, s nímž věcně a časově souvisí,
- ověřování věkové struktury pohledávek, ověřování faktur, dodacích listů, výdejek,

- dodržování pravidelné kontroly lhůt splatnosti v saldokontu odběratelů,
- dodržování vnitřní směrnice, která stanovuje podmínky pro tvorbu OP,
- přiměřenost opravných položek a velikost dohadů,
- půjčky poskytnuté zaměstnancům, vztahy s propojenými osobami,
- přepoččet devizových pohledávek správným kurzem ČNB, atd.

Při ověřování pohledávek by měl auditor získat přiměřenou jistotu, že pohledávky existují (což je potvrzeno ověřovacími dopisy), jsou správně klasifikovány, přesně zaúčtovány, správně oceněny a zaúčtovány do odpovídajícího účetního období.

„Při testování pohledávek z obchodních vztahů se používají především srovnávací postupy, kdy je od odběratelů vyžadováno potvrzení, že částka, která je zachycená v účetnictví auditované firmy jako pohledávka za daným odběratelem skutečně představuje dlužnou částku. Je přiměřené předpokládat, že odběratel nepotvrdí částku, která je nadhodnocena (tj. částku vyšší než je skutečná dlužná částka ze strany odběratele).“⁹

Tab. 3.1. Případné chyby, které vedou k nadhodnocení pohledávek¹⁰

Nadhodnocené prodeje (zboží, služeb)	
Úplnost	Prodej byl zaúčtován, ale zboží nebylo odesláno nebo služba nebyla poskytnuta
Zaúčtování	Prodej byl zaúčtován v nesprávné – vyšší částce
Zaúčtování do správného období	Částka zaúčtována v běžném ÚO, ale zboží odesláno nebo služby poskytnuty v následujícím ÚO
Podhodnocené vydané dobropisy (vrácené zboží)	
Úplnost	Zboží bylo vráceno, ale dobropis nebyl zaúčtován
Zaúčtování	Dobropis zaúčtován v nesprávné – nižší částce
Zaúčtování do správného období	Zboží bylo vráceno v běžném účetním období, ale dobropis byl zaúčtován až v následujícím účetním období
Podhodnocená přijatá platba	
Úplnost	Platba byla přijata, ale dosud nezaúčtována
Zaúčtování	Přijatá platba byla zaúčtována v nesprávné – nižší částce
Zaúčtování do správného období	Platba byla přijata v běžném účetním období, ale zaúčtování proběhlo až v následujícím účetním období
Ocenění	Pohledávky nesprávně oceněny

⁹ KAČR; Deloitte. *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

¹⁰ KAČR; Deloitte. *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

V rámci testování pohledávek by měly být provedeny zejména následující postupy:

- získání rozpisu zůstatku účtu pohledávek z obchodního styku z účetnictví,
- testování správnosti součtů,
- srovnání součtů s celkovou částkou uvedenou v podpůrné evidenci,
- srovnání významných pohledávek s podpůrnou evidencí,
- výběr vzorku zůstatků pohledávek za odběrateli z podpůrné dokumentace,
- kontrola zaslání konfirmací,
- v případě nutnosti provedení dalších postupů,
- zhodnocení výsledků testů.

„Auditor je povinen ověřit pohyb pohledávek za jednotlivými odběrateli za účelem testování přiměřenosti zůstatků pohledávek na konci účetního období. K tomu využívá měsíční částky prodeje, přijatých plateb a vystavených dobropisů v období mezi provedením srovnání v průběhu účetního období a datem sestavení účetní závěrky (porovnává zůstatky s příslušnými částkami z minulých let a běžného účetního období před datem srovnání).“¹¹

Na základě předchozího srovnání by měl auditor zjistit očekávanou hodnotu zůstatků účtů pohledávek na konci ÚO. Pokud odhalí neobvyklé položky nebo významné rozdíly je oprávněn požadovat vysvětlení. Auditor by měl na konci účetního období provést ověření soupisu pohledávek za odběrateli za účelem prozkoumání významných změn zůstatků pohledávek. Pokud některé zůstatky výrazně vzrostly, požaduje auditor vysvětlení nárůstu hodnoty a prozkoumání přijatých plateb s odpovídající dokumentací. V určitých situacích dochází k ověřování pohledávek v průběhu ÚO. Zde je nutné vycházet z posouzení rizika, povahy testovaných účtů, spolehlivosti záznamů auditované firmy a její vnitřní kontroly.

„Ověřování pohledávek v průběhu účetního období je neefektivní v případě, že činnost auditované firmy je sezónní (pohledávky na konci účetního období mohou být významně vyšší než v průběhu ÚO) nebo když se účetní zůstatky u auditované firmy významně mění v závislosti na čase.“¹²

3.1.1. Obratová předvaha, nadhodnocení pohledávek a ověření konečných zůstatků

Zahájení auditu a obratová předvaha

Auditor při zahájení auditu si nejdříve od vedení podniku nebo firemní účetní vyžádá obratovou předvahu, na níž jsou zachyceny zůstatky jednotlivých účtů. Její podoba se může u různých firem lišit. Obratová předvaha obsahuje zejména čísla účtů, název účtů, počáteční

¹¹ KAČR; Deloitte. *Průručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

¹² KAČR; Deloitte. *Průručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

stavy, obraty strany Má dáti, obraty strany Dal, konečné zůstatky a jiné údaje, které si firmy k ní zařadí dle svých potřeb. Pokud je z obratové předvahy zřejmé, že obsahuje pohledávky, mohou se začít testovat, na což je zaměřena má diplomová práce. Po obdržení obratové předvahy je auditor povinen zkontrolovat konečné zůstatky účtů, v tomto případě pohledávek. Vypracuje si na základě podkladů z účetnictví vlastní saldokonta jednotlivých účtů pohledávek a porovná je s obratovou předvahou. Pokud dojde ke shodě, je auditor ujištěn, že může s obratovou předvahou nadále pracovat. V případě odlišností, si nechá rozdíly vysvětlit, doložit a případné chyby opravit. Jednotlivé účty pohledávek je třeba rozlišit podle jejich charakteru na krátkodobé a dlouhodobé. Soustředí se zejména na nejčastěji používané účty jako je účet 311, 315, 378 atd. Auditor v rámci výkonu své práce kontroluje především, zda byly pohledávky správně zaúčtovány, ve správném období v návaznosti na doklady, zda položky nejsou zkreslené a odpovídají transakcím, které skutečně proběhly, což odpovídá zásadě zachycení věrného a poctivého obrazu účetní závěrky.

Nadhodnocení pohledávek

Základem testování pohledávek je ověření skutečnosti, zda pohledávky nebyly nadhodnoceny. Tzn. skutečnost, zda nebylo zaúčtováno víc položek nebo větší částka k pohledávkám, než by měla. Pokud je zaúčtováno méně, tak to v případě pohledávek nemá pro auditora význam. Je mnoho způsobů jak může dojít k nadhodnocení pohledávek. Především jde o situaci, kdy je zaúčtována určitá položka do pohledávek v určité částce, aniž by k této položce byly potřebné podklady nebo účetní auditované firmy má nutné podklady k zaúčtování, ale pohledávka je zaúčtována ve vyšší částce než jaká odpovídá skutečnosti. K nadhodnocení pohledávek dochází i v rámci tzv. vnitropodnikových transakcí. To je případ, kdy firma fiktivně zaúčtuje nějakou pohledávku proti výnosům proto, že usiluje o lepší výsledek hospodaření, aby přilákala potenciální investory, obchodní partnery, uklidnila mínění akcionářů nebo navodila před bankou dojem, že je velmi prosperující firmou, tudíž je vhodná pro poskytnutí různých půjček. Tímto dochází ke zkreslení údajů jak v účetnictví, tak v samotné účetní závěrce. Firma tedy do účetnictví zahrne fiktivní transakci týkající se pohledávek k jiné firmě, zlepší si svůj výsledek hospodaření a pohledávka je nadhodnocena. Dále může k nadhodnocení pohledávek docházet prostřednictvím utajených a výhodných obchodů mezi propojenými osobami, což opět vede k podvodnému vykazování účetnictví. S touto problematikou souvisí i odpisy, protože firma může fiktivně nadhodnotit třeba starý stroj, který má skutečnou hodnotu nižší, než jaká je uvedena v účetnictví a tuto operaci je schopna doložit starou fakturou a opět dojde ke zkreslení stavu účetnictví. Jenomže i když doklad k zaúčtování má firma k dispozici,

tak auditorovi dle jeho znalostí je nápadná vysoká cena stroje a tak požaduje odůvodnění od účetní, případně doložení smlouvy, vztahující se ke koupi stroje. Pokud má auditor u zaúčtované položky podezření, že jde o nadhodnocení, musí zjistit, odkud tato položka pochází.

Ověření konečných zůstatků

Auditor při provádění auditu zpracovává jednotlivé testy pomocí auditorských programů, které se mohou u auditorských subjektů lišit. Nejčastěji jde o nahrávání, přenos a zpracování dat v Excelu. Po zhodnocení důvěryhodnosti obratovky pomocí vypracování samostatných saldokont auditorem, následuje vykonání dílčích testů. Na závěr je vhodné, aby auditor provedl určité shrnutí. Tato část vyjadřuje to, na co auditor během testování přišel. Ve shrnutí¹³ je zaznamenána obratová předvaha obsahující účty v třídění na analytické, jejich rozlišení na krátkodobé a dlouhodobé, název těchto účtů, konečné zůstatky k 31. 12. předložené firmou a konečné zůstatky ze saldokonta pohledávek, které si ověřil a zpracoval auditor nebo jeho asistent. Jednotlivé pohledávky a jejich konečné zůstatky je nutné přehrát do shrnující části, už jen z toho důvodu, aby si auditor ověřil, že daná pohledávka opravdu existuje. Může se stát, že firma předloží auditorovi fiktivní obratovou předvahu. Proto auditor zpracovává saldokonta pohledávek, což je klasické uzavření jednotlivých účtů, kdy pomocí počátečních stavů, obrátů Má Dáti a Dal, zjistí konečný zůstatek, jenž porovnává s konečnými zůstatky předloženými firmou. Jednoduše řečeno, co je zaznamenáno v účetnictví podniku musí se shodovat s údaji v obratové předvaze. Položky v obratové předvaze seřadí auditor dle zaúčtovaných částek. V případě, že se u zaúčtované částky objevuje záporné znaménko, nechá si vysvětlit od účetní, proč je částka takto vykázána. Samozřejmě se zaměřuje jen na částky hodnotově podstatné. Pokud je auditorovi doloženo, že se jedná o dobropis, přeplatek nebo dvojitou úhradu, tak může požadovat deklasifikaci této záporně vykázané položky z pohledávky na závazek, protože není vhodné mít ve výkazech zápornou pohledávku. S tím ovšem vedení auditované firmy nemusí souhlasit, auditor není oprávněn jim tento úkon nařídít, nýbrž jen navrhnout. Většinou tento problém vedení firmy řeší tím, že zápornou pohledávku opraví ve výkazech, ale v saldu položku neopraví. V tomto případě nelze hovořit o deklasifikaci na závazek. Všechny uvedené záporné zůstatky si nechá auditor vysvětlit a navrhne záporné položky překlasifikovat na závazek.

¹³ Některé auditorské společnosti tuto část nazývají anglickým pojmem Cover. Většinou se jedná o samostatný list v Excelu, zahrnující obratovou předvahu, vzorky faktur, jednotlivé testy, závěry testů, rozdíly plynoucí z účtování a jejich odůvodnění.

3.1.2. Výběr vzorku pro testování položek

Při výběru vzorků auditor vychází z částky konečných zůstatků z obrátové předvahy, které souvisí s jednotlivými testy. Jedná se o jednu ze statistických metod. Nejdříve si stanoví tzv. hladinu významnosti. Stanovení hladiny významnosti je důležitou činností, jelikož účetní závěrka ověřená auditorem, nezaručuje bezchybnost informací v ní obsažených, ale v podstatě dává klientům záruku, že případná chyba není významná a nebude mít vliv na klientovo rozhodování týkající se podnikových aktivit. Hladinu významnosti auditor stanoví na základě profesního úsudku v návaznosti na rizika dané zakázky. Čím vyšší je auditorské riziko, tím nižší je hladina významnosti.

Hladina významnosti je určité procento např. z obrátu nebo celkových aktiv (nebo také bere v úvahu např. u testu ostatních pohledávek, sumu účtů ostatních pohledávek – konečný zůstatek těchto účtů z obrátové předvahy), které si stanoví sám auditor podle svých profesních zkušeností, znalostí o firmě, oboru jejího podnikání nebo typu vlastnictví. Například, když z účetnictví je zřejmé že firma má obraty kolem 1 mil. Kč, tak auditor jako hladinu významnosti bere v úvahu 10% z 1 mil. Kč, což je 100 000 Kč. Vzhledem k tomu, že obraty firmy tvoří nesčetné množství dílčích položek a je velice zdlouhavé a komplikované kontrolovat všechny položky, tak dle této hladiny významnosti je pro auditora viditelné, že bude testovat jen položky v částce nad 100 000 Kč. Položky např. za 2 000 Kč jsou pro něj v rámci kontroly hodnotově nevýznamné. Hladina významnosti je tedy určitá základna pro identifikaci a posouzení zjištěných nesprávností. Stanoví se buď z celkových aktiv (např. 0,5 - 1,5 % z celkových aktiv), ze zisku (např. 5-10 % ze zisku z běžné činnosti před zdaněním), z tržeb (např. 0,5 – 1,5 % z tržeb) nebo z obrátu či vlastního kapitálu. Dále auditor musí stanovit **míru rizika R**. Platí pravidlo, že čím menší je riziko, tím testuje méně položek. Tzn. že více věří danému zůstatku z obrátové předvahy. Většinou se jedná o hodnotu 0,7 nebo 2. Pokud nabývá dojmu, že položky mohou být chybné nebo nedůvěryhodné, počítá s mírou rizika v hodnotě 2, což je standardní postup. V případě, že není důvod si myslet, že riziko u položek není tak velké, tak může počítat s hodnotou 0,7, což bývá většinou u firem, u kterých byl audit tímto auditorem nebo auditorskou společností prováděn i v předchozích několika letech a s důvěryhodností auditované firmy nebyl doposud problém nebo byly provedeny testy vnitřních kontrol na před auditu, které nezjistili žádné chybné skutečnosti.

Na základě dvou předchozích intervalů si stanoví tzv. **J - Sampling Interval**. Tuto hodnotu získá podílem hladiny významnosti a míry rizika. Výsledná částka určí auditorovi hranici, podle které vybírá pro testování částky, které jsou nad tuto zmíněnou hranici. Součet částek,

kteře přesahují hodnotu $J - \text{Sampling Interval}$ představují tzv. **Total items over J**. Dalším krokem pro stanovení počtu vzorků je výpočet hodnoty **Modified population**, což je rozdíl mezi výše zmíněnými hodnotami POP a Total items over J. Pomocí předchozích hodnot a např. funkcí počítačových programů, jenž auditoři k výkonu své práce používají, nejčastěji Excel, auditor stanoví počet vzorků, které má ověřit. K těmto vzorkům zahrnuje i předchozí položky, které byly zahrnuty do hodnoty Total items over J. U těchto vybraných vzorků auditor testuje především shodu částek na dokladech a v účetnictví.

3.1.3. Konfirmace

Auditovaná firma má různé obchodní operace s různými firmami. Předtím než má ve firmě k auditu dojít, vyžádá si od svých obchodních partnerů tzv. konfirmace, které mají předepsanou formu. Smyslem konfirmace je, že auditovaná firma si nechá potvrdit pohledávky, které eviduje k jiným firmám. Když prodává stroj druhé firmě, v evidenci má pohledávku k určité částce. Pro účely auditu si nechá od firmy, která stroj kupuje potvrdit, že daná firma eviduje ve svém účetnictví ke konci roku stroj jako závazek v určité částce. Při výkonu auditu auditor porovná, zda se shodují částky pohledávky s obdrženými konfirmacemi. Takže nejdříve si auditor vytvoří kontingenční tabulku, do ní zahrne všechny odběratele auditované firmy, obraty strany MD, D a konečné zůstatky.

Například: Může se stát, že auditor spočítá, že u nějakého odběratele je konečný zůstatek pohledávek ve výši 5 mil. Kč, ale druhá strana potvrdila závazky jen ve výši 4 mil. Kč.

V tomto případě se jedná o rozdíl, který může vzniknout například tím, že:

- *ve firmě pracuje více účetních a každá z nich označila odběratele jiným názvem (Josef Novák x J. Novák),*
- *položka byla zúčtována dvakrát,*
- *dodavatel si již částku ve svém účetnictví vyrušil pomocí opravné položky, udělal zápočet, tím pádem je v evidenci menší částka a zapomněl tuto operaci uvést,*
- *pohledávka byla zaplacená až 31. 12., u banky odběratele se částka odečetla, ale auditované firmě přišla částka na účet až v lednu, tudíž byla zachycena v účetnictví až v dalším roce,*
- *rozdíly způsobené dobropisy, atd.*

Pokud vzniknou rozdíly a firma je není schopna odůvodnit, musí si snížit pohledávky, a to o chybějící částku, která nebyla vysvětlena. Konfirmace jsou nutnou podmínkou především u podniků ve skupině, aby bylo zamezeno vzájemnému zlepšování výsledku hospodaření dílčích podniků. Pokud je to možné tak je potřeba mít konfirmace na zhruba 70%

pohledávek. Auditor bere v úvahu největší položky, u nichž je možné, že mu pokryjí zmíněných 70% a v tomto případě již nemusí testovat další položky.

Například: Firma A má různé pohledávky vůči firmě B v celkové hodnotě 100 mil. Kč. Auditor prozatím zkontroluje např. 3 konfirmace, které v úhrnu pokryjí částku 74 mil. Kč, což tvoří 74%. Tudíž splnil požadovanou hranici a tím pádem nemusí pokračovat v kontrole dalších konfirmací, které by se týkali už jen malých částek.

Tento postup však lze použít jen u pohledávek, nikoli u závazků. U pohledávek většinou stačí 70 % konfirmací, protože kdyby se u dalších pohledávek částky lišily, tak je to v podstatě problém firmy, jelikož tímto způsobem by vlastně podhodnotila vlastní pohledávky, což by znamenalo, že by se sama okrádala, měla by menší výsledek hospodaření a byla by méně atraktivní pro banky, investory i akcionáře. V rámci testování konfirmací vychází tedy auditor z celkového konečného zůstatku pohledávek. Dále sečte částky pohledávek ke konfirmaci a částky, které byly doloženy odběratelem. Vypočte, kolik procent tvoří zkonfirmované pohledávky z celkového zůstatku. Následně zjistí procento, které vyjadřuje rozdíl částek u pohledávek, které byly zkonfirmovány, u odběratele i dodavatele.

Konfirmace pohledávek by měla obsahovat:

- zůstatek, který má být potvrzen,
- datum, ke kterému má být zůstatek potvrzen,
- poznámku o tom, že zůstatek uváděn v konfirmaci nemusí být úplný,
- žádost o stvrzení zůstatku podpisem, pokud tento zůstatek souhlasí se záznamy odběratele,
- žádost o vysvětlení rozdílu v případě, že částka nesouhlasí s evidencí odběratele,
- případně adresu auditora, kterému má být odpověď zaslána.

„Konfirmace by měla obsahovat detailní strukturu pohledávek, která usnadní položkové odsouhlasení odběratelem a případnou identifikaci rozdílů.“¹⁴

3.1.4. Věková struktura pohledávek

Test věkové struktury pohledávek, dále také nazýván kalkulací opravných položek, zkoumá, kolik dní jsou pohledávky po splatnosti a jak jsou k těmto pohledávkám tvořeny opravné položky. V rámci testování věkové struktury pohledávek musí auditor nejdříve zjistit, jakou účetní metodiku na tvorbu opravných položek auditovaná firma používá. Metodika je uvedena v účetních směrnících. Auditor je oprávněn navrhnout firmě, aby v tomto případě používali

¹⁴ KAČR; Deloitte. *Průručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

metodiku stanovenou auditorskou společností, což většinou bývá, že se tvoří např. z 50% opravná položka u pohledávek, které jsou 180 až 360 dní po splatnosti a 100% u pohledávek, které jsou nad 360 a více dní po splatnosti. Při testování bere auditor v úvahu všechny pohledávky, rozliší je podle toho, které jsou do doby splatnosti a které jsou po splatnosti. Dále se zabývá jen pohledávkami, u nichž uplynula lhůta pro jejich zaplacení. Pro lepší přehled si vytvoří tabulku¹⁵. Do tabulky zahrne tedy tyto zmíněné pohledávky s popisem, jaké účetní operace se týkají, jejich částky a datum, kdy měli být splaceny. Podle toho, kolik je dní po splatnosti určí, jak velké budou procenta pro tvoření opravných položek. Takto postupuje i auditovaná firma podle svých směrnic. Auditor následně porovná vytvořené opravné položky dle svého postupu a dle postup firmy. Pokud zjistí rozdíly, požaduje vysvětlení. Rozdíly mohou nastat například z důvodu, že i když firma nemusela tvořit opravné položky, tak i přesto je vytvořila a to proto, že již dopředu bylo zřejmé, že další firma, která je pro auditovanou firmu dlužníkem, nezaplatí, protože je v konkursu. Rozdíl může nastat i v případě, že již dopředu byla vytvořena rezerva na nedobytnou pohledávku a proto je u firmy zachycena opravná položka v nižší částce. Z toho vyplývá, že auditovaná firma může mít rozsah procent pro tvoření opravných položek odlišný, než jak stanovil auditor, ale musí odůvodnit, jaké důvody ji k tomu vedly. Věková struktura pohledávek se uvádí v příloze účetní závěrky a má velký význam především pro akcionáře, kteří sledují, jak firma hospodaří. Auditor v tomto testu tedy ze všech pohledávek firmy vybere pohledávky, které jsou po splatnosti. Rozliší je do rozmezí určitých dnů po lhůtě splatnosti. V jednotlivých etapách tyto pohledávky sečte a uvede, jaká částka připadá na vytvoření opravných položek. U pohledávek, které jsou 180 až 360 dní po splatnosti, vytvoří OP ve výši 50% z celkové částky, těchto pohledávek. U pohledávek, kde uplynulo více, než 360 dní od jejich splatnosti tvoří OP ve výši 100%.

3.1.5. Popis jednotlivých testů, které se používají při auditu pohledávek

Test faktur vydaných

Na základě předložených vydaných faktur vybere auditor určité množství faktur, u nichž zkoumá, zda byly zaúčtovány do správného ÚO, s nímž věcně souvisí a zda byly faktury zachyceny v účetnictví ve správné částce, která odpovídá částce uvedené na faktuře. Určitý počet faktur se musí vztahovat ke konci ÚO a další počet k začátku následujícího ÚO. Auditor vybírá vzorek podle svých profesních zkušeností. Vzorek faktur by měl vystihnout podstatu

¹⁵ Některé auditorské společnosti si pro lepší přehled věkové struktury pohledávek, vytvářejí v Excelu tabulky, do nichž zahrnou pohledávky po splatnosti, jejich popis, částky, datum splatnosti.

činnosti auditované firmy. Auditor při testování vydaných faktur vybírá takové položky, které mají nejen významné částky, ale které jsou svojí náplní různorodé, aby zkontroloval pomocí několika vzorků průřez celé činnosti firmy (nájem, servis, prodej, tržby, služby, a další). Smyslem tohoto testu je zkontrolovat, zda firma si nezaúčtovala faktury do roku, který je pro ni výhodný, ale do roku, s nímž účetní případ souvisí, protože firma se může snažit zlepšovat si svůj výsledek hospodaření, vylepšit si výnosy a tak účtuje položky, které např. i když souvisí s rokem 2010, zaúčtuje do roku 2011. Při testování vydaných faktur bývá auditorovi doložen soupis provedených prací, z nějž může usoudit, ke kterému účetnímu období se daná účetní operace vztahuje. Ze soupisu tedy auditor pozná o jakou činnost a dobu jejího provedení se jedná a hledá položku na saldu pohledávek (podle částek a odběratelů). Pokud se částky a období shoduje, je položka zaúčtovaná správně. Pokud určitá peněžní transakce byla provedena v roce 2011, ale vztahuje se k období 2010 a na saldu pohledávek 2011 ji auditor nenajde, je to v pořádku, jelikož je položka zaúčtovaná k období, ke kterému se vztahuje. Nebo pokud se položka vztahuje k roku 2010 a na saldu pohledávek není obsažena, může být položka uvedena na dohadných účtech, což je také správný postup. Důležitou podmínkou tohoto testu, je tedy zařazení provedených účetních operací do správného účetního období a jejich časové rozlišení. Pokud se vyskytne rozdíl mezi částkami, musí být odůvodněn, většinou se jedná o rozdíl mezi zaúčtovanou částkou a částkou na faktuře, který je způsobem vlivem kurzů měn u zahraničních faktur.

Test dobropisů

V rámci testování dobropisů by se měl auditor zaměřit na:

- ověření údajů o vráceném zboží odběrateli a jeho zaúčtování do správného ÚO,
- výběr vzorků pro provedení testu dobropisů, kontrolu dobropisů a jejich záznamů o přijetí, a to po konci účetního období,
- kontrolu dalších dobropisů k pohledávkám zaúčtovaných před koncem účetního období spolu s účetními zápisy na stranu Dal a s podpůrnou dokumentací.

K nadhodnocení pohledávek dochází v případě, že ke zboží, které bylo vráceno v běžném účetním období, byl zaúčtován dobropis až v následujícím účetním období. Auditor vybere vzorek vydaných a zaúčtovaných dobropisů, kdy určité množství se vztahuje ke konci účetního období a určitý počet dobropisů k začátku následujícího období. Pokud dobropis zní jen na zanedbatelnou částku s ohledem na obraty firmy, tak jej netestuje. Auditor především zjišťuje, zda byl dobropis zaúčtován do účetního období, s nímž věcně souvisí a zda odpovídá částka zachycená v účetnictví částce na dobropisu. Pokud není zřejmé, k jakému období se

dobropis vztahuje, musí auditor dohledat příslušnou fakturu, související s dobropisem, a podle údajů, na ní obsažených podřizuje účtování o dobropisu. Pokud není k dispozici původní faktura, tak nemůže být do účetnictví zahrnut ani dobropis. Dobropisy se většinou vztahují k opravě (korekci) nesprávně zaúčtované částky na faktuře nebo k poskytování slev. Může nastat situace, kdy určitý dobropis patří do roku 2011 (následujícího účetního období), ale firma jej zaúčtuje do předchozího účetního období (2010). Auditor tuto transakci může uznat za správnou, pokud firma již fakturu uzavřela v roce 2010 a k ní rovnou doložila zmíněný dobropis, i když do tohoto období nepatřil a to proto, že se jednalo o zanedbatelnou částku a firma chtěla mít tuto operaci již uzavřenou. Při kontrole dobropisů se auditor může setkat s případy, kdy firma celý rok prodává automobily další firmě na faktury, na konci roku jí uzná bonusy, vystaví dobropis a zaúčtuje ho, tento dobropis musí zaúčtovat ještě do roku 2010. Nebo auditovaná firma nesprávně fakturuje nájemné za prosinec 2010, vyfakturuje 100 tis. Kč, ale mělo být fakturováno jen 90 tis. Kč. Následně tuto chybu zjistí. Dobropis se tedy vztahuje na částku 10 tis. Kč a to k položce nájmu roku 2010. Měl by být na saldu pohledávek roku 2010 zachycen záporně, a to jak na účtu pohledávek, tak na účtu výnosů. Dobropisy se musí promítnout na saldu pohledávek. Pokud auditor zjistí, že dobropis byl zaúčtován do jiného období, než s kterým souvisí nebo v jiné částce, žádá odůvodnění od účetní jednotky a pokud není důvod zaúčtování přípustný, navrhuje přeúčtování dané transakce.

Test poskytnutých záloh

Auditor je povinen u poskytnutých záloh porovnat saldokonta souvisejících účtů, které jsou zachyceny v účetnictví dané firmy a obratovou předvahu. Pokud existují rozdíly, nechá si je odůvodnit od účetní. Zůstatky účtů, související s poskytnutými zálohami, se musí shodovat. Dále auditor zkoumá charakter těchto zaúčtovaných položek (např. zálohy na služby, zálohy na subdodávky, provozní zálohy a obchodní zálohy na zboží) a zjišťuje oprávněnost jejich zaúčtování na podpůrnou dokumentaci (zálohová faktura, výpis z bankovního účtu o úhradě). Údaje v účetnictví vždy ověřuje s bankovním výpisem. Porovnává datum zaúčtování zálohy a částku zálohy. O záloze se účtuje proti bankovnímu výpisu. Pokud je k položce doložena zálohová faktura, tak je auditor povinen zkontrolovat shodu částek. Můžou se v tomto případě objevit v účetnictví dva účetní zápisy (dvě úhrady dle bankovního výpisu), ale po sečtení musí představovat částku na dané zálohové faktuře. Při zpracování tohoto testu auditor vychází ze zůstatku účtu 314 – Poskytnuté provozní zálohy. Saldo tohoto účtu je pro auditora výchozím bodem. Dále bere v úvahu ukazatele, které si stanovil již na začátku provádění auditorských činností, a to hladinu významnosti - MP, míru rizika - R a J- Sampling Interval (podíl MP a

R). Výsledná částka určí auditorovi hranici, podle které vybírá pro testování částky, které jsou nad tuto zmíněnou hranici. Součet částek, které přesahují hodnotu $J - \text{Sampling Interval}$ představují tzv. **Total items over J**. Dalším krokem pro stanovení počtu vzorků je výpočet hodnoty **Modified population**, což je rozdíl mezi výše zmíněnými hodnotami POP (saldo účtu 314) a Total items over J. Při výpočtu vychází z částek uvedených v účetnictví. Na základě znalostí zůstatku na účtu 314 – Poskytnuté provozní zálohy a hladiny významnosti včetně míry rizika je automaticky v počítačovém programu vypočten vzorek položek k testování, s tím, že o položky nad tzv. J se sníží zůstatek účtu 314 (POP). Tyto položky testujeme vždy a tímto snížením se sníží velikost vzorku, než kdyby se pracovalo přímo s tzv. POP. Nyní auditor porovná částky nad $J - \text{Sampling Interval}$ a jednotlivé vzorky, jejichž počet má již stanoven a jejich druh vybírá podle svých zkušeností, zejména položky s významnými částkami. Pokud se liší částka v účetnictví s částkou na zálohové faktuře nebo bankovním výpisu, nechá si auditor rozdíly vysvětlit. Rozdíl může být způsobem i tím, že z bankovního účtu se platby strhávají včetně 20% DPH nebo tím, že část zálohy byla do konce účetního období již započtena na úhradu další faktury.

Test ostatních pohledávek

Ostatní pohledávky zahrnují řadu různých pohledávek, mezi které lze zařadit i poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek a poskytnuté zálohy na zásoby. Proto je důležité pochopit podstatu položek zahrnutých do ostatních pohledávek. Při testování ostatních pohledávek auditor opět vychází z porovnání konečných zůstatků z obrátové předvahy předložené firmou a ze saldokonta ostatních pohledávek z účetnictví. Nejčastěji se v této sekci objevují účty 335 – Pohledávky za zaměstnanci (jejich spoření, podnikové půjčky, manka, škody, zálohy na služební cesty, pojistné, povinné ručení, atd.) a 378 – Jiné pohledávky (většinou půjčky a s nimi spojené úroky a jiné činnosti, které nesouvisí s hlavní činností, náhrady škody od pojišťovny, penalizace, atd.). Auditor při výběru velikosti vzorku postupuje obdobně jako u předchozího testu poskytnutých záloh. Vychází ze salda ostatních pohledávek, z již stanovené hladiny významnosti, míry rizika a $J - \text{Sampling Interval}$, který stanoví hranici významných částek pro testování. Výsledný počet vzorků testuje a porovnává. Auditor při kontrole ostatních pohledávek si vyžádá poklady, např. fakturu, kde si ověří částku, o jakou operaci se jedná, důkaz o tom, že daná položka spadá do ostatních pohledávek. U penalizací bývá podkladem smlouva, na niž si ověří jak částku, tak fakt, co z dané operace vyplývá. U půjček ověřuje i splátkový kalendář, v němž je uvedena na každý měsíc pravidelná splátka i úrok, sečte úroky za celý rok a z toho pak vyplývá potřebný zůstatek. Na základě splátkového

kalendáře rozlišuje krátkodobou a dlouhodobou část půjčky, např. k 31. 12. 2010 krátkodobá, do 31. 12. 2014 je dlouhodobá. Může nastat řada situací, které auditor musí prověřit a rozlišit, o jaké období se jedná a kam dané operace zahrne.

Například: Ze smlouvy o půjčce vyplývá, že firma půjčila 1 mil. Kč, půjčka se jí vrátí 2015 (žádné splátky v průběhu) tj. dlouhodobá, ale pravidelně jsou firmě placeny ročně úroky – auditor provede výpočet úroku, které zahrne na analytické účty ke konci roku a celá tato operace bude splatná s úroky v roce 2015.

Když částka poskytnuté půjčky ve smlouvě je větší, tak je zřejmé, že už část půjčky je splacena (potvrzeno bankovním výpisem, auditor musí dohledat) a tudíž zůstatek půjčky na 378 ověřuje auditor jak na smlouvu o poskytnuté půjčce, tak i na bankovní výpis, kde jsou vidět všechny dosavadní splátky. Po odečtení všech dosud uhrazených částek na bankovních výpisech od částky na smlouvě, musí dojít k zůstatku, který je vykázán na účtu 378. Pokud částka nesedí, je možné, že nebyly doloženy všechny bankovní výpisy, účetní by je měla dohledat a doložit. Takže podle smlouvy auditor spočítá, kolik by mělo být na účtu 378 a porovná to s tím, kolik je na účtu 378 skutečně uvedeno. Částka se může lišit i proto, že podle splátkového kalendáře jsou ujednány i různé úroky. Auditor při kontrole půjček tedy ověří zůstatky půjčky na splátkovém kalendáři (zůstatek půjčky ke konci účetního období) nebo podle smlouvy o půjčce, vypočte, jak velká byla poskytnutá půjčka, pomocí sazby vypočte úrok z půjčky za dobu od poskytnutí půjčky do konce účetního období a tím pádem zjistí výsledný zůstatek účtu 378. Rozdíly mohou být způsobeny i tím, že v průběhu došlo k částečné úhradě půjčky.

Test dohadných účtů aktivních

Při testování dohadných účtů aktivních porovnává auditor položky účtu 388 – Dohadné účty aktivní z obrátové předvahy a ze saldokonta zjištěného z účetnictví. Především se zaměří na charakter zůstatku, tzn. na důvod proč a na co byl dohad vytvořen. Většinou se jedná o dohad krátkodobý, který se účtuje ve prospěch příslušných výnosů 388/6xx. Protože se jedná o dohad, nelze jen účtovat přímo na účet pohledávek např. 311 – Odběratelé, položka se na tomto účtu promítne až další rok. Pokud auditor zjistí, že vytvořený dohad je menší než by měl být, navrhne účetní jednotce, aby dohad dotvořila. Nebo v opačném případě může auditor zjistit, že dohad byl vytvořen vyšší, než měl být, např. z důvodu, že se firma snaží zlepšit si svůj výsledek hospodaření, tak navrhne snížení dohadu. Když je dohad ve skutečnosti vyšší, než jaký byl vytvořen, auditor navrhuje firmě jeho dotvoření proti výnosům (388/6xx) a to

k účetnímu období, kdy byl vytvořen původně. Pro zpracování testu je nutné, aby auditor vypočítal velikost vzorku testovaných položek, jak u předchozích testů. Podle počtu vzorku vybere položky ze salda, náhodné, ale především s významnými částkami a ověří si výši dohadů na podklady, které je firma schopna doložit.

Například: Firma má za rok 2010 určitý výnos z nějaké činnosti, kdy přesně neví, za jakou cenu budou danou činnost fakturovat. Vedení firmy rozhodne o ceně, která bude fakturovaná až v roce 2011, ale ve výnosech bude zachycena v roce 2010, protože činnost v tomto roce proběhla. K této položce je tedy nutné vytvořit dohad, kdy vedení firmy nařídí zaúčtovat položku v dohadné částce (odhadem) a účetní vytvoří dohad např. 20 tis. Kč na účty 388/6xx. Až bude v dalším roce faktura vystavena, tak částka se přeúčtuje z účtu 388 na účet 311. Auditor je povinen zkontrolovat vystavenou fakturu v dalším roce, tedy 2011. Když auditor zjistí, že částka na faktuře je 21 tis. Kč, vidí, že dohad se blíží skutečné částce a tato transakce je v pořádku. Pokud by byl dohad nereálný, tak ho musí firma doúčtovat (opravit), jelikož by se jednalo o významné zkreslení údajů.

Klasický postup při vytváření dohadů je tedy, že firma vytvoří odhad (388/6xx) a další rok po vystavení faktury převede částku z dohadných účtů aktivních na účty pohledávek (311/388).

Například: Firma v roce 2010 provádí konzultační činnosti pro jinou firmu. Tato činnost bude fakturována až v roce 2011. V roce 2010 tedy není zřejmé, za jakou cenu bude tato činnost fakturována a tak firma vytvoří dohadnou položku. Jelikož firma vykonávala konzultační činnost pro druhou firmu i v předchozích letech, vytvoří dohad s ohledem na smlouvu na konzultační činnost z roku 2009 a k tomu jej navýší logicky o nějaké procento např. o 5% (ceny služeb rostou). Odhad tedy odvodí s ohledem na předchozí rok a vývoj zvyšování cen. Takto provede účetní vytvoření odhadu a auditorovi tento postup odůvodní.

Přecenění

Nutnou součástí při testování pohledávek je ověření tzv. přecenění saldokonta pohledávek k 31. 12. nebo k datu auditu. V průběhu roku firma účtuje operace se zahraničím podle kurzu ke dni uskutečnění účetního případu. Ke dni účetní závěrky musí být položky přeceněny kurzem platným k 31. 12. Auditor je povinen zkontrolovat přecenění. Během roku tedy dochází k různým obchodním transakcím, které se oceňují kurzem platným k datu uskutečnění účetního případu a zaúčtují se na účty 311/6xx. Jednotlivé položky vynásobené daným kurzem se sčítají. K datu ÚZ se provede součet účetních položek v cizí měně a vynásobí se kurzem platným k datu ÚZ. Auditor porovná výsledné sumy částek. Když k datu ÚZ je

výsledná částka větší než během roku, nedošlo k přecenění a kladný rozdíl se doúčtuje do výnosů (311/663). V obráceném případě se zaúčtuje záporný rozdíl do nákladů (563/311).

Test následných plateb

Pokud není zkonfirmována dostatečná velikost evidovaných pohledávek, přistupuje auditor k provedení testu následných plateb. Test následných plateb se provádí u závazků vždy, ale u pohledávek jen v případě, že není zkonfirmováno alespoň 70% salda pohledávek. Takže když bude mít firma okolo 50 odběratelů, od největších z nich, bude auditor vyžadovat potvrzení zůstatku, což by mělo pokrýt hranici 70%, a když odběratelé zůstatky potvrdí, nemusí být prováděn test následných plateb. Pokud tedy nastane situace, kdy není potvrzeno konfirmací 70% pohledávek, auditor vybere ze saldokonta každou položku zaúčtovanou na účty 311/6xx, tyto položky postupně seřadí a vyhledá určité množství největších položek (s ohledem na velikost obrátů firmy) zaúčtovaných jako pohledávka proti výnosům za odběrateli, které nejsou zkonfirmovány, a tím vlastně navýší konfirmace. K daným pohledávkám vyžaduje doložení kopií bankovních výpisů, aby získal jistotu, že pohledávky byly skutečně zaplacený a nedošlo u firmy k fiktivnímu navyšování výsledku hospodaření k 31. 12. 2010.

Auditor je tedy povinen zkontrolovat neuhrazené pohledávky, které se váží k příslušnému účetnímu období, aby zjistil, zda si je auditovaná firma fiktivně nevytvořila. Tento test nahrazuje ve své podstatě konfirmaci. Test následných plateb navyšuje procento ověřených pohledávek na saldu, když je nedostatek ověřených položek přes konfirmaci, pomáhá si tedy auditor přes bankovní výpisy. Z rozpisu účtů hlavní knihy vybere auditor vzorek pohledávek a ověří jejich úhradu na počátku následujícího ÚO s ohledem na doložené bankovní výpisy. Velikost vzorku stanoví auditor na základě profesního úsudku.

Testování pohledávek ke spřízněným osobám z obchodního styku nebo podnikům ve skupině (účet 351) a pohledávek za upsaný základní kapitál (účet 353)

V této fázi se auditor zaměřuje na účty, které nebyly doposud testovány, které ke kontrole ještě zbývají, převážně se jedná o účty 353 a 351. Při porovnávání údajů auditor vychází zejména ze smluv nebo splátkových kalendářů. Pokud se jedná o půjčku ovládající nebo řídící osobě, bere auditor v úvahu údaje ze smlouvy, splátkového kalendáře, popřípadě z bankovního výpisu, kde musí být zřejmé, že byly uhrazeny splátky půjčky a dále auditor vypočte zůstatek poskytnuté půjčky. Pokud je cokoli prodáno ovládající nebo řídící osobě v průběhu roku 2010, ale částka není zcela uhrazena, bude prodej k 31. 12. na tomto účtu zaznamenán. Údaje o prodeji auditor ověří ve smlouvě o prodeji nebo z vystavené faktury.

Při kontrole účtu 353 – Pohledávky za upsaný ZK auditor prověřuje výpis z obchodního rejstříku a zápisy z valné hromady. Pokud má společnost v obchodním rejstříku uvedeno, že její základní kapitál bude činit např. 150 mil. Kč a dosud bylo splaceno 120 mil. Kč, musí být zůstatek, který má být doplacen evidován na tomto účtu. Na konci testování je dále potřeba vyhledat a zkontrolovat pohledávky ke spřízněným osobám z obchodního styku nebo pohledávky k podnikům ve skupině. Auditor obdrží strukturu společnosti, většinou je již evidována u auditorské společnosti před provedením auditu, nebo si musí sám ověřit, kdo z odběratelů je ve skupině nebo spřízněná osoba. Auditor musí porovnat zůstatky pohledávek z obrátové předvahy a saldokonta pohledávek, které se týkají spřízněných osob či podniků ve skupině. Nejdříve tedy zjistí zůstatky pohledávek k těmto osobám, vyžádá si potvrzení k těmto pohledávkám, dále udělá kontingenční tabulku, kde porovná údaje vedené v účetnictví a údaje plynoucí z potvrzení a pokud vzniknou rozdíly, zjišťuje příčiny.

3.1.6. Závěr testování pohledávek

Auditor po provedení potřebných dílčích testů může konstatovat závěr testování pohledávek ve firmě a to, že jsou či nejsou pohledávky nadhodnoceny. Pokud zjistí, že firma účtovala pohledávky správně, v odpovídajících částkách a případné rozdíly odůvodnila, výsledkem je shrnutí, že pohledávky nejsou nadhodnoceny, tudíž firma si záměrně nezlepšuje svůj výsledek hospodaření.

3.2. Teoretické aspekty auditu závazků

Předmětem této části jsou závazky z obchodních vztahů, závazky vůči propojeným osobám, závazky k zaměstnancům, dohadné účty pasivní, přijaté zálohy a ostatní závazky. *Závazek* je právní vztah, ze kterého věřiteli vzniká právo na plnění (pohledávka) od dlužníka a dlužníkovi vzniká povinnost splnit závazek. Závazky se účtují v rozvaze na straně pasiv. Pro účtování závazků se používají účty účtové třídy 3. Závazky z obchodního styku vznikají na základě dodavatelských faktur při nákupu pořizovaných zásob. Závazky rozlišujeme podle doby jejich splatnosti na krátkodobé (doba splatnosti do 1 roku) a dlouhodobé (doba splatnosti je delší než 1 rok). Kromě členění podle doby splatnosti, můžeme členit závazky na závazky z obchodních vztahů (tj. závazky vůči dodavateli), závazky vůči zaměstnancům (tj. zákonné pojištění odpovědnosti za zaměstnance, půjčky od zaměstnanců), závazky z titulu úvěrů a půjček, závazky k podnikům ve skupině a další.

Principy a postupy při testování závazků jsou založeny na obdobné bázi jako testování pohledávek.

Testování u závazků je zaměřeno na odhalení nesprávností, které jsou důsledkem potenciálních chyb způsobujících podhodnocení závazků. Při testování závazků by měl auditor získat přiměřenou jistotu, že závazky jsou úplné, správně klasifikovány, přesně zaúčtovány, správně oceněny a zaúčtovány do odpovídajícího účetního období.

„V rámci testování závazků je auditor povinen provést na konci účetního období tzv. analýzu soupisu závazků za jednotlivými dodavateli za účelem prozkoumání významných pohybů zůstatků na závazkových účtech. Pokud došlo od data provádění předběžných postupů v průběhu účetního období k podstatnému poklesu zůstatků, požaduje auditor vysvětlení tohoto poklesu nebo provádí přezkoumání provedených plateb s podpůrnou dokumentací.“¹⁶

Kontrola závazků ze strany auditora se především zaměřuje na:

- kontrolu termínu dodání u nesplněných objednávek a urgování těchto objednávek,
- dodržování časové řady přijatých faktur a dobropisů,
- návaznost přijatých faktur s objednávkami,
- správnost přepočtu devizových faktur na českou měnu,
- zajištění správné likvidace faktur z hlediska formální a věcné správnosti,
- odesílání ověřovacích dopisů na závazky,
- ověření zda byly položky závazků zaúčtovány do období, s nímž věcně a časově souvisí,
- porovnání vybraného vzorku s údaji získanými v konfirmacích,
- zkontrolování tvoření opravných položek prostřednictvím testování věkové struktury závazků,
- analýzu pohybů na účtech závazků během ÚO,
- ujištění se, zda počáteční stavy v obrátové předvaze souhlasí s konečnými zůstatky z minulého účetního období,
- neobvyklé zápisy na účtech závazků během účetního období,
- a další.

¹⁶ KAČR; Deloitte. *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

Tab. 3.2. Případné chyby, které vedou k podhodnocení závazků ¹⁷

Podhodnocené nákupy (zboží, služby)	
Úplnost	Zboží či služby přijaty, nákup nezaúčtován
Zaúčtování	Nákupy zaúčtované v nesprávné – nižší částce
Zaúčtování do správného období	Zboží či služby přijaty v běžném období, nákup zaúčtován v následujícím období
Nadhodnocené přijaté dobropisy (vrácení nakoupeného zboží)	
Platnost	Zboží nevráceno, přijatý dobropis zaúčtován
Zaúčtování	Dobropis zaúčtován v nesprávné – vyšší částce
Zaúčtování do správného období	Zboží vráceno v následujícím období, přijatý dobropis zaúčtován v běžném období
Nadhodnocené platby	
Platnost	Platby zaúčtovány, ale neprovedeny
Zaúčtování	Částka provedené platby zaúčtována ve vyšší hodnotě
Zaúčtování do správného období	Platba provedena v následujícím období, zaúčtována v běžném období
Ocenění	Závazky nesprávně oceněny

Při testování závazků auditor využívá testy věcné správnosti. Mezi testy věcné správnosti patří:

Srovnávací postupy:

Poskytují vysokou míru jistoty, že konečné zůstatky na účtech závazků jsou na konci účetního období správné. Obvykle se používají pro testování závazků z obchodních vztahů a závazků vůči propojeným osobám. Tyto postupy mají většinou podobu:

- srovnání údajů přijatých od dodavatelů auditované firmy s jejími záznamy;
- srovnání zůstatků uvedených dodavateli v ověřovacích dopisech s údaji klienta.

V rámci srovnávacích postupů by měl auditor především:

- získat rozpis účtů závazků z obchodního styku ze saldokonta,
- testovat správnost součtů zůstatků závazkových účtů,
- srovnat součty s hlavní knihou,
- srovnat významné rozdíly mezi analytickou evidencí a hlavní knihou,

¹⁷ KAČR; Deloitte. *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

- provést kontrolu pohybů na závazkových účtech v průběhu ÚO a objasnit neobvyklé položky,
- vybrat vzorek dodavatelů ke srovnávacím postupům,
- porovnat vybraný vzorek proti potvrzení dodavatelů nebo s údaji získanými v konfirmacích a zhodnotit výsledky testů.

Alternativní postupy:

Tyto postupy se používají v případě, že zde není přiměřená jistota správnosti soupisů zaslaných od dodavatelů nebo nebyly obdrženy konfirmace. Auditor by měl zkoumat vztahy mezi auditovanou firmou a dodavatelem, aby mohl určit charakter závazků k dodavateli, částky příslušných transakcí a zůstatky závazků. „V případě, že auditor neobdrží konfirmaci nebo je použití srovnávacích postupů neefektivní, může provést test následných plateb, který je založen na předpokladu podhodnocených závazků. Tím, že auditor zkoumá platby, uskutečněné v následujícím účetním období, se ujišťuje, že neexistují závazky, které patří do běžného účetního období, ale jsou zaúčtovány až v následujícím období.“¹⁸

„K vybraným platbám je nutné získat podpůrnou dokumentaci, na jejímž základě byl závazek účtován. Poté by měl auditor zkontrolovat, zda byl tento doklad zaúčtován ve správné výši, na správný účet a ve správném období.“¹⁹

3.2.1. Obratová předvaha, podhodnocení závazků a ověření konečných zůstatků

Zahájení auditu a obratová předvaha

Auditor při zahájení své činnosti si od vedení podniku nebo firemní účetní vyžádá obratovou předvahu, na níž jsou zachyceny zůstatky jednotlivých účtů. Jestliže obratová předvaha obsahuje konečné zůstatky účtů závazků, může auditor testovat závazky. Po obdržení obratové předvahy je auditor povinen zkontrolovat konečné zůstatky účtů, v tomto případě závazků. Vypracuje si na základě podkladů z účetnictví vlastní saldokonta jednotlivých účtů závazků a porovná je s obratovou předvahou. V případě odlišností, si nechá rozdíly vysvětlit, doložit a případné chyby opravit. Soustředíme se zejména na nejčastěji používané účty jako je účet 321, 325, 331, 379, 389, atd. Auditor v rámci výkonu své práce kontroluje především, zda byly závazky správně zaúčtovány, ve správném období v návaznosti na doklady, zda položky nejsou zkreslené a odpovídají transakcím, které skutečně proběhly, což odpovídá zásadě zachycení věrného a poctivého obrazu ÚZ.

¹⁸ KAČR; Deloitte. *Průručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

¹⁹ KAČR; Deloitte. *Průručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

Podhodnocení závazků

Po ověření správnosti obrátové předvahy se auditor zaměřuje na stěžejní otázku podhodnocení závazků. Tzn. zda nebylo zaúčtováno méně položek nebo menší částka závazků, než by měla. Pokud je zaúčtováno více, tak to v případě závazků nemá pro auditora význam. V praxi mohou nastat situace, kdy firma úmyslně podhodnocuje závazky, a to z toho důvodu, že si chce zlepšit svůj výsledek hospodaření nebo vykázat nižší zůstatky závazků, proto, aby navodila před bankami, investory nebo obchodními partnery dojem, že je více solventní, než ve skutečnosti je. Firma docílí fiktivního zlepšování výsledku hospodaření například tím, že závazky, které souvisí s daným účetním obdobím, zahrne na účet nákladů do jiného období. Z toho vyplývá, že firma buď fiktivně zvyšuje svůj výsledek hospodaření, tím pádem dosahuje jakoby většího zisku, který si přerozdělí manažeři, nebo tím přiláká více investorů či přesvědčí banky k větší ochotě při poskytování úvěrů. Na druhé straně může dojít k tomu, že firma fiktivně snižuje svůj výsledek hospodaření, aby nemusela ostatním společníků vyplácet velké dividendy. Základní podmínkou by tedy mělo být, že závazky se musí vykazovat ve správné výši, aby nedocházelo k jejich podhodnocení.

Ověření konečných zůstatků

Firma předloží auditorovi obrátovou předvalu. Auditor si vypracuje na základě podkladů z účetnictví vlastní saldokonta jednotlivých účtů závazků a porovná je s obrátovou předvahou. Pokud má firma nějaké závazky k podnikům ve skupině, auditor navrhuje jejich klasifikaci na účet pro účtování závazků ve skupině. Jestliže auditor namátkově ověřuje důvěryhodnost položek evidovaných v obdrženém saldokontu, týkajícího se závazků k dodavatelům, musí porovnat údaje s obdrženou fakturou. Kontroluje zejména osobu dodavatele, datum splatnosti, částku závazku a číslo faktury. Pokud v obrátové předvaze se objevuje nějaká položka s kladným znaménkem (závazky se vykazují se záporným znaménkem) a nešlo by o dobropis, jednalo by se o přeplatek závazku, tudíž může auditor navrhnout neklasifikovat tuto položku jako závazek. Auditor je povinen zkontrolovat, zda jsou zůstatky závazků správně zahrnuty na příslušné účty. Jestliže je závazek vykázán s kladným znaménkem a nejedná se o dobropis, navrhuje auditor jeho neklasifikování na pohledávku. K situaci, kdy je vykázán závazek s kladným znaménkem může dojít například, že všechny platby snižující závazek nebyly spárované a tudíž došlo k přeplatku závazku. Tento přeplatek by měl být klasifikován nadále jako pohledávka.

Mezi zásadní specifikum testování závazků patří tzv. *analytický test*. Tento test je založen na porovnání zůstatku účtu závazků běžného období se zůstatkem účtu závazků za minulý rok.

Pokud je zjištěna při porovnání výrazná změna, nárůst či pokles o významné procento, požaduje auditor vysvětlení, proč k této změně došlo. Může se jednat o to, že v důsledku finanční krize firma vyrábí menší objem výrobků než minulý rok nebo naopak firma vyrábí více, a to z důvodu převzetí zakázek, vyplývajících z fúze s jiným podnikem.

3.2.2. Stanovení velikosti testovaných položek

V této fázi má auditor již ověřenou obratovou předvahu a konečné zůstatky účtů závazků. Pro testování položek je nyní nutné provést výběr vzorků. Při výběru vzorků vychází z částky konečných zůstatků z obratové předvahy, které souvisí s jednotlivými testy. U pohledávek auditor určil velikost testovaných vzorků na základě hladiny významnosti, míry rizika atd. U závazků se tento postup nepoužívá. Auditor při stanovení velikosti vzorku vychází ze svého profesního úsudku, který je ovlivněn jeho zkušenostmi, odborností a znalostmi o velikosti firmy, oboru jejího podnikání a pověsti firmy. Stanoví tedy počet položek pro testování dle svého uvážení. Logicky odvozuje velikost vzorku např. podle toho, že když vidí, že ve firmě dochází k transakcím s určitými dodavateli v řádech milionů, tak nebude se zaměřovat na položky např. na ostatních závazcích nebo zálohách, které se týkají nízkých částek.

3.2.3. Konfirmace

Smyslem konfirmace je, že auditovaná firma si nechá potvrdit závazky, které k ní evidují jiné firmy. Když kupuje stroj od druhé firmy, v evidenci má závazek v určité částce. Pro účely auditu si nechá od firmy, od které stroj kupuje potvrdit, že daná firma eviduje ve svém účetnictví ke konci roku stroj jako pohledávku v určité částce. Auditor je povinen zpracovat všechny konfirmace, které od účetní dané firmy obdrží, ale to neznamená, že kontroluje konfirmace ke všem závazkům, protože se může stát, že věřitelská firma zapomene konfirmaci poslat. Na rozdíl od pohledávek, je auditor povinen provést u závazků i testy následných plateb. Jelikož závazky se testují na podhodnocení, je zde nutnost zpracovat veškeré obdržené konfirmace a dále provést test následných plateb, protože i když konfirmace odpovídají vykázaným závazkům, nemusí odhalit i další závazky, které firma má, ale nejsou zachyceny v saldu určitých závazků. Skutečnost, že firma např. zapomněla zaúčtovat některé závazky, a to třeba i úmyslně v rámci zlepšení výsledku hospodaření, odhalí až test následných plateb. Auditovaná firma odešle konfirmace na všechny vykázané závazky, někteří věřitelé je potvrdí, konfirmace se předloží auditorovi a ten je zkontroluje. Není zde jistota, že závazky nejsou podhodnocené, protože konfirmací se neověří veškeré závazky, proto tedy musí vždy být proveden test následných plateb, kdy auditor namátkově prochází závazky a může najít i takové, které nebyly buď zkonfirmovány či odeslány věřitelské firmě

nebo dokonce neklasifikovány jako závazek. Při testování auditor porovná, zda se shodují částky závazků s obdrženými konfirmacemi. Takže nejdříve si auditor vytvoří kontingenční tabulku²⁰, do ní zahrne všechny dodavatele klienta, obraty strany MD, D a konečné zůstatky. Postupně sčítá konečné zůstatky v návaznosti na údaje z účetnictví a z konfirmace.

3.2.4. Věková struktura závazků

Při testování bere auditor v úvahu všechny závazky. Rozliší je podle toho, které jsou do doby splatnosti a které jsou po splatnosti. Dále se zabývá jen závazky, u nichž uplynula lhůta pro jejich zaplacení. Do tabulky zahrne tedy tyto zmíněné závazky s popisem, jaké účetní operace se týkají, jejich částky a datum, kdy měli být splaceny. Závazky po dni jejich splatnosti jsou v tabulce uvedeny v časovém rozmezí, např. 0 až 30 dní po splatnosti atd. Auditor provede součty těch závazků po dni splatnosti v jednotlivých časových rozestupech. Většinou se uvádí, že pokud existuje závazek, který je déle než pět let po uplynutí doby jejich splatnosti, může auditor podat firmě návrh na jeho zaúčtování do výnosu (321/6xx), protože je závazek již promlčený. Tento postup však není možné zvolit v případě podniků ve skupině, protože zde spíš nejde o promlčení, ale o to, že auditovaná firma se mohla domluvit s podnikem ve skupině na odložení platby, jelikož neměla dostatek finančních prostředků.

3.2.5. Popis jednotlivých testů, které se používají při auditu závazků

Test faktur přijatých

Na základě předložených přijatých faktur vybere auditor určité množství faktur, u nichž zkoumá, zda byly zaúčtovány do správného účetního období, s nímž věcně souvisí a zda byly faktury zachyceny v účetnictví ve správné částce. Určitý počet faktur se musí vztahovat ke konci ÚO a další počet k začátku následujícího ÚO. Auditor vybírá vzorek podle svých profesních zkušeností. Auditor vychází z údajů auditované firmy o počtu řad přijatých faktur. Většinou vybírá z každé řady určité množství přijatých faktur ze šanonu tak, aby v rámci velikosti firmy a její specializace, pokryl svým výběrem náplň všech řad. Dále u takto vybraných faktur zkoumá, zda byly související účetní případy zaúčtovány ve správné částce a zda je dodržena věcná a časová souvislost.

Test přijatých faktur se provádí proto, aby bylo zkontrolováno, zda nedošlo k fiktivnímu zlepšení výsledku hospodaření.

²⁰ Kontingenční tabulka je interaktivní tabulka, která rychle kombinuje a porovnává velká množství dat. V kontingenční tabulce lze také zobrazit podrobná data oblastí, které nás zajímají. Kontingenční tabulky se vytvářejí v Excelu, který má tuto tabulku zahrnutou ve svých funkcích.

Například: Z faktury je zřejmé, že tento doklad se vztahuje k nájmu za prosinec 2010. Tudíž by měl být zachycen na saldu k 31. 12. 2010. Pokud je v saldu obsažen, tak je daná účetní operace zaznamenána správně. V případě, že není na saldu zachycen, navrhuje auditor doúčtování do účetnictví roku 2010 zápisem 5xx/321. Musí být dodržena věcná a časová souvislost. Nebo se může stát, že je tento účetní případ zachycen na nákladech, ale auditor jej na účtu 321 nenajde. Proto je nutné nahlédnout do sald jiných závazkových účtů, protože mohl být účetní případ zaúčtován např. jako dohad.

Auditor při zpracování tohoto testu vychází z údajů na faktuře. U nákupu materiálu – že jde o tuto operaci je zřejmé buď z přijaté faktury nebo z příjemky či dodacího listu. Z přiloženého dokladu zjistí datum provedení transakce, tudíž období, se kterým daný účetní případ souvisí. Auditor kontroluje, zda došlo k zaúčtování do správného účetního období. Faktury, související s následujícím účetním obdobím, tudíž s rokem 2011, musí být zachyceny na saldu roku 2011. Důležitou podmínkou tohoto testu je tedy zařazení provedených účetních operací do správného účetního období a jejich časové rozlišení. Pokud se vyskytne rozdíl mezi částkami, musí být odůvodněn, většinou se jedná o rozdíl způsobený vlivem kurzů měn u zahraničních faktur.

Test dobropisů

Testování věcné správnosti se zaměřuje na:

- prozkoumání vrácení zboží dodavatelům v období po konci účetního období a zaúčtování této účetní operace do správného účetního období,
- výběr přijatých dobropisů zaúčtovaných v období před koncem účetního období a srovnání přijatých dobropisů se záznamy o vráceném zboží včetně kontroly zaúčtování do odpovídajícího účetního období.

Při tomto testu vychází auditor opět z řad přijatých faktur, obdobně jako u předchozího testu. Pokud mezi fakturami vybraných z konce účetního období a faktur vztahujících se k začátku následujícího účetního období se vyskytuje dobropis, je auditor povinen jej zkontrolovat. Z evidovaných dobropisů vybere auditor na základě svého profesního úsudku určité množství dobropisů vztahující se ke konci účetního období a určité množství dobropisů související se začátkem následujícího účetního období. Dobropisy znějící na malé částky s ohledem na obraty firem dále auditor nekontroluje. U dobropisů zkoumá především, zda byly zaúčtovány do období, s nímž věcně a časově souvisí a dále zda byly zachyceny ve správné částce, stejně jako u předchozího testu přijatých faktur. Pokud je v účetnictví snížen závazek nebo náklad o

částku uvedenou na dobropise, musí být tato operace zachycena ve stejném účetním období, v němž byl závazek nebo náklad účtován.

Například: Auditovaná firma fakturuje nájemné ve výši 100 tis. Kč za rok 2010. Přejde dobropis na částku 20 tis. Kč. Musí být zaúčtován do roku 2010, protože se vztahuje k dané částce nájemného, a to s opačným znaménkem. O dobropis se tedy snižuje částka závazku a to ve stejném roce, v němž bylo o závazku účtováno.

Pokud není zřejmé, k jakému období se dobropis vztahuje, musí auditor dohledat fakturu, související s dobropisem a podle údajů, na ní obsažených podřizuje účtování o dobropisu. Pokud není k dispozici původní faktura, tak nemůže být do účetnictví zahrnut ani dobropis.

Například: Firma nakoupila automobil v prosinci roku 2010 za 100 tis. Kč. V lednu 2011 obdržela dobropis znějící na částku 10 tis. Kč. I když firma obdržela dobropis v lednu 2011, je povinna jej zaúčtovat do účetnictví za rok 2010, protože v rámci dodržení věcné a časové souvislosti se dobropis vztahuje k nákupu automobilu, a ten byl nakoupen v roce 2010. Tento dobropis se tedy musí promítnout na saldu k 31. 12. 2010. Firma jej doúčtuje se záporným znaménkem na účty např. 131/321.

Test přijatých záloh

V této fázi auditor porovnává údaje z obrátové předvahy se saldem nebo inventarizací účtu 324 – přijaté zálohy. Nejdříve si rozčlení zálohy na krátkodobé a dlouhodobé, dále zjišťuje charakter záloh, např. zálohy na zboží, služby, materiál nebo zálohy obchodní. Nutnou podmínkou je porovnat přijaté zálohy běžného ÚO s vykázanými zálohy z minulého roku, zda nedošlo k výrazné změně, např. k velkému nárůstu či poklesu, který může být dán tím, že firma zapoměla některé zálohy zaúčtovat. Na rozdíl od poskytnutých záloh u testování pohledávek, u nichž byl výběr stanoven výpočtem velikosti vzorku, vychází auditor ze svého profesního úsudku, protože je zde nutné zjistit, zda nedošlo k podhodnocení. Testování dle vzorku by v tomto případě nemuselo být dostačující. Auditor tedy ověřuje částku z účetnictví na bankovní výpis, nebo na zálohovou fakturu, či jiný podklad např. smlouva o převodu obchodního podílu.

Například: Auditor vybere za salda položky zaúčtované na účtech 221/324. Položky týkající se záloh vykázané na účtu 221 musí být doloženy bankovním výpisem pro jejich ověření, aby se zamezilo podezření z podhodnocení. V účetnictví je uvedeno, že jde o přijatou zálohu, od určité firmy v částce 1 mil. Kč. Tuto skutečnost auditor porovná s příslušným bankovním výpisem. Musí být shoda jak u částek, tak i u období, ke kterému se záloha vztahuje.

Test následných plateb

Na rozdíl od pohledávek se test následných plateb u závazků provádí vždy. Jelikož závazky se testují na podhodnocení, musí auditor nejen zpracovat veškeré obdržené konfirmace, ale i provést dále tento test, protože některé závazky nemusí být prostřednictvím konfirmace zkontrolovány. A to proto, že ne všechny závazky jsou zachycené v saldu, a to buď z důvodu, že je účetní zapomněla zahrnout do účetnictví nebo se firma snažila fiktivně si vylepšit svůj výsledek hospodaření. Prostřednictvím tohoto testu auditor namátkově prochází určité závazky. Může zjistit, že firma má závazek, který nebyl zkonfirmován ani klasifikován jako závazek. V tomto případě auditor navrhuje účetní jeho doúčtování. Podkladem pro testování jsou především bankovní výpisy. Při testování mohou nastat různé situace.

Například: Audit je ve firmě prováděn v březnu 2011, tudíž auditor si vyžádá přijaté bankovní výpisy z předchozích měsíců, z nichž vybere dle svého uvážení určitý počet transakcí týkající se závazků znějící na větší částky. Vyhledává, zda tyto položky byly zachyceny na saldu k 31. 12. 2010. Když nenajde údaje z výpisu na tomto saldu, nechá si tuto skutečnost vysvětlit od účetní. Může se stát, že jde o částečnou úhradu, tudíž závazek byl z části uhrazen v roce 2010 a zbytek doplacen v roce 2011, tudíž došlo k platbě a evidovaný závazek není fiktivní. Dále může nastat, že firma nakoupí stroje v roce 2010, ale uhradí je následující rok, tudíž je zřejmé, že evidovaný závazek na saldu existuje, jelikož došlo další rok k jeho úhradě. Pokud závazek na saldu chybí, navrhuje auditor jeho doúčtování.

Tímto testem může auditor zjistit, že v lednu 2011 byla provedena určitá platba dle bankovního výpisu, ale závazek na saldu k 31. 12. 2010 zaúčtován nebyl, buď ho firma zapomněla zaúčtovat, nebo se snažila úmyslně si vylepšit výsledek hospodaření. Tento závazek musí být zpětně doúčtován. Návrh na doúčtování se podává i v případě, že závazek, který se vztahuje k prosinci 2010, byl zaúčtován a uhrazen v lednu 2011. K podhodnocení dochází, když firma zaúčtuje platbu závazku v následujícím roce, ale samotný závazek, vztahující se k prosinci, zapomene zaúčtovat. Auditor tedy kontroluje částky zachycené na bankovním výpisu s částkami v saldu. Podstatou testu následných plateb je tedy zjištění, zda závazky nebyly podhodnoceny. Kdy z bankovních výpisů roku 2011 si auditor vybere několik položek s úhradou závazků a ověřuje jejich existenci v saldokontu.

Přecenění

Nutnou součástí při testování závazků je ověření tzv. přecenění saldokonta závazků k 31. 12. nebo k datu auditu. Při kontrole přecenění závazků postupuje auditor obdobně jako u

pohledávek. Jednotlivé závazky v cizí měně se v průběhu roku zaúčtují k datu uskutečnění účetního případu a provede se přepočet na českou měnu, a to kurzem platným k datu uskutečnění účetního případu. Ke dni účetní závěrky musí být položky (veškeré závazky vykázané v cizí měně) přeceněny kurzem platným k 31. 12. Dále auditor porovná součty závazků v cizí měně přepočtené kurzem k datu uskutečnění účetních případů se součty závazků v cizí měně přepočtené kurzem k datu ÚZ. Pokud se částky neshodují, je nutné doúčtovat případný rozdíl, tzv. kurzový rozdíl.

Test ostatních závazků

Ostatní závazky zahrnují řadu různých závazků. Před prováděním testů by se měl auditor zaměřit na postupy používané auditovanou firmou v souvislosti s účtováním ostatních závazků. Zjištění těchto postupů napomáhá auditorovi identifikovat případná rizika a zvolit vhodné testování.

„Důležitým krokem je určení, zda je možné předpokládat zápisy na ostatní závazky. Auditor by měl vzít v úvahu stanovení rizika, porozumění činnosti klienta, klíčové údaje a poměrové ukazatele předchozích období a očekávaný vývoj podnikání klienta.“²¹

Auditor dále porovnává položky ostatních závazků běžného účetního období a předchozího období. Kontroluje, zda byly položky správně zahrnuty a následně požaduje vysvětlení pro položky neobvyklé. Tento test se zaměřuje především na účet 379 – Jiné závazky a na účet 479 – Ostatní dlouhodobé závazky. Nejdříve auditor zjistí, zda jde o závazky krátkodobé nebo dlouhodobé a dále zkoumá charakter zůstatků těchto závazkových účtů. A v neposlední řadě se zajímá o to, zda závazek bude zúčtovaný či vyrovnaný v roce 2011 nebo později. K ostatním závazkům patří např. přijaté půjčky, které auditor kontroluje prostřednictvím smlouvy o půjčce nebo podle bankovních výpisů.

Například: Podle smlouvy přijal podnik půjčku znějící na částku 200 tis. Kč. V účetnictví je vykázána půjčka ve výši 150 tis. Kč. Rozdíl ve výši 50 tis. Kč může být způsoben tím, že již došlo k částečné úhradě této půjčky. Tato skutečnost ovšem musí být doložena bankovním výpisem o částečné úhradě.

Při nákupu zboží bývá podkladem pro kontrolu především faktura. Auditor kontroluje částku týkající se nákupu zboží v účetnictví firmy a na faktuře. V případě úvěrů vychází auditor z údajů ze smlouvy a ze splátkového kalendáře. Ve smlouvě je stanovena celková cena, od níž se odečítá akontace a průběžné splátky. Podle splátkového kalendáře zjišťuje auditor zůstatek

²¹ KAČR, Deloitte. *Průručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

úvěru k 31. 12. 2010. Dále je ze splátkového kalendáře zřejmé, kdy a jak velké částky byly průběžně placeny. Auditor splátky většinou navrhuje rozdělit na krátkodobé a dlouhodobé (12 splátek v roce 2010 – krátkodobé na účtu 379 – jiné závazky, zbytek na účet 479 – ostatní dlouhodobé závazky).

Například: Firma uzavře smlouvu o půjčce, půjčku obdrží 1. 1. 2010 ve výši 1 mil. Kč, k tomu nabíhají úroky, které jsou splaceny k datu zaplacení půjčky (2012). V účetnictví je zachycena půjčka+úrok (1 mil. Kč+100 tis. Kč). Vzhledem k tomu, že ze smlouvy vyplývá, že půjčka je splatná v roce 2012, tak je celá tato půjčka klasifikována jako dlouhodobá, tudíž musí být zachycena na účtu 479 – ostatní dlouhodobé závazky. Pokud by byla zaúčtována na účtu 379, navrhuje auditor přeúčtování.

Mezi ostatní závazky se zahrnují takové závazky, které přímo nesouvisí s hlavní činností, např. zákonné pojištění odpovědnosti za zaměstnance nebo i případy, kdy soud rozhodne o exekuci na mzdu daného zaměstnance a firma místo běžného zasílání mzdy na účet zaměstnance, je povinna zasílat částku k výplatě exekutorovi.

Test dohadných účtů pasivních

Před prováděním testu by auditor měl zjistit postupy vytváření a účtování dohadných účtů pasivních, které auditovaná firma používá. Auditor by měl určit, zda jsou používané účetní postupy týkající se dohadů přiměřené.

Součástí testování je především:

- výběr hodnotově významných zůstatků dohadných účtů pasivních,
- získání podpůrné dokumentace, např. faktura přijatá v následujícím období,
- posouzení přiměřenosti dohadů,
- porovnání položek běžného účetního období a předchozího období,
- ujištění, že všechny položky byly zahrnuty do správného období ve správné výši,
- získání vysvětlení pro všechny neobvyklé položky,
- zkontrolovat, zda zboží nebo služby přijaté v průběhu účetního období, které nebyly doloženy dodavatelskými fakturami k datu účetní závěrky, byly správně zaúčtovány na dohadné účty pasivní,
- zkontrolovat záznamy plateb provedených po konci běžného účetního období, identifikovat položky zahrnuté v nákladech běžného účetního období a ujistit se, že na konci běžného období byly zahrnuty do závazků nebo na dohadné účty pasivní.

Při testování dohadných účtů pasivních nejdříve auditor zjišťuje, na co byl dohad tvořen. Zajímá se i o to, jestli bude dohad tvořený měsíčně, čtvrtletně či ročně a zda bude dohad zúčtováný nebo vyrovnáný příští rok. Dohady se tvoří proti nákladovým účtům, na účty 5xx/389. Dále auditor porovná zůstatky dohadů s minulým rokem, zda nedošlo ke změně, k nárůstu či poklesu. Náhlá změna může být pro něj signálem zkreslení vykázaných údajů. Při testování dohadných účtů pasivních stanoví auditor počet testovaných položek podle svého profesního úsudku. Kdyby firma měla minulý rok větší počet dohadů a letos výrazně méně, mohlo by se stát, že při výpočtu by vzorec uváděl méně položek pro testování, proto je zde volen profesní úsudek. Pro testování si auditor vybere určité množství položek dohadů ze saldokonta nebo z inventarizace a ověří správnost výše dohadů.

Například: Firma vlastní budovu, v rámci jejího užívání platí plyn, vodu, elektřinu. Vyúčtování za tyto služby chodí většinou čtvrtletně. V lednu 2011 obdrží vyúčtování za poslední čtvrtletí roku 2010. Jelikož tuto transakci týkající se provozu budovy chce mít auditovaná firma uzavřenou za rok 2010, tak v tomto roce vytvoří dohad, který přibližně odpovídá minulému čtvrtletí s tím, že k dohadu přičte nárůst cen zhruba o 5% (jelikož ceny energií rostou). Auditor tento postup zkontroluje na základě předložení předchozího vyúčtování. Pokud částka dohadu přibližně odpovídá částce z předchozího vyúčtování, tak je postup správný. Problém by nastal až v případě, že vytvořený dohad zní na částku 100 tis. Kč a předchozí vyúčtování služeb z minulého čtvrtletí bylo ve výši 500 tis. Kč. Auditor zde navrhuje doučtování dohadu ve výši 400 tis. Kč na účty 5xx/389.

Dohady se vytvářejí i na manažerské odměny, kdy vedení firmy konkrétní výši odměn zatím nepotvrdilo, ale je možné částku odhadnout. Zde se vychází z interního předpisu.

Závazky k podnikům ve skupině

„V této části testování je nutné ověřit všechny zůstatky s propojenými osobami, posoudit důvěryhodnost informací poskytnutých těmito společnostmi a ujistit se, že zůstatky závazků vůči propojeným osobám a roční nákupy od těchto osob byly náležitým způsobem uvedeny v příloze v účetní závěrce.“²²

Pokud má auditovaná firma závazky k dalšímu podniku ve skupině, je povinna pro účely auditu si tento závazek nechat od další firmy potvrdit. Vyžádá si confirmaci na konkrétní závazek a jeho částku. Pokud není zajištěna confirmace, musí se vzít v úvahu smlouva (na jejímž základě závazek vznikl, např. týká-li se závazek půjčky, tak smlouva o půjčce). Z této smlouvy se zjistí, zda je půjčka krátkodobá nebo dlouhodobá, jak velká byla počáteční jistina,

²² KAČR, Deloitte. *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

a vypočítají se související úroky. S přihlédnutím k těmto údajům a průběžným úhradám se zjistí zůstatek půjčky.

3.2.6. Závěr testování závazků

Auditor po provedení potřebných dílčích testů může konstatovat závěr testování závazků ve firmě a to, že jsou či nejsou závazky podhodnoceny. Pokud zjistí, že firma účtovala závazky správně, v odpovídajících částkách a případné rozdíly odůvodnila, výsledkem je shrnutí, že závazky nejsou podhodnoceny, tudíž firma si záměrně nezlepšuje svůj výsledek hospodaření.

4. Praktické aspekty auditu pohledávek a závazků

4.1. Praktické aspekty auditu pohledávek

Praktická část mé diplomové práce je zaměřena na zjednodušený ukázkový postup při auditu pohledávek a závazků, se zobrazením stručných příkladů, týkajících se jednotlivých testů. Údaje obsažené v této části jsou vytvořené fiktivně pro účely znázornění problematiky auditu pohledávek a závazků ve smýšlené stavební firmě ABC, s. r. o.

Základ testování pohledávek

Auditor v rámci výkonu své činnosti kontroluje především, zda byly pohledávky správně zaúčtovány, ve správném období v návaznosti na doklady, zda položky nejsou zkreslené a odpovídají transakcím, které skutečně proběhly, což odpovídá zásadě zachycení věrného a poctivého obrazu ÚZ. Základem testování pohledávek je ověření skutečnosti, zda pohledávky nebyly nadhodnoceny. Tzn. ověření skutečnosti, zda nebylo zaúčtováno víc položek nebo větší částka k pohledávkám, než by měla a zda zachycená pohledávka odpovídá údajům z průvodní dokumentace.

4.1.1. Obratová předvaha a její ověření se saldokonty auditora

Auditor na začátku testování obdrží od vedení firmy obratovou předvahu. Obratová předvaha obsahuje zůstatky jednotlivých účtů. Po obdržení obratové předvahy je auditor povinen zkontrolovat konečné zůstatky účtů pohledávek. Vypracuje si na základě podkladů z účetnictví vlastní saldokonta jednotlivých účtů pohledávek a porovná je s obratovou předvahou. Obratová předvaha tedy obsahuje účty v třídění na analytické, název těchto účtů, konečné zůstatky k 31. 12. předložené firmou a konečné zůstatky ze saldokonta pohledávek, které si ověřil a zpracoval auditor. V případě, že se u zaúčtované částky objevuje záporné znaménko, auditor je oprávněn požadovat odůvodnění od vedení firmy. Pokud je auditorovi

doloženo, že se jedná o dobropis, přeplatek nebo dvojitou úhradu, tak může požadovat deklasifikaci této záporně vykázané položky z pohledávky na závazek. Ukázka porovnání saldokonta pohledávek s účetnictvím je uvedena v tabulce 4.1. Porovnání saldokonta na účetnictví viz. příloha č. 2.

Porovnání saldokonta na účetnictví

- auditor obdrží od vedení firmy ABC s. r. o. saldokonta účtů pohledávek,
- zaměří se např. na účty 311 – Odběratelé, 315 - Ostatní pohledávky,
- porovná saldokonta účtu 311 a 315 na účetnictví a na dokladovou inventuru.

Z ověření obrátové předvahy na saldokonto zjištěné auditorem (viz. tab. 4. 1.) je zřejmé, že se částky obsažené na saldech jednotlivých účtů shodují. Saldokonto obsahuje zápornou položku (-1 002 231). Záporná položka v saldokontu je tvořena přeplatkem, který představuje dvojitou úhradu, což znamená, že jednou byla daná pohledávka započtena a pak ji znovu dotýčný odběratel uhradil bezhotovostně na bankovní účet společnosti ABC, s. r. o. Zápornou položku, představující přeplatek od dodavatelů, auditor reklasifikuje jako závazek. Návrh na přeúčtování položky týkající se poradenských služeb na účtu 311 (analytický účet 330) do závazků v částce 1 002 231 Kč: 311/321.

4.1.2. Konfirmace

Smyslem konfirmace je, že auditovaná firma si nechá potvrdit pohledávky, které eviduje k jiným firmám. Při výkonu auditu auditor porovná, zda se shodují částky pohledávky s obdrženými konfirmacemi. Pokud je to možné tak je potřeba mít konfirmace na zhruba 70% pohledávek. V rámci testování konfirmací vychází tedy auditor z celkového konečného zůstatku pohledávek. Dále sečte částky pohledávek ke konfirmaci a částky, které byly doloženy odběratelem. Vypočte, kolik procent tvoří zkonfirmované pohledávky z celkového zůstatku. Ukázka kontroly konfirmací je uvedena v tabulce 4. 2. Konfirmace (viz. příloha č. 3). V tabulce jsou porovnány částky z konfirmací s částkami ze salda pohledávek. Je tedy patrné, že:

- z celkového souboru pohledávek	555 899 767 Kč
- bylo testováno	128 688 731 Kč
- bylo testováno % z celkového souboru pohledávek	23,15 %
- z testovaných položek bylo odběrateli potvrzeno	122 381 440 Kč
- zjištěný rozdíl	6 307 291 Kč

Rozdíl je způsoben tím, že společnost Delta, s. r. o. obdržela 2 faktury v celkové výši 6 307 291 Kč od společnosti ABC, s. r. o., ale tyto faktury ještě nemá zahrnuté na saldu (viz. účetnictví), protože jsou teprve ve schvalovacím řízení a nejsou ještě odsouhlaseny.

4.1.3. Test následných plateb

Pokud není zkonfirmována dostatečná velikost evidovaných pohledávek, přistupuje auditor k provedení testu následných plateb. Auditor vybere ze saldokonta určité množství největších položek zaúčtovaných jako pohledávka proti výnosům za odběrateli, které nejsou zkonfirmovány, a tím vlastně navýší konfirmace. K daným pohledávkám vyžaduje doložení kopií bankovních výpisů, aby získal jistotu, že pohledávky byly skutečně zaplacený a nedošlo u firmy k fiktivnímu navyšování výsledku hospodaření k 31. 12. 2010. Saldo tedy není potvrzené konfirmací, ale bankovním výpisem. Auditor vybere z rozpisu účtů hlavní knihy náhodně vzorek pohledávek a ověří jejich úhradu na počátku následujícího účetního období na výpisy z běžného účtu. Velikost vzorku se vybírá na základě profesního úsudku. Porovnání následných plateb je zobrazeno v tabulce 4. 3. Následné platby viz. příloha č. 4.

Provedení testu následných plateb:

- auditor vybral 50 největších pohledávek z hlavní knihy, zaměřil se na pohledávky, které byly uhrazeny, a to v celé částce nebo částečně,
- u těchto vybraných pohledávek (viz. tab. 4. 3.) ověřil jejich částky z účetnictví s bankovními výpisy,
- k vzniklým rozdílům požadoval odůvodnění.

Rozdíly (viz. tab. 4. 3.) zjištěny z porovnání salda v Kč z hlavní knihy a částky uhrazené na bankovním výpise. Rozdíly jsou způsobeny částečnou úhradou dané pohledávky. Z tabulky je auditorovi zřejmé, že pohledávky skutečně existují a v následujícím roce dle bankovního výpisu došlo k jejich celé nebo částečné úhradě. Tzn. výsledkem tohoto testu je, že pohledávky jsou správně vykázány a rozdíly v částkách jsou zde způsobeny částečnou úhradou pohledávek, což je doloženo dle bankovních výpisů.

4.1.4. Test věkové struktury pohledávek

Test zkoumá, kolik dní jsou pohledávky po splatnosti a jak jsou k těmto pohledávkám tvořeny opravné položky. Auditor je oprávněn navrhnout auditované firmě, aby používala metodiku stanovenou auditorskou společností, což většinou bývá, že se tvoří např. z 50% opravná položka u pohledávek, které jsou 180 až 360 dní po splatnosti a 100% u pohledávek, které jsou nad 360 a více dní po splatnosti. Při testování bere auditor v úvahu všechny pohledávky,

rozliší je podle toho, které jsou do doby splatnosti a které jsou po splatnosti. Dále se zabývá jen pohledávkami, u nichž uplynula lhůta pro jejich zaplacení. Podle toho, kolik je dní po splatnosti určí, jak velké budou procenta pro tvoření opravných položek. Auditor následně porovná vytvořené opravné položky dle svého postupu a dle postupu firmy. Pokud zjistí rozdíly, požaduje vysvětlení.

V tomto případě bylo zjištěno, že klient (auditovaná společnost) tvoří opravné položky pouze k pohledávkám z účtu 311. Celkové saldo účtu 311 činí 554 306 900 Kč (viz. Obratová předvaha). Auditor rozčlenil všechny pohledávky k odběratelům, které jsou zachyceny na účtu 311 – Odběratelé, na pohledávky do splatnosti a pohledávky po splatnosti. V tabulce 4. 4. Věková struktura pohledávek (viz. příloha č. 5) zachytil pohledávky k jednotlivým odběratelům, které jsou po splatnosti, v určitém časovém rozmezí. Z toho sčítáním zjistil, že z celkového objemu pohledávek (554 306 900 Kč), je 387 295 059 Kč po splatnosti. Jak již bylo zmíněno, tak auditor vytvoří k těmto součtům pohledávek opravné položky dle navržené metodiky, a to z 50% opravná položka u pohledávek, které jsou 180 až 360 dní po splatnosti a 100% u pohledávek, které jsou nad 360 a více dní po splatnosti. Suma pohledávek, které jsou 180 – 360 dní po splatnosti činí 67 986 306 Kč. Z této částky bude vytvořena opravná položka ve výši 50 %, což představuje částku 33 993 153 Kč. Suma pohledávek, které jsou 360 - 720 dní po splatnosti činí 134 170 411 Kč. Z této částky bude vytvořena opravná položka ve výši 100 %, což představuje částku 134 170 411 Kč. Suma pohledávek, které jsou více jak 720 dní po splatnosti činí 52 810 635 Kč. Z této částky bude vytvořena opravná položka ve výši 100 %, což představuje částku 52 810 635 Kč. Celková výše OP dle metodiky auditora činí **220 974 199 Kč** (33 993 153+134 170 411+52 810 635).

V tabulce 4. 5. OP dle metodiky klienta (viz. příloha č. 6) jsou zachyceny opravné položky vztahující se k pohledávkám déle než rok po splatnosti dle účetní metodiky auditované firmy. Z této tabulky je zřejmé, že celková výše opravných položek vytvořených dle metodiky navrhované auditorem (220 974 199 Kč) a dle metodiky klienta (224 625 217 Kč) se liší. Rozdíl činí 3 651 018 Kč. Tento rozdíl byl však odůvodněn, a to tak, že firma u pohledávky, která byla sice po splatnosti, ale jen do půl roku, vytvořila OP rovnou ve výši 100 %, protože již v té době bylo zřejmé, že pohledávka nebude uhrazena, jelikož se dlužník ocitl v konkurzu.

4.1.5. Test faktur vydaných

Auditor vybere určité množství vydaných faktur, u nichž zkoumá, zda byly zaúčtovány do správného účetního období, s nímž věcně souvisí a zda byly faktury zachyceny v účetnictví ve správné částce, která odpovídá částce uvedené na faktuře. Určitý počet faktur se musí

vztahovat ke konci účetního období a další počet k začátku následujícího účetního období. Auditor vybírá vzorek podle svých profesních zkušeností. Pokud věcně nesouhlasí účetní období, může auditor po auditované firmě požadovat přeúčtování účetní položky. Pokud se vyskytne rozdíl mezi částkou, která je zaúčtována v účetnictví a částkou, která je uvedena na faktuře, musí být rozdíl odůvodněn.

Ukázka srovnání částek a období v účetnictví s podpůrnou dokumentací je uvedena v tab. 4. 6. Faktury vydané v roce 2010 (viz. příloha č. 7). Z předložených šanonů vydaných faktur (poslední faktury roku 2010 a první faktury 2011) vybral auditor vzorek FAV a zkontroloval správnost období jejich zaúčtování a částku na faktuře a v účetnictví. Velikost vzorku byla stanovena na základě profesního úsudku. Nebyly zjištěny žádné rozdíly. Dále je nutné provést srovnání částek a období v účetnictví s podpůrnou dokumentací za rok 2011.

Ukázka je zobrazena v tab. 4. 7. Faktury vydané v roce 2011 (viz. příloha č. 8), s níž souvisí následující rozdíly: Stavba (faktura č. 380100001) byla sice postavená v roce 2010, ale penalizace je vyfakturovaná v roce 2011 a zaúčtována v roce 2011, což je správně, protože reklamační lhůta běží i v roce 2011 a vyfakturované penalizace se dávají do období, kdy byly vystaveny. Částka na faktuře č. 320100001 a částka v účetnictví se liší, protože je účetní případ zachycen v účetnictví v roce 2010 v částce bez DPH (9 469 531 Kč) na účtu 385/601. Což následně bylo auditorem ověřeno u účetní v účetním systému a doloženo pro potřeby auditu interním dokladem, zachycující tento účetní případ. Dále auditor navrhuje přeúčtování faktury č. 310100009, která se vztahuje ke stavebním pracím v roce 2010, ale je účtována v roce 2011 (v roce 2010 zaúčtovat částku 222 965 Kč na účty 385/601 - po dohodě s klientem).

4.1.6. Test dobropisů

Auditor vybere vzorek vydaných a zaúčtovaných dobropisů, kdy určité množství se vztahuje ke konci účetního období a určitý počet dobropisů k začátku následujícího období. Pokud dobropis zní na zanedbatelnou částku s ohledem na obraty firmy, tak jej netestuje. Auditor především zjišťuje, zda byl dobropis zaúčtován do účetního období, s nímž věcně souvisí a zda odpovídá částka zachycená v účetnictví částce na dobropisu. K nadhodnocení pohledávek dochází v případě, že ke zboží, které bylo vráceno v běžném účetním období, byl zaúčtován dobropis až v následujícím účetním období.

V tabulkách 4. 8. Dobropisy – konec roku 2010 a 4. 9. Dobropisy – začátek roku 2011 (viz. příloha č. 9) je zobrazeno testování správnosti částek a období účetních položek zachycených v účetnictví s příslušnou dokumentací (faktura, interní doklad). Auditor vybral vzorek vydaných a zaúčtovaných dobropisů na přelomu roku 2010/2011 (ze šanonu) a zkontroloval

správnost období jejich zaúčtování (viz. tab. 4. 8.). Byla provedena kontrola dobropisů na údaje z faktury a údaje z účetnictví a nebyly zjištěny žádné rozdíly. V roce 2011 (viz. tab. 4. 9.) byly vydány prozatím k datu auditu pouze 2 dobropisy. Auditor zjistil, že tato položka sice patří do roku 2011, ale faktura byla uzavřena v účetnictví v roce 2010. Proto auditor navrhuje v rámci lepšího uspořádání návaznosti účetních operací přeúčtovat tuto položku (dobropis č. 315100001) do roku 2010 na účty 311/602 (částka -1289 Kč).

4.1.7. Test ostatních pohledávek

Při testování ostatních pohledávek auditor opět vychází z porovnání konečných zůstatků z obrátové předvahy předložené firmou a ze saldokonta ostatních pohledávek z účetnictví. Nejčastěji se v této sekci objevují účty 335 – Pohledávky za zaměstnanci a 378 – Jiné pohledávky. Auditor při výběru velikosti vzorku vychází ze salda ostatních pohledávek, z již stanovené hladiny významnosti, míry rizika a J- Sampling Intervalu, který stanoví hranici významných částek pro testování. Výsledný počet vzorků testuje a porovnává.

Výběr vzorku pro testování položek

Auditor od vedení firmy obdržel saldo konečných zůstatků účtů 335 – Pohledávky za zaměstnanci a 378 – Jiné pohledávky, což představuje tzv. POP (populace k testování), tj. částka 113 744 666 Kč. Při výpočtu vzorku vychází z hladiny významnosti (MP), která v tomto případě byla stanovena na tzv. před auditu (fáze plánování auditu) na základě profesních zkušeností auditora, znalostí o velikosti auditované firmy, předmětu jejího podnikání, riziku zakázky, atd. Hladina významnosti byla stanovena ve výši 1,5 % z hodnoty celkových aktiv, což představuje částku 11 734 000 Kč. Dále je třeba znát míru rizika (R). Jelikož se jedná o velkou firmu, u které auditor dosud audit nevykonával, raději zde zvolil míru rizika vyšší, a to ve výši 2. Na základě předchozích údajů si auditor stanoví tzv. **J - Sampling Interval**. Tuto hodnotu získám podílem hladiny významnosti a míry rizika. Výsledná částka (5 867 000 Kč) určí auditorovi hranici, podle které vybírá pro testování částky, které jsou nad tuto zmíněnou hranici. Součet částek, které přesahují hodnotu J – Sampling Interval představují tzv. **Total items over J**, tj. součet částek $(24\,679\,828 + 11\,473\,947 + 36\,480\,825)^{23}$ a to se rovná částce 72 634 600 Kč. Dalším krokem pro stanovení počtu vzorků je výpočet hodnoty **Modified population**, což je rozdíl mezi výše zmíněnými hodnotami POP a Total items over J, tj. částka 41 110 066 Kč. Na závěr vypočte velikost vzorku, tj. konkrétní počet položek, které mají být testovány. Vzorek se vypočte jako

²³ Tyto částky představují položky obsažené v saldu účtu 378 – Jiné pohledávky, které znějí na vyšší částku, než je J – Sampling Interval (5 867 000 Kč).

podíl Modified population (41 110 066 Kč) a J - Sampling Interval (5 867 000 Kč). Z tabulky 4. 10. Výběr vzorku (viz. příloha č. 10), která obsahuje stručné shrnutí výpočtu velikosti vzorku je patrné, že auditor je povinen otestovat 8 položek (samozřejmě spolu s položkami, které tvoří Total items over J, tj. součet částek 24 679 828+11 473 947+36 480 825). Položky vybírá náhodně, spíše položky znějící na významné částky, u nichž kontroluje shodu částek na dokladech a v účetnictví (položky na účtu 335 jsou výrazně nižší – pro auditora nevýznamné, než na účtu 378, proto vybírá položky k testování ze zůstatků na účtu 378).

Tabulka 4. 10. Výběr vzorku zobrazuje hodnoty jednotlivých ukazatelů souvisejících se stanovením velikosti vzorku. Při testování položek, vztahujících se k ostatním pohledávkám, byly auditorem zjištěny rozdíly (viz. Tab. 4. 11. Testování ostatních pohledávek). Rozdíl částky na dokladu a částky v účetnictví (2 148 156 Kč) u dílčích penalizací za nedodržení termínů (doklad č. 38008003) je způsoben tím, že částka na faktuře byla 31. 10. 2009 zčásti započtena (ověřeno v účetním systému). Stejně tak došlo k rozdílu u položky penále za pozdní předání (doklad č. 38008005), kdy částka na faktuře byla 13. 10. 2009 zčásti započtena. Dále auditor zjistil, že položka týkající se poskytnuté půjčky (doklad č. 2650531) měla být zaplacená do 31. 3. 2009. Avšak z důvodu vstupu dlužníka do konkurzu, byla na tuto položku vytvořena opravná položka ve výši 100% (tento postup je v pořádku). Další rozdíly nebyly zjištěny. Ukázka na testování ostatních pohledávek je uvedena v tab. 4. 11. (viz. příloha č. 11).

4.1.8. Test poskytnutých záloh

Při zpracování tohoto testu auditor vychází ze zůstatku účtu 314 – Poskytnuté provozní zálohy. Saldo tohoto účtu je pro auditora výchozím bodem tzv. POP, což v tomto případě představuje částku 19 540 152 Kč. Dále bere v úvahu ukazatele, které si stanovil již na začátku provádění auditorských činností, a to hladinu významnosti – MP (tj. 1,5 % z hodnoty celkových aktiv odpovídající částce 11 734 000 Kč), míru rizika – R (2) a J-Sampling Interval (podíl MP a R), tj. 5 867 000 Kč. Tato výsledná částka určí auditorovi hranici, podle které vybírá pro testování částky, které jsou nad tuto zmíněnou hranici. Součet částek, které přesahují hodnotu J – Sampling Interval představuje tzv. **Total items over J** (v tomto případě, se jedná pouze o částku 8 000 000 Kč, která byla nalezena v účetnictví firmy). Dalším krokem pro stanovení počtu vzorků je výpočet hodnoty **Modified population**, což je rozdíl mezi výše zmíněnými hodnotami POP (saldo účtu 314) a Total items over J, tj. částka 11 540 152 Kč. Na závěr se vypočítá velikost vzorku položek k testování, a to podílem ukazatele Modified population a J – Sampling Interval. K položkám nad J – Sampling Interval

(respektive k položce 8 000 000 Kč) zbývá zkontrolovat vzorek 2 položek. Při výpočtu vychází z částek uvedených v účetnictví. Nyní auditor porovná částky nad J – Sampling Interval a jednotlivé vzorky, jejichž počet má již stanoven a jejich druh vybírá podle svých zkušeností, zejména položky s významnými částkami.

V tab. 4. 12. (viz. příloha č. 12) jsou zahrnuty hodnoty týkající se výpočtu výběru vzorku. Po stanovení velikosti vzorku se provede srovnání položek. Ukázka srovnání položek ze salda účtu 314 se souvisejícími doklady je uvedena v tabulce 4. 13. Test poskytnutých záloh (viz. příloha č. 13). Z testu je patrné, že auditor obdržel saldo účtu 314. Vypočítal vzorek pro testování a ověřil oprávněnost zaúčtovaných položek na podpůrnou dokumentaci (VBÚ, zálohová faktura). Porovnal, zda částka největší položky z účtu 314 a částka u vzorků, kterou firma uhradila, byla skutečně zaúčtována ve shodě s VBÚ.

Z tab. 4. 13. vyplývá, že byly zjištěny rozdíly. Rozdíl ve výši 1 520 000 Kč byl způsoben tím, že z bankovního účtu se platba strhává včetně 20 % DPH. Ze stejného důvodu vznikl i rozdíl u další položky ve výši 1 074 538 Kč. Dále rozdíl ve výši 4 747 276 Kč je způsoben tím, že z bankovního účtu se platba strhává včetně 20 % DPH a také tím, že záloha byla placena ve výši 10 000 000 Kč, ale do 31. 12. 2010 již byla její část započtena na úhradu faktur - 321/314. Odůvodnění k rozdílům bylo poskytnuto z účetního systém a auditor jej považuje za dostačující.

4.1.9. Test dohadných účtů aktivních

Při testování dohadných účtů aktivních porovnává auditor položky účtu 388 – Dohadné účty aktivní z obrátové předvahy a ze saldokonta zjištěného z účetnictví. Firma tedy vytvoří dohad (388/6xx) a další rok po vystavení faktury převede částku z dohadných účtů aktivních na účty pohledávek (311/388). Pokud auditor zjistí, že vytvořený dohad je menší než by měl být, navrhne účetní jednotce, aby dohad dotvořila (388/6xx), jestliže je dohad vyšší, navrhuje jeho snížení.

Srovnání částky položky z dohadných účtů aktivních vykázanou klientem s částkou zjištěnou auditorem zobrazuje tabulka 4. 14. Dohadné položky aktivní (viz. příloha č. 14). Auditor obdržel od vedení firmy saldo účtu 388. Ověřil zůstatek tohoto účtu a charakter dohadných položek aktivních na podpůrnou dokumentaci. Z tab. 4. 14. vyplývá, že rozdíly nebyly zjištěny. Společnost k 31. 12. 2010 jiné dohadné položky aktivní neeviduje.

4.1.10. Ostatní testy související s auditem pohledávek

Přecenění odběratelského saldokonta v zahraniční měně k 31. 12. 2010

Auditor provedl kontrolu přecenění saldokonta odběratelů v cizí měně kurzem ČNB k 31. 12. 2010. Kurz EURA k tomuto datu byl 25,060²⁴. Přecenění položky zachycené v účetnictví firmy v cizí měně a srovnání s přepočtem dle auditora je znázorněno v tab. 4. 15. Přecenění (viz. příloha č. 15). Z tabulky je patrné, že došlo k rozdílu v částce vykázané klientem a v částce dle přepočtu auditora. Avšak rozdíl ve výši 16,48 Kč je nemateriální, tudíž není dále testován.

Testování pohledávek za upsaný základní kapitál (účet 353)

V předchozích testech byla provedena kontrola většiny účtů pohledávek. V této fázi se auditor zaměřuje na účty, které nebyly doposud testovány, např. se jedná o účet 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál. Při kontrole účtu 353 – Pohledávky za upsaný ZK auditor prověřuje výpis z obchodního rejstříku a zápisy z valné hromady. Pokud má společnost v obchodním rejstříku uvedeno, že její základní kapitál bude činit určitou sumu a dosud byla splacena pouze její část, musí být zůstatek, který má být doplacen, evidován na tomto účtu. Kontrola vykazání pohledávek za upsaný ZK je zobrazena v tab. 4. 16. Pohledávky za upsaný ZK (viz. příloha č. 15). Auditorovi pro potvrzení částky bylo umožněno nahlédnutí do zápisu valné hromady, kde bylo zmíněno, že ZK navýší auditovaná společnost o 125 mil. Kč, s tím, že 100 mil. Kč bude splaceno v roce 2010 a 25 mil. Kč bude splaceno až v následujícím období, tj. v roce 2011.

Testování pohledávek ke spřízněným osobám nebo podnikům ve skupině (účet 351)

Na konci testování je dále potřeba vyhledat a zkontrolovat pohledávky ke spřízněným osobám z obchodního styku nebo pohledávky k podnikům ve skupině. Auditor porovná zůstatky pohledávek z obrátové předvahy a saldokonta pohledávek, které se týkají spřízněných osob či podniků ve skupině. Nejdříve tedy zjistí zůstatky pohledávek k těmto osobám, vyžádá si potvrzení k těmto pohledávkám, dále porovná údaje vedené v účetnictví a údaje plynoucí z potvrzení. Je nutné mít ověřené pohledávky mezi spřízněnými osobami nebo k podnikům ve skupině, aby bylo doloženo, že jsou údaje správné a firmy nebo spřízněné osoby si navzájem nevylepšují výsledek hospodaření. Porovnání údajů z účetnictví a údajů z potvrzení u pohledávek ke spřízněným osobám je zobrazeno v tabulce 4. 17. (viz. příloha

²⁴ Kurz platný k 31. 12. 2010 zjištěn z:

http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp

č. 15). Z této tabulky je patrné, že při porovnání údajů z účetnictví s konfirmacemi týkající se spřízněných osob nebo podniků ve skupině nebyly zjištěny žádné rozdíly.

4.1.11. Závěr testování pohledávek

Auditor po provedení předchozích dílčích testů může konstatovat závěr testování pohledávek v této auditované firmě a to, že pohledávky nejsou materiálně nadhodnoceny. Z toho vyplývá, že firma účtovala pohledávky správně, v odpovídajících částkách a vzniklé rozdíly patřičně odůvodnila.

4.2. Praktické aspekty auditu závazků

Základ testování závazků

Základem testování u závazků je ověření skutečnosti, zda nedošlo k jejich podhodnocení, např. zda nebylo zaúčtováno méně položek nebo menší částka závazků, než by měla. Mohou nastat situace, kdy firma úmyslně podhodnocuje závazky, a to z toho důvodu, že si chce zlepšit svůj výsledek hospodaření nebo vykázat nižší zůstatky závazků, proto, aby navodila před bankami, investory nebo obchodními partnery dojem, že je více solventní, než je tomu ve skutečnosti. Základní podmínkou by tedy mělo být, že závazky se musí vykazovat ve správné výši, aby nedocházelo k jejich podhodnocení a tedy i ke zkreslení věrného a poctivého obrazu účetnictví.

4.2.1. Obratová předvaha a její ověření se saldokonty auditora

Firma předloží auditorovi obratovou předvahu. Auditor si vypracuje na základě podkladů z účetnictví vlastní saldokonta jednotlivých účtů závazků a porovná je s obratovou předvahou. Porovná, např. zda zůstatek na účtu dodavatelů, kteří jsou analyticky členěni pro dodávky materiálu, v obratové předvaze překládané firmou, se shodují se zůstatky, zjištěnými auditorem. Jestliže auditor namátkově ověřuje důvěryhodnost položek evidovaných v obdrženém saldokontu, týkajícího se závazků k dodavatelům, musí porovnat údaje s obdrženou fakturou.

Porovnání saldokonta závazků na účetnictví

- auditor obdrží od vedení firmy ABC s. r. o. saldokonta účtů závazků,
- pro ověření správnosti vykázaných zůstatků se zaměří na kontrolu např. účtů 321 – Dodavatelé (většinou na významné zůstatky účtů týkající se dodavatelů), 325 – Ostatní závazky,
- porovná saldokonta účtu 321, 325 na účetnictví a na dokladovou inventuru.

Porovnání saldokonta závazků na účetnictví zobrazuje tabulka 4. 18. (viz. příloha č. 16).

Z ověření obrátové předvahy na saldokonto zjištěné auditorem je zřejmé, že se částky obsažené na saldech jednotlivých účtů shodují (viz. tab. 4. 18.). Dále auditor provede namátkové ověření důvěryhodnosti položky s fakturou, což je ukázáno v tabulce 4. 19. Namátkové ověření položky na fakturu (viz. příloha č. 17). Z tab. 4. 19. Je patrné, že částka obsažená v saldokontu auditora se shoduje s částkou na faktuře, tudíž rozdíly nebyly zjištěny.

4.2.2. Konfirmace

Smyslem konfirmace je, že auditovaná firma si nechá potvrdit závazky, které k ní evidují jiné firmy. Není zde jistota, že závazky nejsou podhodnocené, protože konfirmací se neověří veškeré závazky, proto tedy musí vždy být proveden test následných plateb, kdy auditor namátkově prochází závazky a může najít i takové, které nebyly buď zkonfirmovány či odeslány věřitelské firmě nebo dokonce neklasifikovány jako závazek. Auditor porovná saldo závazků, které eviduje firma k dodavateli a částky, které dodavatel potvrdil konfirmací. Ukázka porovnání zkonfirmovaných závazků je zobrazena v tabulce 4. 20. konfirmace (viz. příloha č. 18). Auditor obdržel konfirmace k těmto položkám a následně porovnal salda zůstatků závazků s konfirmacemi obdrženými od dodavatelů.

- z celkového souboru závazků	339 490 918 Kč ²⁵
- bylo testováno	35 924 030 Kč
- bylo testováno % z celkového souboru závazků	11, 3 %
- z testovaných položek bylo dodavateli potvrzeno	43 653 306 Kč
- zjištěný rozdíl	7 729 276 Kč

Z tab. 4. 20. je patrné, že vznikly rozdíly. Rozdíl ve výši 579 554 Kč byl způsoben tím, že společnost Grada, a. s. potvrdila konfirmací jinou částku, než jaká ve skutečnosti je, omyl byl způsoben firmou Grada, jelikož částka závazku vykázána auditovanou firmou, byla potvrzena, auditorovi patřičně doložena výpisem z účetního systému a doložením podpůrné dokumentace. Rozdíl ve výši -6 570 030 Kč tvoří faktura za prosinec 2010, která dojde v lednu 2011 - auditovaná společnost ji zaúčtovala do r. 2010 na účet 383/500 ve výši 5 475 025 Kč bez DPH jako dohad na tuto fakturu. Rozdíl ve výši -1 740 000 Kč - tento rozdíl tvoří dohad na účtu 383/500 ve výši 1450 000 Kč - částka bez DPH, faktura na 1 740 000 Kč zatím nezaúčtovaná - přišla v roce 2011, byl na ni do r. 2010 vytvořen dohad, protože tato

²⁵ Číselný údaj vychází z obrátové předvahy (celková hodnota závazků).

faktura věcně souvisí s r. 2010. Rozdíl ve výši 1 200 Kč je vzhledem k obratu firmy nemateriální, dále netestován.

4.2.3. Test následných plateb

Prostřednictvím tohoto testu auditor namátkově prochází určité závazky. Může zjistit, že firma má závazek, který nebyl zkonfirmován ani klasifikován jako závazek. V tomto případě auditor navrhuje účetní jeho doúčtování. Podkladem pro testování jsou především bankovní výpisy. U závazku nejdříve auditor vybere bankovní výpisy z roku 2011 s úhradou závazků, znějící na největší částky, a pak k nim dohledá příslušné závazky a ověří existenci závazků v saldokontu závazků předloženého klientem. Ověření existence závazků vybraných auditorem na základě profesního úsudku s bankovními výpisy zobrazuje tabulka 4. 21. Test následných plateb (viz. příloha č. 19). Z předložených bankovních výpisů z ledna 2011 auditor vybral 10 největších odchozích plateb a ověřil jejich existenci v saldokontu závazků. Rozdíly uvedené v tab. 4. 21. jsou způsobeny tím, že se jedná o částečné úhrady závazků na účet 321 k 31. 12. 2010.

4.2.4. Věková struktura závazků

Při testování bere auditor v úvahu všechny závazky. Dle data uvedeného na fakturách, které souvisí s neuhrazenými závazky, rozliší položky závazků podle toho, které jsou do doby splatnosti a které jsou po splatnosti. Dále se zabývá jen závazky, u nichž uplynula lhůta pro jejich zaplacení. Do tabulky zahrne tedy tyto zmíněné závazky s číslem faktury, ze které zjistil, částku, dodavatele i datum splatnosti. Auditor provede součty těch závazků po dni splatnosti v jednotlivých časových rozestupech. U tohoto testu je nutné, aby došlo ke shodě mezi částkami vykázanými auditovanou firmou a částkami, které vypočítá auditor.

Při testování věkové struktury závazků vycházel auditor ze salda účtů 321, 325 tj. celková částka 339 490 918 Kč. Z faktur předložených vedením firmy dle data splatnosti zjistil, že závazky do splatnosti jsou ve výši 236 684 762 Kč. Závazky po splatnosti jsou ve výši 102 806 157 Kč (viz. tab. 4. 22. Věková struktura závazků – příloha č. 20). Z tab. 4. 22. je zřejmé, že v tomto případě došlo ke shodě mezi částkami vykázanými auditovanou firmou a částkami, které vypočítal auditor. Závazky, které jsou více, než rok po splatnosti dosahují částky 49 593 047 Kč (17 850 500+31 742 547), podle faktur auditor zjistil, že většina těchto položek představuje závazky, které budou proplaceny po určité době po předání stavby (tzv. zádržné). Analýzou věkové struktury závazků dále auditor zjistil, že společnost eviduje závazky, které jsou více než 4 roky po splatnosti (nejde o zádržné), což představuje částku

10 433 883 Kč. Auditor v tomto případě navrhuje odepsání promlčených závazků do výnosů. Návrh na odepsání promlčených závazků 10 433 883 Kč - 321/646.

Tab. 4. 22. Věková struktura závazků (viz. příloha č. 20) ukazuje rozdělení závazků po splatnosti do dílčích časových rozmezí.

4.2.5. Test faktur přijatých

Na základě předložených přijatých faktur vybere auditor určité množství faktur, u nichž zkoumá, zda byly zaúčtovány do správného účetního období, s nímž věcně souvisí a zda byly faktury zachyceny v účetnictví ve správné částce, která odpovídá částce uvedené na faktuře. Určitý počet faktur se musí vztahovat ke konci účetního období a další počet k začátku následujícího účetního období. Auditor vybírá vzorek podle svých profesních zkušeností. Snaží se vystihnout svým výběrem faktur průřez činností firmy.

Z předložených šanonů faktur přijatých (poslední faktury roku 2010 a první faktury 2011) auditor vybral vzorek. Velikost vzorku byla stanovena na základě profesního úsudku. U vybraných faktur auditor zkontroloval, zda jsou zaúčtovány do správného účetního období. Auditovaná společnost rozděluje přijaté faktury mezi 3 účetní (každá má přidělenou třetinu všech projektů). Auditor obdržel 8 šanonů - z každého namátkově vybral 1 fakturu.

Z tab. 4. 23. Přijaté faktury – konec roku 2010 (viz. příloha č. 21) je patrné, že u přijatých faktur ke konci roku 2010 nebyly zjištěny žádné rozdíly. Částka a období na faktuře a v účetnictví souhlasí. Z tab. 4. 24. Přijaté faktury – začátek roku 2011 (viz. příloha č. 21) vyplývá, že rozdíl ve výši 27 847 Kč vzniklý mezi částkou na faktuře a částkou zachycenou v účetnictví u přijatých faktur na začátku roku 2011 je způsoben tím, že bylo účtováno v částce bez DPH (278 473 Kč). Další rozdíl (-1 112 332 Kč) je způsoben tím, že na tuto fakturu za elektromontáž v prosinci 2010 byl vytvořen dohad (v roce 2010) na účtu 389/500 ve výši 2 000 000 Kč, jelikož firma zatím nevěděla, na jakou částku bude znít faktura, proto zaúčtována částka ve výši 2 000 000 Kč, i když faktura zní na částku 887 668 Kč. Vzniklé rozdíly byly pro auditora patřičně odůvodněny, tudíž dále přijaté faktury netestovány.

4.2.6. Test dobropisů

Při tomto testu vybere auditor z evidovaných dobropisů na základě svého profesního úsudku určité množství dobropisů vztahující se ke konci účetního období a určité množství dobropisů související se začátkem následujícího účetního období. U dobropisů zkoumá především, zda byly zaúčtovány do období, s nímž věcně a časově souvisí a dále zda byly zachyceny ve správné částce. Pokud je v účetnictví snížen závazek nebo náklad o částku uvedenou na dobropise, musí být tato operace zachycena ve stejném účetním období, v němž byl závazek

nebo náklad účtován. Pokud není zřejmé, k jakému období se dobropis vztahuje, musí auditor dohledat příslušnou fakturu, související s dobropisem a podle údajů, na ní obsažených podřizuje účtování o dobropisu. V tabulkách 4. 25. Dobropisy přijaté do 31. 12. 2010 a 4. 26. Dobropisy přijaté po 31. 12. 2010 (viz. příloha č. 22) je ukázáno srovnání částek dobropisů zachycených v účetnictví s podpůrnou dokumentací. Ze šanonu tedy auditor vybral vzorek dobropisů (poslední dobropisy z roku 2010 a první z roku 2011) a zkontroloval správnost období jejich zaúčtování. Provedl kontrolu na faktury a účetnictví. Z tab. 4. 25. Dobropisy - přijaté do 31. 12. 2010 (viz. příloha č. 22) vyplývá, že při testování dobropisů na konci roku 2010 nebyly zjištěny rozdíly. Dobropisy (tab. 4. 26. Dobropisy - přijaté po 31. 12. 2010 – viz. příloha č. 22) se sice týkají faktur zaúčtovaných v roce 2010, ale vyřízeny budou až v roce 2011, tudíž zaúčtování do roku 2011 je přípustné, protože auditovaná společnost v předchozím roce zatím nemohla vědět, že dojde v následujícím účetním období k účtování těchto zmíněných dobropisů.

4.2.7. Přecenění

Auditor provedl kontrolu přecenění saldokonta dodavatelů v cizí měně kurzem ČNB k 31. 12. 2010. Kurz EURA k tomuto datu byl 25,060²⁶. Přecenění položky závazků dle klienta a auditora je ukázáno v tab. 4. 27. Přecenění saldokonta dodavatelů v cizí měně (viz. příloha č. 23). Z tab. 4. 27. vyplývá, že vznikl rozdíl, a to ve výši 249 Kč, který vzhledem k obratu firmy je nemateriální, tudíž není dále testován. Dle vedení firmy jsou ostatní účty dodavatelů vedeny v Kč. Tudíž netestovány na přecenění.

4.2.8. Test přijatých záloh

Auditor obdržel saldo účtu 324 – Přijaté provozní zálohy. Podle profesního úsudku vybral 8 položek. Zjistil charakter zaúčtovaných položek a oprávněnost jejich zaúčtování na podpůrnou dokumentaci (tj. zálohová faktura, výpis z bankovního účtu o úhradě). Ukázka porovnání přijatých záloh vykázaných v účetnictví klienta se zálohovou fakturou a příslušným bankovním výpisem je zobrazena v tab. 4. 28. Test přijatých záloh (viz. příloha č. 24). Zjištěné rozdíly v částkách (viz. tab. 4. 28. Test přijatých záloh) tvoří DPH. Na účtu 324 je záloha zaúčtovaná v částce bez DPH, ale na bankovním výpise je částka zálohy včetně DPH.

²⁶ Kurz platný k 31. 12. 2010 zjištěn z:

http://www.cnb.cz/cs/financi_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp

4.2.9. Test ostatních závazků

Tento test se zaměřuje především na účet 379 – Jiné závazky. Vzorky se zde vybírají na základě profesního úsudku auditora. Auditor vybírá hodnotově významné položky, které kontroluje s podpůrnou dokumentací. Zajímá se o charakter položky závazků ze saldokonta, a to kdy byl závazek zaúčtovaný a kdy došlo k jeho finančnímu vyrovnání. Dále provádí srovnání meziroční změny zůstatků saldokonta ostatních závazků s předchozím rokem, pokud dojde k výrazné změně, požaduje odůvodnění.

Porovnání saldokonta ostatních závazků předloženého klientem s údaji zjištěnými auditorem a srovnání meziroční změny zůstatků ostatních závazků je zobrazeno v tabulce 4. 29. Test ostatních závazků (viz. příloha č. 25), z níž vyplývá, že auditor obdržel od vedení firmy saldo účtu 379 – Jiné závazky. Zkontroloval saldokonto na účetnictví a podpůrnou dokumentaci. Provedl porovnání zůstatků k 31. 12. 2010 (386 440 Kč) a k 31. 12. 2009 (448 043 Kč). Meziroční změna zůstatků těchto účtů je 14 % (snížení oproti roku 2009). Nejedná se o výraznou meziroční změnu, tudíž auditor nepožaduje odůvodnění. Rozdíl v částkách u kolků ve výši 20 Kč je způsoben kurzovým rozdílem mezi kurzem použitým pro zaúčtování těchto kolků a kurzem použitým auditorem k 31. 12. 2010 (kurz EUR platný k 31. 12. 2010 – 25,06 Kč/EUR). Auditor v rámci testování zkoumal i charakter těchto položek.²⁷ Zjistil, že k účtu 379/100 byla platba zaplacená, ale chybí doúčtovat závazek na základě faktury, které ještě nedošla, závazek bude následně doúčtován na účty 5xx/321. Faktura ke kolkům přišla ke konci prosince (zaúčtování závazku), ale závazek bude zaplacen až v lednu 2011. Částka (- 52 903 Kč) představuje exekuce zaměstnanců, kdy na základě exekučního příkazu byly určitým zaměstnancům strženy peníze ze mzdy (zaúčt. závazku), ale rozhodnutí o exekuci zatím nenabylo právní moci. Účet 379/200 představuje firemní účet, kde firma eviduje platby za zaměstnance z titulu pracovních cest, nejdříve firma provede platbu a následně zaměstnanci doloží potvrzení o závazcích ze služebních cest.

4.2.10. Test dohadných účtů pasivních

Při testování dohadných účtů pasivních nejdříve auditor zjišťuje, na co byl dohad tvořen, jeho charakter a přiměřenost vytvořených dohadů. Dále auditor porovná zůstatky dohadů s minulým rokem, zda nedošlo ke změně, k nárůstu či poklesu. Při testování dohadných účtů pasivních stanoví auditor počet testovaných položek podle svého profesního úsudku. Kdyby firma měla minulý rok větší počet dohadů a letos výrazně méně, mohlo by se stát, že při

²⁷ Kladné znaménko u položek v tabulce znamená, že platba k položce byla provedena, ale závazek zatím nebyl zaúčtován. Záporné znaménko – zaúčtován závazek, platba zatím neprovedena.

výpočtu by vzorec uváděl méně položek pro testování, proto je zde volen profesní úsudek. Pro testování si auditor vybere určité množství položek dohadů ze saldokonta a ověří správnost výše dohadů na podpůrnou dokumentaci (interní doklad, faktura).

Ověření výše dohadů vybraných ze saldokonta dohadných účtů pasivních na podpůrnou dokumentaci (interní doklad, faktura) je zobrazeno v tabulce 4. 30. Dohadné účty pasivní (viz. příloha č. 26). Auditor obdržel saldo účtu 389/100 – Dohadné účty pasivní. Podle profesního úsudku vybral dvě největší položky z tohoto účtu, u kterých ověřil vyčíslení výše dohadů na podklad (interní doklad) od vedení společnosti k nákladům na audit v roce 2010 a na fakturu přijatou v lednu 2011 vztahující se k průzkumu trhu v prosinci 2010. Tyto položky pokrývají částku 320 000 Kč z celkového zůstatku účtu ve výši 340 319 Kč. Při porovnání dohadů s minulým rokem, podle výpisů z účetního systému a podpůrné dokumentace auditor zjistil, že v minulém roce byly tvořeny dohady ve výši 390 000 Kč (zůstatek účtu 389) k 31. 12. 2009. Rozdíl oproti minulému roku představuje snížení o 13%, což je nevýrazné, proto auditor nepožaduje vysvětlení poklesu. Rozdíly při testování dohadných účtů pasivních nebyly nezjištěny (viz. tab. 4. 30.).

4.2.11. Závěr testování závazků

Auditor po provedení potřebných dílčích testů může konstatovat závěr testování závazků ve firmě a to, že závazky nejsou materiálně podhodnoceny. Závazky jsou ve firmě ABC, s. r. o. účtovány ve správné částce a ve správném období. Transakce jsou doloženy odpovídající podpůrnou dokumentací. Případné rozdíly zjištěné auditorem byly firmou patřičně odůvodněny a souvisejícími podklady doloženy.

5. ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo obecně charakterizovat oblast auditu, vymezit základní pojmy, které souvisí s auditorskou činností a především detailně popsat jednotlivé procedury týkající se auditu pohledávek a závazků, a to jak z teoretického, tak i praktického pohledu.

O charakteristice, vymezení a definování základních pojmů týkající se auditu, auditorů, jejich práv a povinností a auditorských služeb vypovídá první část. Zahrnuje i obecný popis jednotlivých fází auditu. K nastínění oblasti auditu jsou využity informace plynoucí ze zákona o auditorech, zákona o účetnictví, etického kodexu a především vybrané odborné literatury, zabývající se auditem.

V druhé části je audit pohledávek a závazků detailně teoreticky popsán, zejména se zaměřením na testování pohledávek na nadhodnocení a závazků na podhodnocení prostřednictvím jednotlivých testů, které se při auditu těchto položek obvykle používají.

Poslední část zobrazuje tematiku auditu pohledávek a závazků z praktického pohledu. Mojí snahou bylo promítnout teoretické aspekty týkající se testování pohledávek a závazků do vzorového stručného příkladu s použitím fiktivních účetních údajů a transakcí ve smyšlené auditované firmě. Tato část má nastínit zjednodušený postup auditora při auditu pohledávek a závazek, a to od ověření výchozí obrátové převahy, přes konfirmace, jednotlivé testy, až k odůvodnění rozdílů a učinění závěrů, zda v auditované firmě nedošlo k nadhodnocení pohledávek či k podhodnocení závazků.

V praktické části bylo provedeno názorné zobrazení obrátové převahy klienta a porovnání se saldokontem auditora, ověření zůstatků účtů pohledávek a závazků s obdrženými konfirmacemi od obchodních partnerů, výpočet velikosti vzorku k testování především pro test ostatních pohledávek a pro test poskytnutých záloh, provedení jednotlivých testů věcné správnosti souvisejících s pohledávkami a závazky, srovnání údajů vykázaných v účetnictví firmy s podpůrnou dokumentací se zaměřením na správnost zaúčtovaných částek a zahrnutí transakcí do období, s nímž věcně souvisí a v neposlední řadě odůvodnění případně zjištěných rozdílů a doložení důkazních prostředků.

Zpracování tohoto tématu bylo zajímavé především díky možnosti komunikovat s odborníky auditorské profese, dozvědět se a pochopit jak fungují auditorské postupy v praxi, což bylo pro mě velkým přínosem.

Na závěr bych chtěla podotknout, že záměrem mé diplomové práce bylo poskytnout spolehlivé a výstižné informace, které by měly přispět k lepší orientaci v oblasti auditu pohledávek a závazků především pro laického čtenáře a blíže charakterizovat tuto zajímavou problematiku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

DRBOHLAV, J.; POHL, T. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 2. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2006. 220 s. ISBN 80-7357-162-5.

DUŠEK, J. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech snadno a rychle*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 192 s. ISBN 978-80-847-3202-2.

DVOŘÁČEK, J. *Audit podniku a jeho operací*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 180 s. ISBN 80-7179-809-6.

Etický kodex komory auditorů ČR.

HAKALOVÁ, J. *Účetní závěrka a auditing*. 1. vyd. Brno: Tribun EU, 2010. 146 s. ISBN 978-80-7399-144-9.

KAČR; Deloitte. *Příručka pro provádění auditu u podnikatelů na CD*. Praha, 2006.

KAVKA, T. *Průvodce pro interní audit a risk management*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 174 s. ISBN 978-80-7400-121-5.

KRÁLÍČEK, V.; MÜLLEROVÁ, L. *Auditing*. 1.vyd. Praha: Balance, 1998. 222 s. ISBN neuvedeno.

KRÁLÍČEK, V. *Zákon o auditorech*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 140 s. ISBN 978-80-7357-464-2.

MIKOVCOVÁ, H. *Controlling v praxi*. 1. vyd. Plzeň: Čeněk, 2007. 182 s. ISBN 978-80-7380-049-9.

MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery aneb proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, a.s., 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.

PILÁTOVÁ, J.; RICHTER, J. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi*. 1. vyd. Praha: Anag, 2009. 112 s. ISBN 978-80-7263-534-4.

SLÁDKOVÁ, E. *Finanční účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: ASPI, a. s., 2009. 452 s. ISBN 978-80-7357-434-5.

SCHIFFER, V. *Aktuality z vedení a kontroly účetnictví*. 1. vyd. Praha: Linde, a. s., 2008. 272 s. ISBN 978-80-7201-721-8.

STEJSKALOVÁ, I.; ROLÍNEK, L. *Manažerský audit v malých a středních podnicích*. 1. vyd. Praha: Aspi – Wolters Kluwer, 2009. 160 s. ISBN 978-80-7357-406-2.

STROUHAL, J. *Účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 306 s. ISBN 978-80-7357-482-6.

ÚZ č. 771 *Účetnictví podnikatelů 2011*, Audit. Ostrava: Ladislav Burdek – Sagit, 2010. 160 s. ISBN 978-80-7208-787-7.

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění.

Zákon č. 524/1992 Sb., o auditorech a Komoře auditorů České republiky, v platném znění.

Zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech, v platném znění.

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech, v platném znění.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.

Elektronická monografie

<http://www.kacr.cz/Article.asp?nDepartmentID=18&nArticleID=917&nLanguageID=1>

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/cast3.aspx>

http://www.kacr.cz/Data/files/Metodika/Legislativa/Audit/93_2009.pdf

http://www.deloitte.com/view/en_GX/global/index.htm

<http://www.ey.com/>

<http://www.kpmg.cz/>

<http://www.pwc.com/>

SEZNAM ZKRATEK

atd.	a tak dále
Č	číslo
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
D	dal
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DM	dlouhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
DUZP	datum uskutečnění zdanitelného plnění
FA	faktura
FAV	faktura vydaná
HK	hlavní kniha
ID	interní doklad
KAČR	Komora auditorů české republiky
KB	Komerční banka
KÚZ	konsolidovaná účetní závěrka
MD	má dát
MP	hladina významnosti
OP	opravné položky
POP	populace k testování

R	míra rizika
Sb.	sbírka
Tj.	to je
Tzn.	to znamená
Tzv.	tak zvaně
ÚJ	účetní jednotka
ÚO	účetní období
ÚZ	účetní závěrka
VBÚ	výpis z bankovního účtu
VH	výsledek hospodaření
VZ	výroční zpráva
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZK	základní kapitál

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že údaje o diplomové práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé diplomové práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 4. 2011

Bc. Jana Nakládalová

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Nemocniční 1185, Uničov 783 91

SEZNAM PŘÍLOH

1. Účtový rozvrh
2. Tab. 4. 1. Porovnání saldokonta pohledávek na účetnictví
3. Tab. 4. 2. Konfirmace pohledávek
4. Tab. 4. 3. Následné platby u pohledávek
5. Tab. 4. 4. Věková struktura pohledávek
6. Tab. 4. 5. OP dle metodiky klienta
7. Tab. 4. 6. Faktury vydané v roce 2010
8. Tab. 4. 7. Faktury vydané v roce 2011
9. Tab. 4. 8. Dobropisy - konec roku 2010, Tab. 4. 9. Dobropisy - začátek roku 2011
10. Tab. 4. 10. Výběr vzorku u testu ostatních pohledávek
11. Tab. 4. 11. Testování ostatních pohledávek
12. Tab. 4. 12. Výběr vzorku u testu poskytnutých záloh
13. Tab. 4. 13. Test poskytnutých záloh
14. Tab. 4. 14. Dohadné položky aktivní
15. Tab. 4. 15. Přecenění, Tab. 4. 16. Pohledávky za upsaný ZK, Tab. 4. 17. Ověření pohledávek ke spřízněným osobám nebo podnikům ve skupině
16. Tab. 4. 18. Porovnání saldokonta závazků na účetnictví
17. Tab. 4. 19. Namátkové ověření položky na fakturu
18. Tab. 4. 20. Konfirmace závazků
19. Tab. 4. 21. Test následných plateb u závazků
20. Tab. 4. 22. Věková struktura závazků
21. Tab. 4. 23. Přijaté faktury - konec roku 2010, Tab. 4. 24. Přijaté faktury - začátek roku 2011
22. Tab. 4. 25. Dobropisy - přijaté do 31. 12. 2010, Tab. 4. 26. Dobropisy - přijaté po 31. 12. 2010
23. Tab. 4. 27. Přecenění saldokonta dodavatelů v cizí měně
24. Tab. 4. 28. Test přijatých záloh
25. Tab. 4. 29. Test ostatních závazků (účet 379 – Jiné závazky)
26. Tab. 4. 30. Dohadné účty pasivní

Příloha č. 1

Účtový rozvrh

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

- 011 - Zřizovací výdaje
- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 - Software
- 014 - Ocenitelná práva
- 015 - Goodwill
- 019 - Jiný dlouhodobý nehmotný majetek

02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 - Stavby
- 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 - Dospělá zvířata a jejich skupiny
- 029 - Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

- 031 - Pozemky
- 032 - Umělecká díla a sbírky

04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

- 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- 043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 - Dlouhodobý finanční majetek

061 - Podíly v ovládaných a řízených osobách

062 - Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem

063 - Ostatní cenné papíry a podíly

065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti

066 - Půjčky a úvěry - ovládající a řídící osoba, podstatný vliv

067 - Ostatní půjčky

069 - Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

071 - Oprávky ke zřizovacím výdajům

072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje

073 - Oprávky k softwaru

074 - Oprávky k ocenitelným právům

075 - Oprávky ke goodwillu

079 - Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku

08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

081 - Oprávky ke stavbám

082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí

085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů

086 - Oprávky k dospělým zvířatům a

jejich skupinám

089 - Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku

092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku

093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku

094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku

095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek

096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku

097 - Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

098 - Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Účtová třída 1 - Zásoby

11 - Materiál

111 - Pořízení materiálu

112 - Materiál na skladě

119 - Materiál na cestě

12 - Zásoby vlastní výroby

121 - Nedokončená výroba

122 - Polotovary vlastní výroby

123 - Výrobky

124 - Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

13 - Zboží

131 - Pořízení zboží

132 - Zboží na skladě a v prodejnách

139 - Zboží na cestě

15 - Poskytnuté zálohy na zásoby

151 - Poskytnuté zálohy na materiál

152 - Poskytnuté zálohy na zvířata

153 - Poskytnuté zálohy na zboží

19 - Opravné položky k zásobám

191 - Opravná položka k materiálu

192 - Opravná položka k nedokončené výrobě

193 - Opravná položka k polotovarům vlastní výroby

194 - Opravná položka k výrobkům

195 - Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám

196 - Opravná položka ke zboží

197 - Opravná položka k zálohám na materiál

198 - Opravná položka k zálohám na zboží

199 - Opravná položka k zálohám na zvířata

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

21 - Peníze

211 - Pokladna

213 - Ceniny

22 - Účty v bankách

221 - Bankovní účty

23 - Krátkodobé bankovní úvěry

231 - Krátkodobé bankovní úvěry

232 - Eskontní úvěry

24 - Krátkodobé finanční výpomoc

241 - Emitované krátkodobé dluhopisy

249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 - Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek

251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
255 - Vlastní dluhopisy
256 - Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
257 - Ostatní cenné papíry
259 - Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 - Převody mezi finančními účty

261 - Peníze na cestě

29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

31 - Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

311 - Odběratelé
313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
314 - Poskytnuté zálohy - dlouhodobé a krátkodobé
315 - Ostatní pohledávky

32 - Závazky (krátkodobé)

321 - Dodavatelé
322 - Směnky k úhradě
324 - Přijaté provozní zálohy
325 - Ostatní závazky

33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

331 - Zaměstnanci
333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům
335 - Pohledávky za zaměstnanci
336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 - Zúčtování daní a dotací

341 - Daň z příjmů
342 - Ostatní přímé daně
343 - Daň z přidané hodnoty
345 - Ostatní daně a poplatky
346 - Dotace ze státního rozpočtu
347 - Ostatní dotace
349 – Spojovací účet k DPH

35 - Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva

351 - Pohledávky - ovládající a řídící osoba
352 - Pohledávky - podstatný vliv
353 - Pohledávky za upsaný základní kapitál
354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
355 - Ostatní pohledávky za společníky a členy družstva
358 - Pohledávky za účastníky sdružení

36 - Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva

361 - Závazky - ovládající a řídící osoba
362 - Závazky - podstatný vliv
364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
365 - Ostatní závazky ke společníkům a členům družstva
366 - Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
367 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
368 - Závazky k účastníkům sdružení

37 - Jiné pohledávky a závazky

371 - Pohledávky z prodeje podniku
372 - Závazky z koupě podniku
373 - Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
374 - Pohledávky z pronájmu
375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
376 - Nakoupené opce
377 - Prodané opce

378 - Jiné pohledávky
379 - Jiné závazky

38 - Přejídné účty aktiv a pasiv

381 - Náklady přístích období
382 - Komplexní náklady přístích období
383 - Výdaje přístích období
384 - Výnosy přístích období
385 - Příjmy přístích období
388 - Dohadné účty aktivní
389 - Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

391 - Opravná položka k pohledávkám
395 - Vnitřní zúčtování
398 - Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

411 - Základní kapitál
412 - Emisní ážio
413 - Ostatní kapitálové fondy
414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností
419 - Změny základního kapitálu

42 - Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

421 - Zákonný rezervní fond
422 - Nedělitelný fond
423 - Statutární fondy
427 - Ostatní fondy
428 - Nerozdělený zisk minulých let
429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření

431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 - Rezervy

451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů
453 - Rezerva na daň z příjmů
459 - Ostatní rezervy

46 - Dlouhodobé bankovní úvěry

461 - Bankovní úvěry

47 - Dlouhodobé závazky

471 - Dlouhodobé závazky - ovládající a řídící osoba
472 - Dlouhodobé závazky - podstatný vliv
473 - Emitované dluhopisy
474 - Závazky z pronájmu
475 - Dlouhodobé přijaté zálohy
478 - Dlouhodobé směnky k úhradě
479 - Jiné dlouhodobé závazky

48 - Odložený daňový závazek a pohledávka

481 - Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

491 - Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 - Náklady

50 - Spotřebované nákupy

501 - Spotřeba materiálu
502 - Spotřeba energie
503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
504 - Prodané zboží

51 - Služby

511 - Opravy a udržování
512 - Cestovné
513 - Náklady na reprezentaci
518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady

521 - Mzdové náklady
522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti
523 - Odměny členům orgánů společnosti a družstva
524 - Zákonné sociální a zdravotní pojištění
525 - Ostatní sociální pojištění
526 - Sociální náklady individuálního podnikatele
527 - Zákonné sociální náklady
528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky

531 - Daň silniční
532 - Daň z nemovitostí
538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého NHM a HM
542 - Prodaný materiál
543 - Dary
544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
545 - Ostatní pokuty a penále
546 - Odpis pohledávky
548 - Ostatní provozní náklady
549 - Manka a škody z provozní činnosti

55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů

551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
552 - Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů
554 - Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
555 - Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
557 - Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku
558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
559 - Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

56 - Finanční náklady

561 - Prodané cenné papíry a podíly
562 - Úroky
563 - Kursové ztráty
564 - Náklady z přecenění cenných papírů
566 - Náklady z finančního majetku
567 - Náklady z derivátových operací
568 - Ostatní finanční náklady
569 - Manka a škody na finančním majetku

57 - Rezervy a opravné položky finančních nákladů

574 - Tvorba a zúčtování finančních rezerv
579 - Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 - Mimořádné náklady

581 - Náklady na změnu metody
582 - Škody
584 - Tvorba a zúčtování mimořádných rezerv
588 - Ostatní mimořádné náklady
589 - Tvorba a zúčtování opravných položek v mimořádné činnosti

59 - Daně z příjmů a převodové účty a rezerva na daň z příjmů

591 - Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná
592 - Daň z příjmů z běžné činnosti - odložená
593 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná
594 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - odložená
595 - Dodatečné odvody daně z příjmů
596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům
597 - Převod provozních nákladů
598 - Převod finančních nákladů
599 - Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů

Účtová třída 6 - Výnosy

60 - Tržby za vlastní výkony a zboží

601 - Tržby za vlastní výrobky
602 - Tržby z prodeje služeb
604 - Tržby za zboží

61 - Změny stavu zásob vlastní činnosti

611 - Změna stavu nedokončené výroby
612 - Změna stavu polotovarů vlastní výroby
613 - Změna stavu výrobků
614 - Změna stavu zvířat

62 - Aktivace

621 - Aktivace materiálu a zboží
622 - Aktivace vnitropodnikových služeb
623 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
624 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 - Jiné provozní výnosy

641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
642 - Tržby z prodeje materiálu
644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
648 - Ostatní provozní výnosy

66 - Finanční výnosy

661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
662 - Úroky

663 - Kursové zisky
664 - Výnosy z přecenění cenných papírů
665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku
667 - Výnosy z derivátových operací
668 - Ostatní finanční výnosy

68 - Mimořádné výnosy

681 - Výnosy ze změny metody
688 - Ostatní mimořádné výnosy

69 - Převodové účty

697 - Převod provozních výnosů
698 - Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvažné

701 - Počáteční účet rozvažný
702 - Konečný účet rozvažný

71 - Účet zisků a ztrát

710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

Účtová třída 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Příloha č. 2**Tab. 4. 1. Porovnání saldokonta pohledávek na účetnictví**

Č. účtu	název	saldo klient 31. 12. 2010	saldo auditor 31. 12. 2010
311/107	Odběratelé – materiál	31 511 221	31 511 221
311/130	Odběratelé – zahraničí	13 843 763	13 843 763
311/150	Odběratelé – stavební služby	151 027 995	151 027 995
311/160	Odběratelé - rekonstrukce	15 965 055	15 965 055
311/310	Odběratelé - revitalizace	16 184 951	16 184 951
311/320	Odběratelé - stavební práce	324 299 400	324 299 400
311/330	Odběratelé – poradenství	- 1 002 231	- 1 002 231
311/350	Odběratelé - ostatní	476 746	476 746
311		554 306 900	554 306 900
315/107	Ostatní pohledávky - stavebnictví	901 228	901 228
315/117	Ostatní pohledávky – zaměstnanci	41 154	41 154
315/167	Ostatní pohledávky - půjčky	67 815	67 815
315/500	Poskytnuté kauce – nájem	582 670	582 670
315		1 592 867	1 592 867
311, 315		555 899 767	555 899 767

Příloha č. 3**Tab. 4. 2. Konfirmace pohledávek**

Odběratel	testováno v Kč	potvrzeno v Kč	rozdíl
Alfa, a. s.	64 119 580	64 119 580	0
Beta, a. s.	31 839 517	31 839 517	0
Delta, s. r. o.	32 729 633	26 422 342	6 307 291
Celkem	128 688 731	122 381 440	6 307 291

Příloha č. 4

Tab. 4. 3. Následné platby u pohledávek

Doklad	odběratel	saldo v Kč z HK	datum splatnosti	uhrazeno dne	č. VBÚ	uhrazeno v Kč	rozdíly
320090260	MTT, a. s.	53 529 739	17. 2. 2011	18. 1. 2011	č.12/18. 1. 2011	8 546 765	44 982 974
320090259	KIKA, a. s.	18 078 916	17. 1. 2011	21. 1. 2011	č.15/21. 1. 2011	9 078 916	9 000 000
320090246	Inova, a. s.	17 675 920	25. 11. 2010	7. 1. 2011	č.4 / 7. 1. 2011	17 156 470	519 449
320090231	Dalas, a. s.	8 500 000	28. 12. 2010	4. 1. 2011	č.2 / 4. 1. 2011	8 500 000	0
320090267	BBB, a. s.	7 735 802	31. 12. 2010	6. 1. 2011, 13. 1. 2011	č.3 a 8/6. 1. A 13. 1. 2011	7 396 513	339 289
320090091	Karma, a. s.	6 929 313	26. 7. 2010	21. 1. 2010	č.14/21. 1. 2011	729 418	6 199 895
320090265	Doma, a. s.	4 553 212	21. 1. 2011	5. 1. 2010	č.3/5. 1. 2011	4 553 212	0
320090251	Duck, a. s.	3 053 797	4. 1. 2011	22. 1. 2010	č.15/22. 1. 2011	2 485 772	568 024
Celkem		120 056 701				58 447 068	61 609 633

Příloha č. 5

Tab. 4. 4. Věková struktura pohledávek

Odběratel	pohledávky po splatnosti (ve dnech)							
	0 - 30	30 - 60	60 - 90	90 - 120	120 - 180	180 - 360	360 - 720	
Alfa, a. s.		18 309 937		500 000	202 186	5 000 000	34 170 411	
Beta, a. s.			6 007 051			5 000 000		
BBD, a. s.	25 568 000				2 000 000			30 000 000
Delta, s.r.o.							30 000 000	
Duck, s.r.o.	13 650 400					12 000 000		
Ferona, a. s.			5 000 000		4 000 000			
Inova, a. s.							10 000 000	
Jisk, a. s.				1 790 876		7 986 306	30 000 000	
Kika, a. s.					4 000 000			7 000 000
Lewis, a. s.			5000 000					
Loyds, a. s.		18 309 937		1500 000		5 000 000		
Merrit, a. s.							30 000 000	
MTT, s.r.o.						10 000 000		
Megamont								12 000 000
UNEX, a. s.		8 520 000						
IIR, a. s.						15 000 000		13 000 000
Cardiny				1 000 000				
Velux, a. s.	16 969 320							810 635
Vagner						8 000 000		
Celkem	56 187 720	45 139 874	16 007 051	4 790 876	10 202 186	67 986 306	134 170 411	52 810 635

387 295 059

Příloha č. 6

Tab. 4. 5. OP dle metodiky klienta

Č. účtu	název	Saldo k 31. 12. 2010 v Kč
391/100	Opravná položka k pohledávkám z obch. vztahů	116 252 488
391/200	Opravná položka k pohledávkám po 1. 1. 1995	20 430 041
391/300	Opravná položka k pohledávkám-insolv. řízení	87 942 688
391		224 625 217

Firma eviduje tři skupiny opravných položek k pohledávkám, a to opravné položky k pohledávkám z obchodních vztahů, k pohledávkám po 1. 1. 1995 a k pohledávkám souvisejících s insolvenčním řízením. Každá skupina představuje sumu jednotlivých opravných položek vytvořených k pohledávkám, které s danou uvedenou skupinou souvisí.

Příloha č. 7

Tab. 4. 6. Faktury vydané v roce 2010 (nalezena-li faktura v saldu odběratelů k 31. 12. 2010)

Faktura	odběratel	částka dle FAV v Kč	DUZP	předmět plnění	zaúčtováno v období	částka dle účetnictví v Kč	rozdíly
31091586	Kika, a. s.	41 991	31. 12. 2010	tržby za užívání zařízení staveniště	2010	41 991	0
30090296	Lewis, a. s.	279 838	31. 12. 2010	tržby za dodávku materiálu v 11 a 12/2010	2010	279 838	0
33090069	Loyds, a. s.	119 000	30. 12. 2010	tržby z prodeje DHM z 30. 12. 2010	2010	119 000	0
32090273	Merrit, a. s.	199 997	31. 12. 2010	tržby za stavební práce v prosinci 2010	2010	199 997	0
31091562	MTT, s.r.o.	83 780	31. 12. 2010	tržby za služby (pronájmy)	2010	83 780	0
32090269	Megamont	309 130	31. 12. 2010	tržby za přístavbu domu za prosinec 2010	2010	309 130	0
32090268	UNEX, a. s.	20 117 199	31. 12. 2010	tržby za stavební práce v prosinci 2010	2010	20 117 199	0
31091538	IIR, a. s.	71 745	30. 12. 2010	tržby za služby za užívání strojů	2010	71 745	0
31091522	Cardiny	3 332 000	23. 12. 2010	tržby za poradenství - 05-12/2010	2010	3 332 000	0
32090265	Velux, a. s.	4 553 212	22. 12. 2010	tržby za stavební práce v prosinci 2010	2010	4 553 212	0
Celkem		29 107 894				29 107 893	0

Příloha č. 8**Tab. 4. 7. Faktury vydané v roce 2011** (nenalezena-li faktura v saldu odběratelů k 31. 12. 2010)

Faktura	odběratel	částka dle FAV v Kč	DUZP	předmět plnění	zaúčtováno v období	částka dle účetnictví v Kč	rozdíly
310100001	Inova, a. s.	80 000	5. 1. 2011	pronájem věcí movitých za 1/2011	2011	80 000	0
310100002	Beta, a. s.	16 210	6. 1. 2011	pronájem nebytových prostor za 01/2011	2011	16 210	0
380100001	BBD, a. s.	45 747	6. 1. 2011	penalizace za neodstranění vad - stavba provedena v roce 2010	2011	45 747	0
391100001	Delta, s.r.o.	2 676 660	11. 1. 2011	záloha ke stavebním pracím, které budou provedeny v únoru 2011	2011	2 676 660	0
320100001	Duck, s.r.o.	10 321 789	31. 12. 2010	tržby za stavební práce v prosinci 2010	2010	9 469 531	852 258
310100009	Ferona, a. s.	222 965	13. 1. 2011	tržby za práce v roce 2010 na reklamaci	2011	222 965	0
310100010	Alfa, a. s.	55 478	14. 1. 2011	tržby za odvoz odpadu a úklid	2011	55 478	0
310100011	Jisk, a. s.	87 000	14. 1. 2011	tržby za užívání zařízení staveniště	2011	87 000	0
310100014	Vagner	46 167	14. 1. 2011	tržby za obchodní služby	2011	46 167	0
310100018	Verona, a. s.	55 677	15. 1. 2011	služby za užívání zařízení staveniště v lednu 2011	2011	55 677	0
Celkem		13 607 692				12 755 434	852 258

Příloha č. 9

Tab. 4. 8. Dobropisy - konec roku 2010

Č. inter. dokladu	odběratel	datum vystavení	k faktuře č.	částka dle FA v Kč	týká se období	zaúčtováno do období	částka v účetnictví v Kč	rozdíly
315090021	Inova, a. s.	17. 12. 2010	310091371	6 710	2010	2010	6 710	0
315090022	Seap sevil, a. s.	17. 12. 2010	310091433	6 926	2010	2010	6 926	0
325090016	Ekosal, a. s.	18. 12. 2010	960601100	-30 000	2010	2010	-30 000	0
315090024	Energet, a. s.	8. 1. 2011	29010027	10 961	2010	2010	10 961	0
325090014	Verona, a. s.	16. 12. 2010	960601101	-2 877 710	10/2010	2010	-2 877 710	0
Celkem				-2 883 112			-2 883 112	0

Tab. 4. 9. Dobropisy - začátek roku 2011

Č. inter. dokladu	odběratel	datum vystavení	k faktuře č.	částka dle FA v Kč	týká se období	zaúčtováno do období	částka v účetnictví v Kč	rozdíly
315100001	Duck, s. r. o.	20. 1. 2011	310091549	-1 289	09/2010	2011	-1 289	0
325100001	Seap sevil, a. s.	19. 1. 2011	960601100	-133 337	01/2011	2011	-133 337	0
Celkem				-134 626			-134 626	0

Příloha č. 10

Tab. 4. 10. Výběr vzorku u testu ostatních pohledávek

Výběr vzorku	účty 378, 335
POP	113 744 666
MP	11 734 000
R	2
J - Sampling Interval (MP/R)	5 867 000
Total items over J	72 634 600
Modified population	41 110 066
Additional sample size (vzorek)	8

Příloha č. 11

Tab. 4. 11. Testování ostatních pohledávek

	Č. účtu	doklad	DUZP	předmět plnění	odběratel	částka dokladu v Kč	částka v účetnictví v Kč	rozdíly
J	378/117	2650531	14. 3. 2008	poskytnutá půjčka ve výši 19 060 000 Kč včetně úroků k 31. 12. 2010 ze 14. 3. 2008	MTT, a. s.	24 679 828	24 679 828	0
J	378/800	38009002	27. 7. 2010	penále za pozdní předání	KIKA, a. s.	11 473 947	11 473 947	0
J	378/800	38009002	27. 7. 2010	penále za pozdní předání	Inova, a. s.	36 480 825	36 480 825	0
1	378/117	62910051	28. 5. 2009	zůstatek poskytnuté půjčky ve výši 9 mil. Kč z 25. 8. 2005	BBB, a. s.	1 352 740	1 352 740	0
2	378/800	38008003	22. 8. 2009	dílčí penalizace za nedokončení díla	Dalas, a. s.	677 457	677 457	0
3	378/117	25105825	10. 1. 2010	zůstatek poskytnuté půjčky	FCC, s. r. o.	1 980 000	1 980 000	0
4	378/800	38008003	22. 8. 2009	dílčí penalizace za nedodržení termínů	Kimery, a. s.	3 031 428	883 272	2 148 156
5	378/800	38008003	22. 8. 2009	dílčí penalizace za nedodržení termínů	REPO, a. s.	4 365 834	4 365 834	0
6	378/800	38008003	22. 8. 2009	dílčí penalizace za neodstranění vad termínu	Lewis, a. s.	4 770 000	4 770 000	0
7	378/800	38009001	27. 7. 2010	penále za pozdní předání	Loyds, a. s.	3 114 147	3 114 147	0
8	378/800	38008005	13. 10. 2009	penále za pozdní předání	Merrit, a. s.	3 000 000	2 695 611	304 389
Celkem						94 926 206	92 473 661	2 452 545

Příloha č. 12

Tab. 4. 12. Výběr vzorku u testu poskytnutých záloh

Výběr vzorku	účty 378, 335
POP	19 540 152
MP	11 734 000
R	2
J - Sampling Interval (MP/R)	5 867 000
Total items over J	8 000 000
Modified population	11 540 152
Additional sample size (vzorek)	2

Příloha č. 13

Tab. 4. 13. Test poskytnutých záloh

Č. účtu	doklad	datum	dodavatel	předmět plnění	částka dle záloh. FA	částka dle účetnictví	datum úhrady	č. VBÚ	výše úhrady	rozdíly
J 314/421	29205	8. 11. 2010	Gama, a. s.	poskytnuté provozní zálohy na subdodávky - montáž parkovacího systému	9 520 000	8 000 000	8. 11. 2010	214	9 520 000	-1 520 000
1 314/411	70108	2. 7. 2009	BBB, a. s.	poskytnuté záloha na služby - zálohová platba	6 730 000	5 655 462	27. 6. 2009	125	6 730 000	-1 074 538
2 314/421	29007	5. 5. 2010	REPO, a. s.	poskytnuté provozní zálohy na subdodávky – oživení stroje	10 000 000	5 252 724	5. 5. 2010	86	10 000 000	-4 747 276
Celkem					26 250 000	18 908 186			26 250 000	-7 341 814

Příloha č. 14

Tab. 4. 14. Dohadné položky aktivní

Č. účtu	název	saldo klient 31. 12. 2010	saldo auditor 31. 12. 2010	rozdíly
388/100	Očekávaná pojistná náhrada	25 379	25 379	0
388		25 379	25 379	0

Příloha č. 15 - Ostatní testy související s auditem pohledávek

Tab. 4. 15. Přecenění

Č. účtu	měna	stav účtu v měně	Kurz	přepočet dle auditora	stav účtu v Kč	rozdíly
378/127	EUR	51 377,85	25,060	1 287 528,92	1 287 528,92	0,00
335/220	EUR	61,40	25,060	1 538,68	1 522,204	16,48
Celkem		51 439,25		1 289 067,60	1 289 051,12	16,48

Tab. 4. 16. Pohledávky za upsaný ZK

Č. účtu	název	saldo k 31. 12. 2010 v Kč	saldo auditor v Kč
353/000	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	25 000 000	25 000 000
353		25 000 000	25 000 000

Tab. 4. 17. Ověření pohledávek ke spřízněným osobám nebo podnikům ve skupině

Společnost	Údaje z účetnictví v Kč	Údaje z confirmace v Kč	Rozdíly
EUROMORAVIA, s.r.o.	7 146 646	7 146 646	0
KIKA, a. s.	82 754	82 754	0
Cardiny, a. s.	270 000	270 000	0
MMT, a.s.	3 385 592	3 385 592	0
VICI CZ a.s.	86 689	86 689	0
Celkem	10 971 681	10 971 681	0

Příloha č. 16**Tab. 4. 18. Porovnání saldokonta závazků na účetnictví**

Č. účtu	název	saldo klient 31. 12. 2010	saldo auditor 31. 12. 2010
321/107	Dodavatelé - materiál	- 252 291 193	- 252 291 193
321/237	Dodavatelé – subdodávky	- 2 466 979	- 2 466 979
321/307	Dodavatelé – nářadí	- 14 421 687	- 14 421 687
321/400	Dodavatelé – stroje	- 64 348 017	- 64 348 017
321/421	Dodavatelé - služby	- 5 093 554	- 5 093 554
321/460	Dodavatelé – zahraničí	- 30 591	- 30 591
321		- 338 652 021	- 338 652 021
325/100	Zákonné pojištění zaměstnanců	- 36 400	- 36 400
325/200	Přijaté kauce	- 2 497	- 2 497
325/900	Ostatní závazky	- 800 000	- 800 000
325		- 838 897	- 838 897
321, 325		- 339 490 918	- 339 490 918

Příloha č. 17**Tab. 4. 19. Namátkové ověření položky na fakturu**

Č. účtu	dodavatel	doklad	datum vystavení	datum splatnosti	saldo auditor v Kč	faktura v Kč
321/410	Energet, a. s.	9673	2. 12. 2010	2. 1. 2011	134 332	134 332

Příloha č. 18**Tab. 4. 20. Konfirmace závazků**

Dodavatel		potvrzeno konfirmací v Kč	testováno ze salda klienta v Kč	rozdíly
1	GRADA, a. s.	568 570	1 148 124	579 554
2	HEDVI, a. s.	5 490 965	5 490 965	0
3	RAPS, a. s.	1 361 251	1 361 251	0
4	Bány, a. s.	27 258	27 258	0
5	Ceram a.s.	3 516 643	3 516 643	0
6	SOLET, a. s.	19 397 174	12 827 144	-6 570 030
7	TIFER, s. r. o.	2 990 000	1 250 000	-1 740 000
8	Omux, a. s.	2 284 523	2 284 523	0
9	LEGRO, s.r.o.	4 186 970	4 188 170	1 200
10	Sapo, a. s.	3 829 952	3 829 952	0
Celkem		43 653 306	35 924 030	-7 729 276

Příloha č. 19

Tab. 4. 21. Test následných plateb u závazků

Datum VBÚ	částka na VBÚ v Kč	dodavatel	částka v účetnictví v Kč	předmět platby	rozdíly
5. 1. 2011	83 000 000	RAPS, a. s.	83 000 000	termínovaný vklad u ČSOB	0
13. 1. 2011	70 000 000	Bány, a. s.	70 000 000	převod z běžného účtu na termin. vklad	0
5. 1. 2011	55 500 000	Ceram a.s.	55 500 000	převod z běžného účtu na termin. vklad	0
3. 1. 2011	4 569 312	SOLET, a. s.	4 984 704	částečná úhrada- faktura č. 4201019	-415 392
13. 1. 2011	3 088 170	TIFER, s. r. o.	4 188 170	částečná úhrada - faktura č. 343456	-1 100 000
17. 1. 2011	2 968 451	Omux, a. s.	3 304 956	částečná úhrada - faktura č. 340459	-336 505
17. 1. 2011	2 548 920	LEGRO, s.r.o.	2 548 920	platba zálohy	0
7. 1. 2011	2 450 000	Sapo, a. s.	2 450 000	platba na účet sdružení	0
17. 1. 2011	2 281 075	Inova, a. s.	2 281 075	platba zálohy	0
10. 1. 2011	1 800 000	Duck, s. r. o.	1 800 000	převod mezi účty ve Volksbank	0
Celkem	228 205 928		230 057 825		-1 851 897

Příloha č. 20

Tab. 4. 22. Věková struktura závazků

Dodavatel	faktura	závazky po splatnosti (ve dnech)					
		0 - 90	91 - 180	181 - 360	361 - 720	> 720	
Ceram a.s.	34241		2 924 717			2 450 700	
SOLET, a. s.	56789	3 548 000			1 153 710	1 320 000	
TIFER, s. r. o.	34777			3 000 000			
Omux, a. s.	30700	8 200 000				4 560 000	
LEGRO, s.r.o.	35990			4 500 000			
Sapo, a. s.	31111		1 200 000			2 345 000	
Inova, a. s.	32367			2 500 000			
Duck, s. r. o.	35567	6 720 000				1 123 000	
Kika, a. s.	35561				2 345 890		
Merrit, a. s.	56780	2 450 100				8 780 000	
GRADA, a. s.	34770		1 800 000				
HEDVI, a. s.	30780				5 230 100		
RAPS, a. s.	35970	4 325 550				6 710 400	
Bány, a. s.	31171				6 780 000		
Cardiny	32387	6 789 990				2 000 000	
Velux, a. s.	35447			1 012 612		1 500 047	
Varry, a. s.	35500	4 242 141			2 340 800	953 400	
Celkem		36 275 781	5 924 717	11 012 612	17 850 500	31 742 547	102 806 157

Příloha č. 21

Tab. 4. 23. Přijaté faktury - konec roku 2010 (nalezena-li faktura v saldu dodavatelů k 31. 12. 2010, pak "zaúčtováno v období"- 2010)

Faktura	dodavatel	předmět plnění	částka v Kč na FA	DUZP	zaúčtováno v období	zaúčtovaná částka v Kč	rozdíly
421020	Ceram, a. s.	měření hluku dne 30. 11. 2010	32 400	6. 12. 2010	2010	32 400	0
411039	SOLET, a. s.	nájemné za venkovní plochy prosinec 2010	36 000	11. 12. 2010	2010	36 000	0
451027	Omux, a. s.	dodávka materiálu ze dne 16. 12. 2010	3 586	16. 12. 2010	2010	3 586	0
410192	Sapo, a. s.	nájem prosinec 2010	46 500	31. 12. 2010	2010	46 500	0
411042	MAMBA a. s.	ostraha objektu prosinec 2010	71 424	31. 12. 2010	2010	71 424	0
421021	Inova, a. s.	provedení prací prosinec 2010	844 976	31. 12. 2010	2010	844 976	0
421121	HEDVI, a. s.	provedení prací prosinec 2010	1 663 214	31. 12. 2010	2010	1 663 214	0
451027	RAPS, a. s.	dopravení nářadí 21. 12. 2010	29 860	21. 12. 2010	2010	29 860	0
Celkem			2 727 960			2 727 960	0

Tab. 4. 24. Přijaté faktury - začátek roku 2011 (nenalezena-li faktura v saldu dodavatelů k 31. 12. 2010, pak "zaúčtováno v období"- 2011)

Faktura	dodavatel	předmět plnění	částka v Kč na FA	DUZP	zaúčtováno v období	zaúčtovaná částka v Kč	rozdíly
451103	Velux, a. s.	plastové pořadače 4. 1. 2011	13 775	6. 1. 2011	2011	13 775	0
451101	STAV, a. s.	tvárnice, malta 4. 1. 2011	28 009	5. 1. 2011	2011	28 009	0
411101	Kika, a. s.	nájemné leden 2011	13 500	5. 1. 2011	2011	13 500	0
411014	RAPS, a. s.	splátka stroje leden 2011	23 268	11. 1. 2011	2011	23 268	0
421111	FORTE, s. r. o.	práce na stavbě prosinec 2010	306 320	20. 12. 2010	2010	278 473	27 847
420117	ROSS, a. s.	elektromontáž prosinec 2010	887 668	31. 12. 2010	2010	2 000 000	-1 112 332
11054	GRADA, a. s.	servis - proveden 18. 1. 2011	1 252	18. 1. 2011	2011	1 252	0
10007	Ceram, a. s.	montáž závory 13. 1. 2011	5 170	13. 1. 2011	2011	5 170	0
Celkem			1 278 962			2 363 447	-1084485

Příloha č. 22

Tab. 4. 25. Dobropisy - přijaté do 31. 12. 2010 - nalezen-li přijatý dobropis v saldu dodavatelů k 31. 12. 2010, pak "zaúčtováno v 2010"

Interní doklad	datum přijetí	dodavatel	částka Kč dle dokladu	týká se období	zaúčtováno do období	částka v účetnictví Kč	rozdíly	dobropisováno na základě
451006	11. 12. 2010	Inova, a. s.	65 950	2010	2010	65 950	0	vrácení 326 ks palet 10. 11. 2010
451074	7. 12. 2010	GRADA, a. s.	45 360	2010	2010	45 360	0	vrácení 140 ks palet 8. 11. 2010
451075	14. 12. 2010	Velux, a. s.	20 400	2010	2010	20 400	0	vrácení palet 20. 12. 2010
Celkem			131 710			131 710	0	

Tab. 4. 26. Dobropisy - přijaté po 31. 12. 2010 - nenalezen-li přijatý dobropis v saldu dodavatelů k 31. 12. 2010, pak "zaúčtováno v 2011"

Interní doklad	datum přijetí	dodavatel	částka Kč dle dokladu	týká se období	zaúčtováno do období	částka v účetnictví Kč	rozdíly	dobropisováno na základě
455112	10. 1. 2011	Cerm, a. s.	762	2010	2011	762	0	sleva na 50 ks
415102	10. 1. 2011	Sapo, a. s.	154	2010	2011	154	0	dobropis k faktuře č. 41103 za nájem listopad 2010
412556	10. 1. 2011	Kika, a. s.	946	2010	2011	946	0	dobropis k faktuře č. 45102 za beton 10. 11. 2010
Celkem			265 282			265 282	0	

Příloha č. 23

Tab. 4. 27. Přecenění saldokonta dodavatelů v cizí měně

Č. účtu	měna	stav účtu v měně	Kurz	přepočet dle auditora	stav účtu v Kč	rozdíly
321/440	EUR	547 340	25,060	14 152 493	14 152 742	249
Celkem		547 340		14 152 493	14 152 742	249

Příloha č. 24

Tab. 4. 28. Test přijatých záloh

Doklad	datum vystavení	dodavatel	účel	částka dle záloh. FA bez DPH v Kč	částka v účetnictví v Kč	č. VBÚ	datum úhrady	úhrada v Kč včetně DPH	rozdíly
321097	30. 1. 2009	CETRAL, a. s.	zálohy přijaté od investorů	11 926 200	11 926 200	ČSOB č.21	30. 1. 2009	13 000 000	-1 073 800
321096	29. 1. 2009	GRADA, a. s.	zálohy přijaté od investorů	11 008 800	11 008 800	ČSOB č.16	23. 1. 2009	12 000 000	-991 200
321095	8. 3. 2010	ROOS, a. s.	zálohy přijaté od investorů	8 405 894	8 405 894	KB č.40	2. 3. 2010	9 246 391	-840 497
321103	16. 2. 2010	CETRAL, a. s.	zálohy přijaté od investorů	8 405 894	8 405 894	KB č.26	4. 2. 2010	9 246 391	-840 497
321114	10. 6. 2010	ROOS, a. s.	zálohy přijaté od investorů	8 455 895	8 455 895	KB č.105	4. 6. 2010	9 301 391	-845 496
321118	7. 7. 2010	GRADA, a. s.	zálohy přijaté od investorů	8 455 895	8 455 895	KB č.118	24. 6. 2010	9 301 391	-845 496
321123	31. 8. 2010	CETRAL, a. s.	zálohy přijaté od investorů	7 862 667	7 862 667	KB č.161	27. 8. 2010	8 648 847	-786 180
321121	9. 8. 2010	GRADA, a. s.	zálohy přijaté od investorů	7 782 494	7 782 494	KB č.144	4. 8. 2010	8 560 658	-778 164
Celkem				72 303 738	72 303 738			79 305 068	-7 001 331

Příloha č. 25

Tab. 4. 29. Test ostatních závazků (účet 379 – Jiné závazky)

Č. účtu	název	saldo klient k 31. 12. 2010	saldo auditor k 31. 12. 2010	rozdíly	saldo klient k 31. 12. 2009	rozdíl 2010 - 2009
379/100	Jiné závazky	10 290	10 290	0	5 153	5 137
379/101	Povinné úrazové pojištění	0	0	0	-15 489	15 489
379/103	Kolky (EUR)	-11 097	-11 117	20	1 283	-12 379
379/105	Jiné závazky - exekuce zaměstnanci	-52 903	-52 903	0	0	-52 903
379/200	Platby kartou - Visa	100 911	100 911	0	-5 348	106 259
379/300	Jiné závazky - cizí měna	-433 641	-433 641	0	-433 641	0
Celkem		-386 440	-386 460	20	-448 043	-14%

Příloha č. 26

Tab. 4. 30. Dohadné účty pasivní

Č. účtu	interní doklad	DUZP	předmět plnění	dodavatel	částka dokladu v Kč	částka v účetnictví v Kč	rozdíly
389/100	4789	31. 12. 2010	DP 12/2010 - průzkum trhu v 12/10	Entertainment, a. s.	60 000	60 000	0
389/100	4977	31. 12. 2010	DP 12/2010 - audit společnosti - rok 2010	Auditconsult, a. s.	260 000	260 000	0
Celkem					320 000	320 000	0

